

Szerkesztőség:
Batthyány- és Kisfaludy-utca sarkán.
Egy intéződé a lap szemléli részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal: Városház-utca 1.
Bérmentelen levelek csak ismert közölközők figálatának el.
Kéziratok vissza nem külfötnak.

ZÁLA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és öns. szövetk. hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyén évre	5 frt. — kr.
Félévre	2 " 50 "
Negyedévre	1 " 25 "

Hirdetések jutányosan számítanak.
Arverési s egyéb hivatalos hirdetéseknek 30 kr. helygádjón (fél 100 szög 1 frt. szentel minden szóért egy fél kr.)
Nyilttér pótlásra 10 kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

A balatonfüredi szeretetház

(Egy fejezet az áldozatkészségről.)

Szeretet- és árvaházak, hajléktalanok menhelyei, mint oly intézmények, melyek minden társadalomban nélkülözhetetlenek, mert a társadalomnak elhagyottjai számára menedéket képeznek, hol megóvatnak az elzülléstől, s hasznos tagjaivá neveltenek a társadalomnak, a mi hazánkban nem képesek erős gyökeret verni. Ebben a több mint tizenötmillió lakosságú államban alig van néány, oly csekély szám, mely az elzüllésre kárhozott existenciák legkisebb százalékát sem képes megmenteni az életnek, a társadalomnak. Azért oly telvék nálunk a börtönök, mert nagy soknak száma, kik zsenge korukban apátlan, anyátlan árváknak maradv, vagy pedig a bűn fertőjében születve, nevelés hiányában rossz ösvényre térnek, s a helyett, hogy hasznos munkás emberek válnának belőlük, rémeivé lesznek a társadalomnak, mely őket kilökte a lét-ségbeesésbe, s ép azért folytonos hadi lábón állanak a társadalommal.

Társadalmunk vagyonsabbjainak jótékonyági érzete ellen nem lehet kifogásunk; a pillanatnyi nyomor enyhítésére mindjárt készek megnyitni erszényeiket, s hiszen napi sajtónk a jótékonyág számos oly tényét jegyzi fel napról-napra, s habár multság révén is a legtöbbet, az sem baj, ma így járja az Szó sincs róla tehát adakozik társadalmunk, s aránylag nem keveset, mely adományok — sietünk megjegyezni — legnagyobb részben a középosztály zsebeiből kerülnek ki, s a jótékonyági cselekedetek tekintetében

valóban polgári középosztályunk, és igen sokszor az a része is, mely tőke vagyonnal nem is igen rendelkezik, van leginkább megadóztatva.

Más államokban a szeretet- és árvaházak a hajléktalanok menedékháza rendszeren nagy vagyonu, gazdag férfiak hagyományából, vagy nagy összegeket tevő adakozásokból állítanak fel. Hozzá járulnak kisebb vagyonu emberek is évi járulékaikkal, de rendszeren az ily intézetek fennmaradása eleitől fogva is jórészt biztosítva van, s a kisebb vagyonu emberek évi járuléka a tőke gyarapítására, a jótékonyág nagyobb mérvű eszközésére, mint a hogy el jén tervezve volt, használhatók fel. Nálunk ily nagysabásu, gazdag emberbarátok, kik nevüket valami emberbaráti intézmény létesítése által halhatatlanná tennék, nagyon ritkák. A katolikus főpapok nagy adományaitól itt el kell tekintenünk: hisz ők egyházi, iskolai és jótékony célokra eleget tesznek. De nagyevű és nagyvagyonu mágnásaink, birtokosaink, kereskedőink nem igen figurálnak oly összegekkel, melyekkel nagyot létesíteni lehetne.

S ez az oka annak, hogy az említett intézmények dolgában nagyon csehlől állunk, s ez az oka annak, hogy megyénkben egyetlen szeretetház, a balatonfüredi csak tengődik, s legutóbb ugy a zalamegyei nemesi pénztárhoz, mint a kormányhoz volt kénytelen segélyért folyamodni, mert a magánadakozók évről-évre fogytak és segéd-eszközei apadtak, így tehát tetemesebb állami segély nélkül magát fenntartani nem képes.

Sajnos volna, ha a derék Molnár Aladárnak szép alapítványa a további támogatás hiányában megszűnnék, még sajnosebb azonban, hogy a »Szeretetház« segélykiáltásai daczára a közönség teljesen elutasítólág viselkedett iránta s megyénkben kevesen találkoztak, kik tetemesebb adományaikkal járultak volna a megyénkben nélkülözhetetlen intézet fenntartására.

Habár tehát reméljük, hogy a kormány egyetéről a megye közönsége másrésztől az intézetet ki fogják emelni eddigi helyzetéből s ugy fogják segélyezni, hogy annak fennmaradása biztosítva legyen: mégis közönségünk vagyonsabbjainhoz is fordulunk, hogy támogassák segélyadományaikkal a jóra való intézetet, s tegyék lehetővé, hogy mentül több szegény, elhagyott árva gyermek mentessék meg a társadalmi életnek, a becsületes élelfenntartás lehetőségének.

Adja Isten, hogy ez úgy legyen!

A magyar birodalom népfelkésére vonatkozó utasítás — mint a B. C. hullja — még a jelen hét folyamában ki fog adatni. — Ez az utasítás ugy beosztás, mint számos rendelkezése tekintetében a honvéddhad sereg szervezésének és a magyar népfelkélési törvény határozományainak megfelelően, melyek az agharczosok és lövészesegysétek különleges népfelkélési testületeit nem ismerik, eltér az osztrák utasítástól. Rövid idő alatt ezenkívül a honvédelmi miniszter még több kiegészítő rendeletet fog a népfelkésére vonatkozólag kibocsátani. — Az osztrák népfelkélési utasítások szerint szabad közművesek, mint titkos társulat tagjai, nem nevezhetők ki népfelkélési tisztökké. Miatán Magyarországon a szabad közművespályók hatóságilag engedélyezve vannak

és kormányilag jóváhagyott alapszabályok bázisán állanak fenn, az osztrák utasítás ez intézkedése magyar állampolgárookra érvényesül nem bírhat.

Iparosaink figyelmébe.

Az 1885. évi országos iparkiallítás eredménye halo nra döntött egy, hazánkban századokon keresztül fennmaradt eszmét, mely csak annyit hirdett, hogy a magyar nép földművelésre van teremve. Jóllehet földrajzi viszonyaink ez eszme mellett foglaltak és foglaltak állást, minjazonaljal merész kritika volna az, mely manapság ez eszme hirdetésére sütné reá bélyegét.

Legyünk földművelő nép is, de ez egyoldaltasággal a 19. század alkonyán nem érhetjük be.

A nemzetek közgazdasági életének s ebből kifolyólág anyagi jólétének három sarkalatos feltétele van: 1. virágzó kereskedelem; 2. kifejlett ipar; s 3. előrehaladt agricultura. E három feltétel szerves kapcsolatban áll egymással. A kereskedelem nem lehet virágzó ott, hol az ipar pang s a földművelés elhanyagolt s viszont alárendelt az ipar s földművelés azon helyeken, hol activ kereskedelemről szó sincs.

Amily sikerrel képes az ipar a nyers terményeket feldolgozni s a feldolgozott termékeket vagyis árukat a kereskedelem gyakorlatilag érvényesíteni, illetőleg értékesíteni: azon mérvben fog a nemzet anyagi ereje is emelkedni.

Alig van ország Európában, mely természetesen előnyeivel fogva annyira alkalmas volna a rendezett közgazdasági viszonyok említett három feltételének gyakorlati érvényesítésére, mint hazánk; s mégis sok ország van, mely e tekintetben sokkal többet tett, mint mi. Eddigéig, lejjobban cultiváltuk a földművelést, kevesebb gondot fordítottunk a kereskedelemre s legkevésbéet törődünk az iparral.

Az ipar iránt tanúsított 100-os közönyünk mellett nőtön-nőttek ama szükségleteink, melyeket az ipar van hivatala kielégíteni. Emberi szükségletek kielégítésére várnak. Mi is elégel tettünk ezeknek oly formán, hogy keservesen szerzett filléreink elvándoroltak külföldre, hol kapunk iparzikkeket quantum satis — drága pénzen. Magyar ember pénzén sok külföldi iparos meggazdagodott már!

A külföldön előállított iparzikkek utolsó tíz esztendőben oly mértékben lepiék el a

Tárcza.

A hűtelen.*)

— Ballada —

Jelige: „A asszony ingatag.”

Kanizsa-rár ablakában
Ég a mécses szinte lobog,
Kinn a hova fényét veti,
Csillognak a játszi habok.
„En Istenem! — kél a sóhaj:
Ez szép Belim jeladása . . .
Lelkem remeg . . . Jaj a férjem!
Ó ne tudja, ó ne lássa.”

Vészes harag gyujta lángot,
Lihegése lobogtatja:
„Várj Gördőly, vágásodért
Asszonyod lesz boszúm kardja!
Gyöngy-rirágod . . . hah! mi kéj az:
Eper ajkom mézet inni,
S már ha győztünk, — nagy kaccagás
Úres kelyhét visszadobni.”

„Hol van urad Béri szolgám,
Merve hívó őt a haza?
Ugy részketek . . . mit felelsz rá?
Asszonyom, ma nem tért haza.
Bajnál körül vagy hasadtán,
Mikor utrád édes álmát,
Furcsa módon inte hársut:
Török ellen szövi titkát.”

Száll az éj, de csillag nem gyúl;
Sötét felhő jár az égen.
„Jó asszonyom hova készülsz?
A kucik szél; — maradj szépen.”
„Há cselldem várd az éjjelt; —

Sürgős nagyon ezlóm utja.” —
Vihar készül, támad a szél,
Fátyol-kendőt űzi-hajtja.

Dördül az ég, villám szakad;
Beszket a föld, reszket a lég
Várba csapott — sziraj zúg fel:
Belim tornya, mondják, hogy ég.
„Nem, nem: hazug, kőza lármá!
Itt kedvesed, susog néked:
Szívem, sajkám vár epedve, —
Puha bársony lesz ülésed.”

Sormás felé Rácz-cárosnak
Repül a szél, fut a sajka.
„Hova megyünk? fázom nagyon” —
Rebeg a szép hűtlen ajka.
„El az édes menyországba!
Kis kezre tapad csókom,
Érzed, a mint ég a gyönyör,
A hogy lényed én imádom?”

„Fázol nagyon, — keblem izzó;
Bájad ragyog: kél a hold már.”
Pillanat — és kőd lepelkint
Szétnyílik a titkos talár.
„Férjem! . . . Egek! oh, veszzetek el!”
Haj, ésszejoly, lenn sirja mély . . .
Már na is ott gyászol a tó.
Éltél, a vár, — áll „Gördőly”

HAJGATÓ SÁNDOR.

Hogyan terem a magyar népdal.

— A „Zala” eredeti tárczája. —

Népdalköltészetünk számos gyűjteménye azt tanúsítja, hogy a magyar nép lelke mindig barátja volt a dalnak. Nincs az életnek oly viszonya a bölcsőtől a sírig, a földi lét határai között, akár örvendetes

akár bánatos; akár lesújtó, akár vigasztaló legyen az, mely úgy a multban, mint a jelenben kelte kitérésére ne tártal volna. A tulajdonképeni magyar nép különösen ott az alföldi sík rónáin, a hol anyagságait legteljesebb és legeredeteibb minőségében volt képes megőrizni, dalba szerelti önteni érzelmeit, s a komoly bánatos érzelmire épűgy megtalálja a kelő hangot, mint a vidám, kedvderítő, vigasztaló, tréfas söt púnyos érzelen kifejezésére. S azért a magyar népköltészet viládban az érzelmen kifejezés minden árnyalatát képes eltalálni.

A mi a romatlan nép-gyermekének érzelmét megragadni képes, — a mi erősebben hat szívére, képzelmére, s még inkább a mi ellenállhatatlan erővel képes őt megragadni: annak dalban kifejezést is ad. Szöveg és dal egyszerre felelkezik mintegy megmagyarázhatatlan inspiráció által előidézte. Mint fiatal ember az alföldi nép között élven több éven át, sokszor gondolkodásom, elmelkedésem tárgyát képezte a népdal keletkezése. Főkerestem a népet munkája közepette, mikor vidám dal között levágtá a megerrett arany kalászatokat; felkerestem lakodalmai és pasztái alkalmával, vasárnapi mulatságai közben, mikor az erőfői és életől duzzadó legényiségnek leginkább megnyílt a száve, s utána megindult sjkán a dal árja; s a mit egy negyed század előtt tapasztaltam, azt itt mint szerény adalékot a népdal keletkezéséhez le akarom írni.

A népdal önmagában véve sajátosságos termék; valóban a nép lelke nyilatkozik benne — az egység daczára, mely oly közvetlenül szól hozzánk a népies termékekben, daczára annak, hogy talán nincs oly népdal, mely egyetlen poétai lélek művének volna nevezhető. Annnyiban is a népszellem, a néplelek nyilatkozása a népdal, a mennyiben talán egy sincs, a melyet harman, négyen, öten, vagy többen ne készítettek volna.

Sőt abban az alakban, a melyben a népdal előtünk fekszik, nem legeredeteibb alakját láthatjuk benne, hanem keresztül ment az a kikerekítés hosszú műveletén, mig megkapó kövvelenségeben, mint egyszerű mű gyönyörködtet bennünket, egyszerű-mellett is rendkívül találó képeivel. Hogy még is oly kelekded, daczára annak, hogy ily műveleten keresztül ment, ennek oka abban rejlik, hogy a néplelek hamisítatlan szelleme végzi a javító munkát, mely mindent kiküszöböl, a mi neki idegennek, oda nem illőnek tetszik.

Sőt számos népdal-érdekes variánsaiban ki lehet mutatni, hogy a már különben talán megállapított szöveget az egyik másik vidék sajtáságai, különös vonásai szerint változtatták, megcsontították vagy bővítették.

En többször úgy szólván tanúja voltam a népdalok ilyenmő keletkezésének. Egyet-mást jegyezgettem is fel magamnak akkor, de más köteleltségek szöfoltak, az évek során emlékemből is sok vonás elmosódott, de két dologra jól emlékszem még, két o y dologra, mely az alföldi nagy mezőváros dalais, és költői erő legényeinek alkalmat szolgáltatott a költésre. Az egyik dolgot már ebesszeltem egy rajzban a lapokban csak röviden kell tehát az eseményt ismételmem.

A község főbírájának középső fia szerelmes volt egy szép porleányba. Szerelme oly erős volt, hogy családja minden sábeszélésének sem sikerült őt elhatározásában, hogy a szegény, de szép porleányt magává tegye, megingatni. Azt hitte, hogy mégis sikerünie fog szülei ellenzését megtörni, s az időre bízta sorsa változását. A porleányka látva a családban kitört perpatvart, már lemondott volna szerencsétől s szívesen megmaradt volna egyszerű sorsában, de az ifjú nem tájított. De szüleinél sem használt

* A Magyar Irodalomtörténeti egyesület iródtani szakosztály- által jutalmazott pályamű.

piacokat, hogy azoknak kiszorítása komolyan igénybe veszi gondjainkat s törekvéseinket.

A külföldről beözönlött eme sokféle termékkel szemben, mindinkább háttérbe szorítottot honi iparosaink készítménye, a minék természetesen következménye lön: az iparos osztály nagy részének önkénytelen elszegényedése. Annyi szegény iparos még soha sem volt hazánkban, mint ma.

Mi lehet e sajnos jelenségnek szülő oka? Előrehaladott korunkban miként lehet hazánk iparos osztálya hátra?

E kérdésekre kívánok ezúttal felelni a következőkben.

A német egyetemeken hallható ama professori előadásoknak, melyek népünket jellemzővé azt állítják: „Die Ungaren bilden Kasfen” van némi létjogosultságuk. A mi társadalmunk distinguáltóságából nem bontakozott ki még mai napság sem s még jó ideig fog tartani, míg e tekintetben önálló sára vergődünk. A foglalkozások ezer neme szerint osztik meg társaséletünk, mindegyik osztály a maga útján, a többitől elhagyatva halad előre vagy hátra a létérti küzdelemben. E megosztás s a köcsönös támogatás hiánya sok esetben a hátramaradottságnak a külforrása.

Egyik foglalkozási osztályt magát többnek tekinti a másiknál, egyik nagyobb méltóságban részesül, mint a másik. Jelen társadalmunk sajátos kinyomata a kasztizmusnak s minden irányban a kicsinyeséget tükrözteti vissza; a korlátozottság, a zűgasság megtestesült képviselője.

A legesélyesebb méltóságban az iparos részesült. Az ipar szó rosszul hangzik az ugynevezett „művelt” ember körében s a csak valamire való ember is irtózik az ipartól. Uri ember fiat odá nem adná iparosnak, bármily hajlammal is bírja az ahhoz.

Az iparos osztálynak az adott viszonyok tekintetbe vételével sok teendője van saját jól felfogott érdekében.

Mindenekelőtt arra kell törekednie, hogy szellemileg arra a magaslatra emelkedjék, melyen a művelt nyugat iparosai állanak.

Bebizonyított tény ma már az, hogy az iparos készítményei ezeknek izléses kiállítás, letisztosága, jósága s tartóssága lügg az iparos szellemi latkorától. Minél műveltebb s tapasztaltabb az iparos szellemileg, mint gyakorlatilag, annál inkább fog megfelelni a nagy közönség ma már elkövetett izlésének s igényének. A mi iparosaink eddig igen keveset tanultak vagy semmit sem tanultak. Sőt mondhatni, hogy csak azok adtak az iparos pályára, kik vagy tanulni nem akartak, vagy ha akartak is, nem volt meg az ehhez megkívántató anyagi teltség.

Legnyilvánvalóbb bajunk ép az volt, hogy az ipar-pályát oly foglalkozással járónak tekintettük s tekintik sokan még ma is, melyen semmit sem kell tanulni. Ezért maradtunk hátra s ha iparosainkat emelni, iparosaink anyagi helyzetén segíteni akarunk, legelső kötelességünk oda hatni, hogy az iparosok illetőleg a serdülő iparosok tanuljanak.

Az országosra keletkező iparos inas iskolák is ily czélból léptettek életbe. Ezeket teljes erőnkkel támogatunk kell.

Sajnátságos jelenség társadalmi életünkben, hogy az iskolák elten leginkább iparosaink zűgölődnak s csak a törvény teljes szigorával bírhatók arra, hogy tanonczaikat az iskolába szorgalmasan beküldjék. Aki saját érdekében meg nem teszi a szükségesséket, az másoktól se várja.

Az iparos mindent szívesebben támogat, mint a hozzá legközelebb álló intéz-

ményt. Valahány iparos egyület ismerem, mind azon panasznak adott kifejezést, hogy az iparosok nem támogatják.

Az iparos, amint anyagilag társai fölé emeli Fortuná kereké, uri tempóba veti magát s otthagyja azokat, kiket támogatni szent kötelessége volna. A valamire való városokban mindenfelé keletkezett iparos ifjak önképző s betegsegélyező együletek. Mindig azon jajdulnak fel, hogy az iparosok nem segítik, nem támogatják.

E feljajdulás amennyire jogosult, annyira elszomorító. Ez együleteknek igen szép hivatásuk van.

Kezdetben azt hittük, a faczeréletnek s a sok „Blauontagnak” eleje véteik az együletek szaporodása által, az ifjak szaklapok s komoly olvasmányok mellett kivételkőnek az iparos ifjakat annyira jellemző nyereséghől s hogy az együletek segédület s menhelyt nyújtandóak helyenkül iparosoknak. Vártunk, reméltünk, de csalódtunk. Gondoltunk arra is, hogy hivatott egyének tekintint vagy kéthetenkint erkölcsnemesítő vagy szakcszerű felolvasásokat tartanak az ifjak látkorének eselésére, ebbeli reményünk is meghiúsult; nem mintha nem akadt volna fölolvadó, hanem mivel az ifjak s iparosok ez előadásokat kárhoztattak. Városunkban hol 2—300 segéd van, az együletekbe alig iratkozik be 30—40. Miért? mivel... Kinek sötétségben foly mestersége, az irtózik a nap aranyos fényétől.

Sokat tehetnének e téren az ipar testületek, ha a törvény által körülírt teendők keretén kívül egész befolyásukat latba vetnék az iparos osztály szellemi s társadalmi emelésére.

Az ipartestületeknek oda kellene hatni hogy minden segéd köteles az iparos ifjak együletébe beiratkozni s a tagági díjakat befizetni. Ha egy város összes segédei s ezek mellett önálló iparosai az együleteket támogatni fogják: ugy ezek keltős czéljuknak, az önkiművelésnek és betegsegélyezésnek meg fognak felelni.

A mondottakból következők:

1. A külföldről beözönlött iparczikkek elterjedésének iparosaink elmaradottsága az oka.

2. Iparosaink anyagi hátramaradottságának s az általuk előállított készítmények kezdetlegességének s a versenyre alkalmatlan voltának a tudatlanság s szakképzettség hiánya az oka.

3. Az iparos osztály iránt táplált el-lenszerv ugyancsak az iparosok csökönységtől da'aldódik, an'ey csökönységű ösz-sze'érhellen az intelligenciával.

4. Az iparos osztály jól felfogott érde-keben törekedjék azon szellemi magaslatra jutni, melyben a művelt nyugat iparosai állnak.

5. Iparos tanoncznak csakis oly ifjakat fogadjunk, kik legelőbb is 4 elemi iskolát sikerrel végeztek. (Ez kevés. Szerk.)

6. Az ipartestületek az azon hely ösz-szes iparosával egy szerves testületet képezzenek s gondoskodjanak arról, hogy az ipar terén felmerülő népszerű eszmék s találmányok megismertessenek s terjesztes-senek.

7. Küldjük ifjainkat minél nagyobb számban a mindenfelé keletkező s nagy költséggel tartott ipartanműhelyekbe, hol a különböző mesterségeket a trüvítés köve-telményeinek megfelelően elsajátíthatják a serdülő iparosok.

8. Tanulmányozzák iparosaink a nagy közönség izlését s készítsenek ez izlé nek megfelelő czikkeket, ha nem is jutányosab-ban, mint a külföldi czikkeket, de az ár utóbbiak fölé ne emelkedjék.

Az iparosok e sokféle teendőivel szem-ben adjuk mi is meg a kívánt támogatást s lehetőleg minden szükségletünket itthon

volt, bele vesztett, a hala elromlott. A falu igényei ezt a historiat is versbe szedték, ebből a versből még néhány versszakot megtaláltam egy jegyzőkönyvekében, az ele-jéből, ez a rövid mutatóvány is tanuskodik a nép találó élczeről. A töredék a követ-kezőképen hangzik:

Einundzwanzig, zweinundzwanzig —
Benne vagyok egész ránczig;
Már most mit kell tenni véle,
Csak legalább fele éle.

De mind a nyakamra dögölt
S mit hogy összehádosított
Kidátotta a komiszaros,
No Mósi sthét már most.

Falkulusom tökre jut
Ola van egy szekér csuka!
S mivel hogy drágán tartottam,
Száz forintnyi kárt vallottam.

Három mássa volt a csuka
Négy garással számítva;
Háromszor négy tizenkettő —
Ezer kétszáz garast tett ő.

Még volt ennek a nótának egy pár strófája, de papírjaim között nem bírtam rá akadni.

Azon a vidéken nem volt esemény, melyet a dalkedvelő fiatal nép meg nem énekelt volna a tárgyhoz méltóan komolyan vagy tréfásan.

Csak később sajnáltam, hogy már akkor is nem irodalmi szempontból figyeltem meg a népek e kedvtelését, néhány év lefolyása alatt az eredeti népköltészeti termékeknek egész sorozatát gyűjthettem volna egybe.

III—M—R.

készítségük meg, hogy pénzünk a hazában maradjon.

Igy elérhető lesz, hogy iparos osztályunk mielőbb versenyképessé válék Europa legelső államainak iparosával.

Adja Isten!

BALASSA BENŐ.

A közgazdasági kiegyezés.

Budapest, február 3. 1887.

n. — Hogy a közgazdasági kiegyezés most sinea még nyélbe ütve, az azon furcsa és zavaros viszonyok tulajdonítható, mely most az osztrák kormány és pártja közt van. Taaffe miniszterelnök teljes joggal tekinti kormányát párton kívül állónak s így a reichsrath többségnek is joga van arra, hogy magát kormánypártnak ne tekintse. Ebből a viszonyból származik aztán, hogy hol a kormány hagyja cserben a többséget s hol a többség a kormányt, s hogy köztük az egyezés legelőbbször alku s compromissumok alapján jön létre s nem ritkán a a majoritás befolyásos elemeinek jutó súlyos értékű kormányai engedmények árán.

Az osztrák kormány és pártjai nak ezen viszonya compromittálja az új kiegyezés létrejövételét is. A kiegyezés — alku tudvalevőleg a két kormány közt már megvolt, sőt annak egyes részeit a reichsrath s a magyar országgyűlés már le is tárgyalták, utóbbi a petr. leum- s fogyasztási javvalatot, előbbi pedig a vámtarifát. Mikor azonban a reichsrathban a petroleum-fogyasztási adóra került volna a sor, azt az egyestül cseh-galicziai koalíció a galicziai petroleum-forrás tulajdonosok érdekeinek sugallatára elvetette s világos, hogy a szeszdó-reformra is ugyanazon érdektársak részéről a cseh szeszipar érdekeiben hasonló sors vár — Ennek követke-zése, hogy mi meg a vámtarifa-tárgyalásával várunk, hogy azt ha az érdeklünknek megfelelő kiegyezési pontok a reichsrath által végleg elvetett-nének, mi is a bukás orkusába süllyeszthessük.

A paritás tehát csakugyan meg van azon jgban, hogy Ausztria és Magyarország egymás érdekeit figyelmen kívül hagyhassa, hogy egymásnak ártallasson. De hát hol marad akkor a kiegyezés, ennek alapján a monarchia belső viszonyainak megszálárdítása, melyre a mostani külpolitikai bonyodalmas borulatok mellett oly égető szükség van?

Világos, hogy a dolog nem rajtunk múlik. Ausztria sajnálatos belviszonyai már-már akadályai kezdenek lenni nemcsak egy állam helyes belkormányzatának hanem az egész monarchia érdekei megvalósításának is. Ott is van több-ég s ellenzéki kisebbség, de mindegyik párt annyi tartományi, nemzetiségi és lokális érdekek hajszájával szaturálva, hogy innen onnan akadályai lesznek a kormányzat megfelelő működésének. A majoritás legelőbb elemei a csehek és lengyelek, csak most szövetségesek a maguk z-ebe javára a magyar álláspont ellen; azután van a közép párt, a Hohenwart-club, ez inkább szláv irányú; a jobb közép, a Lichtenstein-club, ez inkább klerikális irányú, s végül a balközép, a Koronini párt, mely közvetítő kapcsolatot szeretne lenni a több-ég s a német kisebbség közt, de az egymás ellen dühösködő szláv és német factorral szemben csak a zavart és elkésere d szaporítja. Ez a többség, az ellenzék szintén ily szakado-zott, a mérsékelt német pártot már ulzárnyalta a nagy Németország felé kacintgató német nemzeti töredék, s ezen is tulkiabálni igyekeznek a demokraták és antisemiták a nép szenvedélyei s önző hajlamai izgatásában.

Csakugyan kíváncsian várjuk, mit lesz Taaffe miniszterelnök e zagyva parlamenti népséggel szemben teendő. Megpróbálja e lemondással rájjeszteni majoritására, mely az autonomikus törekvékre néve ő benne bírja fő támaszát? Vagy szétosztalja a parlamentet s új választásokkal rendel el? Mindenképen vigasztalan helyzet ez a kívülről fenyegető bonyodalmak-kal szemben.

A polgári egylet közgyűlése.

— A „Zala” eredeti tudósítása. —

A nagy-kiszéai polgári egylet február 2-án tartotta meg évi rendes közgyűlését, melyen körülbelül 150-en vettek részt, a mi, ha tekintetbe vesszük, hogy az egyletnek majd 400 tagja van, elének részvételnek nem igen moodható.

Egyébként a gyűlés lefolyása a következő volt:

1.) Dr. Beniczik Ferencz egyleti elnök felolvastatta a titkári jelentést. Knortzer György titkár jelentésének kivonatosa tartalma a következők:

„Ezelőtt 1 1/2 évvel volt 250 egyleti tagszám maig 372-re emelkedett; a legnagyobb szaporodással azonban az 1886. év dicsoakedhetik, a meennyiben annak folyamán 75 rendes és 2 kültag lépett be.

A tagok számeredménye tehát a következőképen vezethető le: az 1885. év december 31-én volt 306 rendes és 7 kültag, belépett az 1886. év folyamán 75 rendes és 2 kültag, töröltetett kilépés, eltávozás és halálozás következtében 2) rendes tag. Marad az év végével 361 rendes és 9 kültag; minthogy azonban a f. hó 1-től maig ismét belépett már 12 rendes tag, töröltetett pedig 0 tag, így a mai napon 363 rendes és 9 kültagot számíthatunk, mi olyan szám, a mely egyletünk életképességére vall és jövőjét biztosítja.

A mult év folyamán tartatott 2 rendkívüli közgyűlés, melyek közül az elsőnek egyletünk 50 éves fennállása megünneplése a másodiknak pedig az alapszabályok módosítása képezte tárgyát.

Tartatott továbbá 20 választmányi ülés, melyekben 126 ügy nyert elintézési; ezek közül a fontosabbak közé sorolandó a kert átalakítás és felszerelés, mely a számadások tanúsága szerint 1059 frt 87 kr. kiadást vont maga után s ehhez járul még 400 frt lüggő számla kifizetése s így ösz-szesen 1459 frt 84 kr. mely ösz-szeg csakugyan jelentékenynek nevezhető.

Jelenlény kiadást vont maga után egyleti helyiségeink és a lépcsőház kiles-tése, mely munka Mikolásh Samu helybeli szoba festő mint jutányosabban ajánlózó 324 frtért eszközöltetvén s így a költségvetési eg előirányzott 400 frtból, meg az utólagosan átalakított helyiség festését is levonva még 18 frtba került 58 frtot sikerült megtakarítani.

Butor vételár fedezetére költségvetésileg felvett 1538 frt 96 krból a mult évben csak 445 frt 96 kr. fizetett le s hogy ez így történt, annak indoka szinte kert átalakítási költségeinkben keresendő.

Könyvtárunk a költségvetésileg megállapított ösz-szeg felhasználásával a mult évben is gyarapítottván, — annak állománya a következő: az év elején volt 667 kötet irodalmi mű ehhez az év folyamán beszerezett 69, ajándékozott 80 kötet, — az ösz-szes kötetek száma tehát ma 816.

A mint ép most melótöltött hallani könyvtárunk ajándékozás folytán is gyarapodott.

Kötelességemnek tartom tehát e helyen megemlíteni, hogy az ajándékozók sorában Baboss László, Horváth Botdizsár és Dező Béla egyleti tag urak foglalnak helyet.

Halás elismerésünk illeti meg az egylet vigalom rendező bizottságát is, — mely azon hivatásban — hogy egyletünket mint ilyent mely vigalomra is tért nyit, s nagy-közönségnek bemutatása, — híven eljár és ennek gyakori ismétlése az elismerés és felkaroláson kívül anyagi haszonnal is jár.

Egyletünk egyik főczélja a közmive-lődés elősegítése; — melyre a leghasznosabb tápanyag a szép irodalmi művek, folyó iratok s hírlapok. Mint ilyenekkel egyletünk ellátva van és így tér nyílik arra, hogy az ép most említett czél elérhetővé váljék.

Tegadhatalan azonban, hogy a műveltség előmozdítására közhasznu felolvasások is nagy befolyással bírnak; örömmel mondhatom el uraim, hogy ennek sem voltunk hányában.

Az egylet illetén működése által legyőzetik azon behídelem, mintha a polgári egylet alapszabályaiban kitűzött czéljainak kivételére tért és alkalmat teremteni nem tudna.

Hogy pedig bármintemű alkalmakra egyleti helyiségeink is alkalmasabbak legyenek, czélzatunk láta a választmány a társalgó és könyvtári szobát egybe vonni s azt olvasó teremmé, a volt olvasó terem pedig társalgó teremmé átalakítani.

2.) Előterjesztett a számvizsgálóbizottság Fagyas Lajos, Récsy György és Juhász György jelentése, mely szerint az egylet forgalma 1886. évben 5769 frt 61 krt. lett ki. Az egylet

vagyona . . . . . 51.443 frt 70 kr.
teher . . . . . 27.382 . 68 .
tisztá vagyon . . . . . 24.061 . 02 .

A számvizsgálók jelentése alapján a felmentvény a választmányak, tisztikarnak és pénztárnoknak megadott.

3.) Olvastatott az 1887. évre a választmány által kidolgozott költségelőirányzat, mely 6102 frt 78 kr. bevételt s ugyanannyi kiadást tüntet fel. Egyhangulag elfogadott.

4.) A legutóbbi választmányi gyűlés határozatához képest kisorsoltatik 10 db könyvény. Kihuzattak a következő számok:

5.) Felolvastatnak a Levelezett indítványok és kérvények. Babos Károly indítványozza, hogy a polg. egyet lépjen be a Természettudományi Társulat, az országgyűlési képviselői... a Petőfi-társaság és a t. Akadémia pártoló lapjai sorába. — A közgyűlés a választmány javaslata alapján ez idő szerinti nem, csak jövőre tehet eleget a neves intéző indítványának.

Torna Imre, az egyetemi előterem bérleje az 1610 frt évi bérösszeget 1200 frtra kéri leszállítani. A kérvény a választmány elé utasított elintézés végett; hasonlóan Csillag egyetemi szolgálati kérvénye is.

6.) Dr. Bentzik Ferencz előbb a Jász-tikar és választmány nevében lebeszényén, az 1887 évre alakított tisztikar és választmány megválasztása következtel. A szavazás három szavazatszedő bizottság előtt végezték két és fél óráig tartó szavazásokkal történt, igen lanyha érdeklődés mellett. A választás eredménye a következő. Megválasztottak, elnöke: Dr. Bentzik Ferencz egyhangulag, alelnöke G. Guttman Vilmos. (szótöbbséggel) titkára: Dr. Trippammer Rezső (egyh.), ügyésze: Simon Gábor (szótöbbs.), pénztárnok: Knortzer György (egyh.), háznagyja: Faisz Lajos (szótöbbs.), könyvtárnok: Tóth István (szótöbbs.). Választmányi tagokká: egyhangulag: Cserey Sándor, Keller Ignác, gróf Hugonnay Kálmán, Kovács Béla; szótöbbséggel: Somssich Lőrincz, Millényi Sándor, Pfaff József, Boggyay Ödön, Lengyel Lajos, Knauz Boldizsár, Hertelendy Béla, Werner Ferencz, Berdn Márton, Neusiedler Pál, Györfly János, Vajda Bálint, Jankó Károly, Grünhut Henrik. — Számvizsgálók egyhangulag: Résegy György, Trippammer Gyula; szótöbbséggel: Rituper Károly, Fagyas Lajos, Székely Tivadár.

Különfélék.

— Az igazságügyi hivatalok összpontosítása tárgyában Nagy-Kanizsán megindított mozgalomnak megállt a kívánt eredménye. A törvényszéki elnök buzgó fáradozása s az ügyvédi kar felirata és személyes kihallgatása után meggyőződött az igazságügy-minister is a jelenlegi törvényszéki épületnek miserális állapotáról, s az ügynek helyszíni megvizsgálására még Liszkyai Jenő ministeri titkár is elküldte, kinek e hó 2-án tartott szemléletgyűlésén után másnap reggel az igazságügy-minister távirati válaszában, melyben a kért reformhoz megadta jóváhagyó beleegyezését. Ennek folytán meg kellő időben megtörténhet a felmondások május 1-től fogva a kanizsai összes igazságügyi hivatalok a "Zöldfa" épületbe foglaltatni. Az előnyös változás keresztülvételét elősegítette azon, a dolgaink finansziális oldalát érdeklő körülmény, hogy a herceg Bathiany úr uradalmak bérnöksége az eredetileg kívánt évi bérösszeget 1600 frtra mérsékelte. Dicséret illeti az igazságügy-ministert, ki az igazságszolgáltatás érdekei iránti kiváló jóakarátának ez által is meggyőző jelét adta; a törvényszéki elnököt, ki saját hatáskörében mindent elkövetett az előnyös változtatás keresztülvételére nézve. — És nem hagyhatjuk említetlenül Lang Henrik városi adópénztárnok előzettségét sem, ki dacára, hogy házára nézve, melyben a járási bíróság és ügyészség most elhelyezve vannak, — lévi felmondási idő van köze, a felmondást május 1-re elugadta.

— A zalamegyei választási mozgalmakról már két számban is megemlékeztek a Szombathelyen megjelenő "Dunánál", a vas megyei függetlenségi párt közlönye, és közleményeiben nem csak a kanizsai, hanem a megye minden kerületére nézve hoz a közelgő képviselő választásokra vonatkozó kombinációkat, mint állítja: "teljesen megbízható forrásból." A nélkül, hogy t. lapjaink jóértesültségét kétségbe vonni akarják, csak annyit tartunk szükségesnek megjegyezni, hogy a politikai láthatáron az egész megyében olyan teljes szégyenszerű uralkodik most még, hogy mindama kombinációk, melyekről t. lapjaink értesül, csak egyéni találkozás jelleget bírnak, a nélkül, hogy az irányadó körök hangulatának legkisebb mértékben is kinyomatául bírnának. A mi különösen Kanizsát illeti, itt Dr. Wlassics Gyula főügyési helyettes jelöléséről mitsem tudnak, dacára, hogy vele csak nyervehetne a kerület, de alig hihető, hogy Wlassics, meghívása esetén is, abban haragnya jelentékenyker igérkezett hivatalnokai carrierjeit. Hírek szállongnak imitt-amott a választásokról, de megállapodásról sehol szó sincs még.

— Egy rézre miatt. Nagy árt, 3 centenél kevesebb rabságot adott egy használtan-évezéret Szakács Iván verhovlyáni lakos. A vég 1884. október 29-én történt, hogy a muraközi Verhovlyán községben összeveszett két asszony: Szakács Ivánné és Bublik Péterné, egy rézre, mely a falu közepén elterülő tókaliban ugyan uszállt, sőt nem merve gyantánál, hogy Isten kedvezésére meg ilyen történelmi jelentőségűre és hírnévre emelkedik. Az asszonyok csatapálya közben megérkezett a mindégynök a férje s a rézre, melyet az asszonyok

mindégynök a magának állított. — Szakács a vizelő kitermi iparkodott. De most megö nek) gyűlt meg a baja. Bublik Péter és neje nem akartak a tőből kiereszteti s kapával őt mellette lökdözték. Vegtöre sikerült neki Bublik kádját is annak kezébe kicserélni s a partra vergődni. Midőn Bublik a kapát tőle visszavenni szándékozott, a kiféltötött teletesség közben Szakács Iván oly szerencsétlenül sújtotta tőbe Bubliket, hogy ez néhány nap múlva meghalt. — Szakács Iván bálh okozott súlyos testi sértes miatt vad alá kerülve, a n. kanizsai kir. tszék őt, figyelembe véve azt, hogy a réze az ő udvarára s egyenesen rendes fekhelyére tért be, s így az ezen okból is joggal az ő tulajdonának volt tartható s e szerint Szakács tulajdoni önévélemben járt el; figyelembe véve továbbá erős felindulását, és hogy ő maga is bántalmaztatott. — Szakács Iván f. évi börtöne nélté, mely büntetést a kir. tszék egy és fél, a kir. Curia pedig 3 évi időtartamra emelte fel, azon indoklással, hogy Szakácsnak tulajdoni jog nem lett igazolva. — Ezen egy ügy is nagyon illusztrálja azon rendkívül szigorú feltevést, mely a Curia újabb időben uralkodóvá vált s a büntetések rendszeres felvételében nyilvánul. — Egyébként ezen ügyben a keményen sújtott fél — mi értesülünk — perújítással el.

— Hentaller-estély. A n. kanizsai Magyar Irodalom- és Művészetpártoló Egyesületnek napjainkban már ismételtelen éntelt, estélye, melyen Hentaller Lajos ismert írónk és neje Paulay-Mariszka úrhölgy is részt vesznek, február 12-én fog megtartatni a Casino dísztermében. Alapos kitátás van rá, hogy az ideai kanizsai farsangi sason temérdek mulatságnak ez is egyik igen érdekes pontját fogja képezni.

— Az állásán látogatása Kanizsán. Csertán Károly, Zalavármegye alispánja a jövő héten — hír szerint Kanizsán tesz hivatalos látogatást, mely alkalommal a városnal üresedésben levő árszékéki lünnöki állás betöltése tárgyában egybehívandó közgyűlés határidejé, is ki fog tüzetni. A városban eddig keringő hírek szerint az ünnöki állásra két jelölt fog pályázni: Remete Géza és Trojko Lajos.

— Halálosvégű táncszigalom. Nem csis-élt parkettel ragyogó fényes bálteremben történt, hol a hölgyek furti közt diadem tündökölt s a gavalierok derékáról "lecskellark" lebeg. — hanem ott kün a hegyvölgyes Muraköz egy kis lüstös falujában, Zebanezen esett meg az a nagy eset, hogy nők és férfiak valóágos, belépti díjas "bált" rendeztek, hol "szécses kedv, zene, tánc és szoknya viharzott." A vívalom helyében megjött Sárdi Imre, más "lábelti" polgár ember, és parágnis javalier-tempóval más nótát paranesolt a muzsikusoknak, mint a melyre a bált publikum raktá a "zökögös jó horvat csárdát." Az e miatt keletkezett nagyfokú ingerültségben Sárdit a korémszobához kidobták s tetleg bantalmazták. Ott kün Vurmsics Jakab egyetien tanu álti-asa szerint Gájnók András, a malotkai egyke, egy darab lával oly erővel sújtotta tőbe Sárdit, hogy ez összerogyott s reggelre meghalt. Gájnók András e miatt bünterbe vonatván, élene február 1-én tartatott meg a nagy-kanizsai kir. törvényszék előtt a vég-tárgyalás. A tanács következőleg alakult: elnök: Cserey Sándor, kir. tszékéi elnök: bírák: Dr. Horváth Ferencz és Erdődy Lajos, jegyző: Dr. Szabó Elek, közvádó: Boggyay Ödön kir. ügyész. Gájnók Andrást Dr. Cserey Sándor (Varga Lajos ügyvéd helyettese) védelmezte. A kövädöl a BTK 306 § a alapján kérte a vadlottat megünetni (10 évig lefegyverhető fegyház.) A vad és vedszédét meghallgatása után a törvényszék Gájnók Andrást öszetelt bizonyítékok megélyével 3 évi fegyházra ítélte. — Vadlott és kir. ügyész fellebbezést jelentettek be.

— Hymen. Probst János, zalaegezségi törvényszéki jegyző oltárhoz vezette Sümegen Takách Margit kisasszonyt, Takách Atajos ügyvéd leányát.

— Az egyetemi bankett. A nagy-kanizsai "polgári egyet" alapítási napjának évfordulóját, február hó 2-ikát az idén is diszvácsorával ünnepelte meg a körülbelül 150 lönyi nagy vacsorázó társaság számára az egyet első emeletén levő díszteremben terítették s a hangulat egyre fokozottabb mértékben élénkült, a nihez nagy mértékben hozzájárult a Sárközi — Torna-tele jó zenekar (útes játéka. A vacsora folyamán leköszöntökkel mondják: Dr. Bentzik Ferencz, Kovács Béla, Tóthossy Béla, Rapoch Gyula, Pihál Ferencz, Simon Gábor, Györfly János és még többet. — A társaság a legvidámabb hangulatban késő éjjel együtt maradt.

— Katonai Olvasókönyv. A N. kanizsai állományozó honvédfeladár zászlóalj-segédisztjének, Vághó Ignác honvédbadagynak fenti című munkája a napokban hagyta el a sajtót s a megrendelőknék szétküldetett. A valóban hezsgpótló, jelesen szerkesztett munkáról lapunk jövő számának "Irodalom" rovatában fogunk bővebben megemlékezni.

— Válaszok a kanizsai törvényszéknek. A nagy-kanizsai kir. törvényszék egyik közléstelenen álló bírája, Gulys János, már néhány het óta "dajos betegen fekszik. A közönség v. eleg érdeklődéssel s rokonszenvvel kíséri a szenvedő

bíró állapotát, mely reménytelennek ugyan egyáltalán nem mondható, de teljes felépüléig, nehogy az ügymenetben fenakadás álljon be, bizonyos változások történnek; nevezetesen Tóthossy Béla törvényszéki bíró, ki eddig a tükvi osztályán működött, visszatér a polgári ügyek mellé; a telekkönyvvel visszamaradó Hugonnay Kálmán gróf tszékéi bíró mellé pedig Kell István jegyzőn kívül még Korács Lajos joggyakornok osztatik be. Együttal megemlítjük, hogy Kántor Pál telekkönyvvezető s tükvi irodavezető, ki már buzamosabb idő óta betegeskedik, benyújtotta nyugdíjaztatása iránti kérvényét.

— Kinevezés. Götz Robert, ki eddig a flandriai gróf pallin uradalmában mint erdeszmérnök működött, ebbeli minőségében a nemrég elhunyt Wieber Ferencz utódjává nevezetelt ki. Götz urnak, ki szakavatottsága s különösen nemzetk iránti megen létere tanusított meleg rokonszenvével eddig is széles körökben előnyösen ismertté tette magát, — előléptetéséhez öszintén gratulálunk.

— Új zenetárs. Naszludácz Ödön, ki eddig mint ügyvéd Csurgón és Németújváron működött s a zenei téren is több alkalommal kiváló sikerrel fellépett, — ezenül állandóan Nagy Kanizsán — telepedik le és zenei leczkek adásával fog foglalkozni. Ajánljuk őt a közönség figyelmébe.

— Az illetéktelenséget hivatal annak folytán, hogy a törvényszék a "Zöldfa" épületbe helyezték át, május 1-től fogva visszahelyezték régi helyére a jelenlegi törvényszéki épületbe, s így újhol az adóhivatal közelségében fog működni.

Farsang.

— Az Egyetemi bált. Az ideai kanizsai farsangi sasonnak bizonynya ez volt egyik legkiválóbb táncszigalma. Sem kedélyesség, sem látogatottság, sem fény dolgában nem maradt hátra a legkisebb mértékben sem azon "elité-bálok" mögött, melyekről eddigelé szokás volt mondani, hogy a lefényesebb bálók Kanizsán. — A polgári egyetnek lélszaki önyvényekkel és szönyveggel dusan felszített lépcsőháza már maga igazi nagyvárosias, előkelő látványt nyújtott. Az emeleti nagy terem ezen táncszigalom céljáról a legkényesebb igényeket is kielégítő esinnal, öt mondatnyi fényűzőséssel volt dekorálva. — Maga a táncszigalom esti 9 óra után kezdődött, a mikor a vígalom rendező bizottság az egyet elnöké, Dr. Bentzik Ferencznek belépti nejét, mint lady patronessét pompás virágokréttának ányujtása mellett fogadta. A terem megieit disztinguált közönséggel. A női táncszigalom, — mely a jelen volt hölgyeknek kedves emléktárgyat lépezhet. — kis könyvecské volt, melynek aranynyomással ábrított brokát-lámpái közt a táncszigalom világomatva, az utolsó helyre hpon eszölt tükörkével. Az izléses, esinos apróságok a hölgyek szílyemzsinoron öbe buzve hordhattak. — Sárközy János zenekarának tizes nótái mellett lankadatlankedvel folyt táncszigalom kiváló kivirradt; s bizony ez az egész fényes est árról győzhetett meg mindenkit, hogy élité-bált, szóval nagyobb szabású, valódi táncszigalom rendezésére az egyet nagyterme is szüknek bizonyul. — Nem lehet még elhallgatni, hogy a táncszigalom rendező buzgó fáradozásaiért teljes elismerést érdemelnek; legyen jutalmuk a szép morális eredmény, mely együttal a polgári egyetnek keletszetenül fontos társadalmi missziójáról s arról tesz tanuságot, hogy ezen egyet azt a n. issiot képes is lesz betölteni. — A megjelent hölgyek névsora a következő: Aray Sándorné, Dr. Bentzik Ferenczné, Boggyay Ödöné, Dazsó Belané, Erdődy Lajosné, Eperjesy Dezsőné, Fülöp Kázmérené, Gelsei Guttman Vilmosné, Grünhut Henrikné, Györfly Jánosné, Gözöny Sándorné, Gerhäuser Jenőné, Gögl Lajosné, Hartmanné (Bocska), Janda Károlyné, Kalliroda Jánosné, Knauz Boldizsárné, özv. Klementné, Német Ignáczné, Pandur Ferenczné (Sárszeg), Rätz Antalné, Seastits Károlyné, Sebestény Lajosné, Szőke Ferenczné (Vente) Szekeres Józsefné, Szalmay Károlyné, Schlickné, Dr. Trippammer Rezsőné, Varga Lajosné, Varga Imréné, Vágner Károlyné, Wajdits Jozsefné, Wuzsl Alajosné, Wittinger Antalné, — Aray Milka, Bánutai Matild, Dobrin Lotti, Fülöp Kata (Sárszeg), Gnóth Laura (Győr), Hanny Kata (B. Magyarod), Hartman Laura (Bocska), Hegedüs Margit, Janda Hedvig, Knauz Katiné, Klement Juliska, Lerch Tinka (Kis-Komarow), Liszke Anna, Masznyák Rozs, Nagy Luiza (Z. Egerszeg), Rätz Aranka, Rätz Ionka, Szőke Erzsike (Pétri-Vente), Seastits Árpádné, Seastits Ida, Szekeres Erzsike, Schlick Ilka, Szalmay Caesa, Székla Hermin, Trippammer Beati, Varga Magda, Fiosz Mariska, Vágner Aranka, Wajdits Flóra, Wajdits Irina, Wuzsl Adél. — A régyeseket 48 pár tánczolta.

— Zalai nők Somogyban. A január 22-ikén Kaposváron, a vármegyeház termében megtartott fényes bálon Zalavármegyéből a következő hölgyek vettek részt: Botka Lászlóné, Boggyay Imréné, Boggyay Istvánné, Sárdy Vinczéné, Boggyay Vilma, Boggyay Irén, Botka nővérek, Sárdy Piroška. — A nagy-kanizsai Magyar Irodalom- és Művészetpártoló Egyesület a következő meghívót bocsátotta ki. A Magyar Irodalom- és művészetpártoló egyet 1887. évi február hó 12-én a

Casino dísztermében zártkörű hangverseny felolvasó estélyt rendez. Belépti díj: előhelyek a két első sorban 1 frt 50 kr., a többi sorban 1 frt 20 kr., állóhely 1 frt. Jegyek előre válthatók: Grünbaum Pál ur útleítésben (dél-zalai inkaréképztár-épület) és este a pénztárnál Kezdeté 8 1/2 órakor Músor 1. Férfi-vonós-négyes előadása, közreműködők: Geiger Miksa, Kalivoda János, Kovács Ferencz, Pick Salamon urak 2. Couplet, Auher, Fekete Dominó című operátából, énekl. Hentaller Lajosné 6 nagysága, zongorán kíséri Pollák Miksa ur 3. Párbajtörténetek, írta és felolvasa Hentaller Lajos ur. 4. Magyar népdalok, énekl. Hentaller Lajosné 6 nagysága, zongorán kíséri Pollák Miksa ur. 5. Férfi-vonós-négyes előadása. A műsor befejezése után tánc következik.

— A Csurgói izr. nő-egylet által kiküldött bizottság az ottani izr. templomban felállítandó orgona alapjának javára 1887. február 12-én Csurgón a "Fehérló" vendéglő termében zártkörű táncszigalmat rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj: személyjegyi 1 frt 50 kr. család-jegy 2 frt 50 kr.

— A nagy-kanizsai Iparosítvány önképző- és segélyegylete javára február 6-ikán, ma, vasárnap, az "Arany Korona" szálló nagytermében zártkörű táncszigalmat rendez. Kezdeté 8 órakor. — A jótékony cél érdekében ajánljuk e mulatságot polgárságunk figyelmébe.

Szerkesztői üzenet.

— Zalamegye tek. szerkesztőjének! R. lapjaink már két legutóbbi számát nem kaptuk. A mennyiben a legközelebbi számát sem kapnánk meg, ezt a cseréviszony megszüntetésének kellene tekintetünk s a magunk részéről is ahhoz képest fognánk intézkedni.

Felelős szerkesztő VARGA LAJOS.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

1887. február 22-én d. e. 10 órakor Csörnyeföldön a közég háznál Malics János lep. ügyvéd v. helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog. Kiküldési ár a tennebb kitelt becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -t készpénzben vagy övadekképes papírban a kiküldötti kezéhez letenni. Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben megpedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint fizetni.

Nagy-Kanizsán a kir. törvényszék telekkvi osztályánál 1886. évi november 13-án. Gr. HUGONNAY Dr. HAUSER h. elnök. 832 1-1 jegyző.

22. sz. V. 1887. ARVERÉSI HIRDETMEY. Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Lelénye kir. járás-bíróság 14. 16P. 887 sz. végzése által Strem és Klein, Weisz és Ledólsky özvegyek n. kanizsai lakosok javára Kohn Sándor illetve neje Kohn Regina tótszámárton lakosok ellen 473 frt 36kr. és 290 frt 4 kr. tőke, ennek és pedig 234 frt 21 kr. tőke után 1886. november 16-tól 239 frt 15 kr. után 1886. december 5-től 290 frt 4 kr. után pedig 1886. évi december hó 25 napjától számítandó 6% kamattal és eddig összesen 120 frt 2 kr. kötszég követelés erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróság te foglalt és 1054 frt 75 kr-ra becsült bolti árucikket, bolti állványok, házi bútor, Agy és fehér neműekből — álló ingóságok nyilvános árverés után eladatnak.

Mely árverésnek a 20P. 1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Tótszámártonban alperesek lakásán leendő eszközölésére 1887. évi február hó 9. napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsorogaltul is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi 60. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Lelényen 1887. évi január hó 25 napján. SCHMIDT JÁNOS kir. bír. végrehajtó.

833 1-1

Ajtó-, ablak- és szobatalaj-gyári

társaság

798 5-12

BÉCS IV. Heunmühlgasse 13. alapítva 1817.

Markert M. vezetőse alatt

ajánlja nagy áruaktárát kész ajtók és ablakokból vasalással együtt, továbbá lágyfa padlók és amerikai fölyfa-fries és parkett padlókól.

A gyár annál fogva, hogy dusan fel van szerelve szősz faanyaggal, valamint kész áruinak nagy mennyisége folytán abban a helyzetben van, hogy minden megrendelésnek e téren a legrövidebb idő alatt eleget tehet. Továbbá elvállalja portálék elkészítését, teljes berendezéseket kaszárnyák, kórházak, iskolák, irodák stb számára továbbá bármilyen, gépekkel készíthető famunkákat, előírt rajzok és minták szerint, szobabutorok kivételével.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hirdalokban feldolgozott gyógyszerök közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kindo-intézetnek Lipcsebe s körje a „Betegbarát” című röpiratot. E könyvcsokében nemcsak a legjobbaknak bizonyult háziszerek vannak részletesen ismertetve, hanem a betegségekről szóló jelentések is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű háziszert is elegendő arra, hogy még a látszólag gyógyíthatatlan betegség is szorocsonesen elháríthatassék. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát” megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvcsoké segítségével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek költségébe nem kerül.

Főraktár: Török József gyógyszerész Budapeston 793 7-21

A világ csodája!

Eremmel díjazott — Szabadalom. — Eredeti.

Mint 100 égőgyertya esztendő enyhé lényegrel, fehér láng. Egy óra csak 2 kr. Elismert legjobb és legolcsóbb világítás bármely helyiségben, bármint p-tz rolemmal. Képes árjegyzékeket küldni egyedüli gyáraktár Európában és egyedüli intézet valódi amerikai kályha szellőztetési vizszűrő és szab. újágokról a ház és konyha részert.

Értékietlen utazásoktól óvas tétetik és csak a C. Otto Pellikán névvel el-látott villám-lámpák a valódiak. Piliarter János cs. kir. postamester és vendéglős Judenburgban 1886. január 20-án azt írta: „A vett villám-lámpa kifűnő minden alkalmaz-tatik.”

C. Otto Pellikán,

Wien Praterstrasse 78 Praterstern.

C. Otto Pellikán,

Wien Praterstrasse 78 Praterstern.

Szt. Jakob-csöppek.

Minden oly gyomor- és idő-gyógyászoknak ajánlottak, különösen idős gyomorhurut, gyomor-nyomogás, köhögés, porrák, rossz emésztés, salivatorikus fejfájás, stb. tökéletes és biztos gyógyítók. A Szt. Jakob-csöppek az Actra névű görög száradóvil moráltá-las kórtól vényo szerit a legjobb gyógyszer-ny-ből készülvők, melyeknek mindegyike külön-külön még ma is első rangot foglal el, az összetétel folytán a csöppek használa-mellett kivált eredményt biztosit. Kapható 60 kros és 1 ft 20 kros ü-ökben. Főraktár: M. SCHULZ, Han-nover, Schillerstrasse. Salvator-gyógyszerár és Kögel A. Gyógyszé-rárnál Zágrábban. — Kösig Venczel győ-gyszertára Marburg. 785 8-25

A Nagy-kanizsai Bankegyesület Részvény-Társaság

f. 1887. évi márczius 6-án d. u. 3 órakor

saját helyiségében

tizenharmadik évi

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

tartandja, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

- Uzleti jelentés; a számadások és mérleg jóváhagyása a felügyelő bizottság jelentése alapján.
- Az osztalék meghatározása.
- 2 igazgató tanácsos választása a sorrend szerint kilépő Karczag Béla ur, és az elhalt Sommer Miksa ur helyett.
- A felügyelő bizottság megválasztása.
- Egyéb, alapszabályszerűleg bejelentett indítvány tárgyalása.

Azon tisztelt részvényes urak, kik a közgyűlésen szavazati jogukat érvényesíteni óhajtják, az alapszabályok 35 §-ához képest felhivatnak, miszerint még le nem járt szelvényekkel ellátott részvényeiket f. évi február hó 25-étől egész márczius 5-éig terjedő időközben az egyleti pénztárnál letéteményezzek.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1887. február 5.

Az igazgató-tanács.

Szerkesztőség:
Bathányi és Kishády-utca sarkán.
Itt tartozandó a lap szállására vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal: Városháza-utca 1.
Szerkesztés levelek csak lesemert kasszába fogadtattak el.
Kiszárolt vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankgyegetület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és öns. szövegek hivatalos közlönye.

FELÍRZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	5 ft. — kr.
Félévre	3 " 50 "
Hegyelévre	1 " 50 "

Hirdetések jutányosan számítanak.
Árverés a egyéni hivatalos hirdetéseknek 30 kr. bányadíjon felül 100 szálé 1 ft. szentel minden szöveget egy ft. kr.
Nyitvatartás 10 kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Pártszervekedés Zalamegyében.

Nem azért szólalunk fel, mintha helyesnek és czélszerűnek tartanók, hogy most, mikor körülbelül még egy félszázados választ el bennünket a jövő országgyűlési évadra való képviselő-választásoktól, már is szükségét érezzük a választási mozgalmak megindításának.

Ez hazafias és társadalmi szempontból egyaránt tévedés volna, s a választásokat időnk előtt sodorná oly izgalomba, melyek nekik elő-dézésére még nagyon is ráérünk.

A mire azonban szükségünk volna, s a mire ideje már elérkezett, az a szabadlevél-párt szervekedése, mely hosszú és körültekintő figyelmet és odaadó munkát kíván, s azért időbe is kerül. Ennek az ideje nézetünk szerint nemcsak kerületünk nézve, hanem a megye összes kerületeire nézve elérkezett.

Hangadó körökben eddig sem nálunk, sem a megyében a pártszervekedést illetőleg semmi mozgalmat vagy irányadó tevékenységet nem észlelünk. A mit itt-ott a felállítandó jelöltekről hallunk, az nem egyéb pusztán kombináció, a melynek kézzelfogható alapja nincs.

Hogy miért tartjuk szükségesnek és fontosnak a pártszervekedést? Egy szerűen abból az okból, mert a jövő országgyűlési ciklus 5 évig fog tartani; mert megyénkben a szabadlevél párt — nézetünk szerint legalább, látható compact tömeget nem képez, s ha tömörülni nem fog, nehezen sikerül

relend neki az elvesztett posztókat visszanyerni, a mire neki könnyen fel-fogható okokból határozottan törekednie kell. Törekednie kell körültekintéssel és belátással, nehogy onnan érje legelőször a megcsalatozás, a honnan legkevésbé sem várta volna.

A szabadlevél-párt szélszórót órajt egyeztetni kell; tömörülni kell nekik egy jelszó, egy buzdító, lelkesítő jelszó alatt; körültekintőleg meg kell válogatni a végrehajtó bizottságokat, oly férfiakból, kik komoly hívei a pártnak, s a végrehajtó bizottságoknak actióba kell lépniük akkor, mikor a tett ideje elérkezett. Mert könnyű a győzelem az ellenpártnak, mikor a tett ideje készületlenül talál bennünket.

Nincs szándékunkban az ellenzéki pártok bővebb kritikájába bocsátkozni, messzire vezetne ez, s ki elfogulatlanul képeze itélni, az maga is helyesen fog itélni róluk. Különbösen szükség van a tagadás szellemére is, mely »Faust« szerint, »mindig a rosszat akarja, s a jót teszi«.

Más helyen adunk kifejezést már annak, hogy a pártközdelem nem szenvedélytelenül keresi az igazságot, s azért ritka eset, hogy nyilatkozásaiban a tiszta erkölcs fogalma meg nem zavartatnék. De — a mint már mondtuk — a párt szervekedést és különösen a mi körülményeink között annál szükségesebbnek tartjuk.

Városunkban a szabadlevél párt meglehetősen tömörülve van. A szabadlevél kör tudomásunk szerint még fennáll; hogy politikai nyilatkozások tekintetében hallgat, az nagyon természetes; hisz eddigelé az elmúlt vá-

lasztás k óta nem volt feladata nyilatkozni; — de reméljük, hogy a közből választások iránti tekintetből nem sokára újult erővel fogja megkezdeni működését, mindenesetre az eddigi tapasztalatokkal gazdagodva, s kifejtendő működésében ezeket felhasználva, fog szervekedni. Talán pontos és gondos szervekedés mellett sikerül kerületünkben visszahódítani azt a posztót, melylyel a szabadlevél párt bírt. Ily győzelem a legjobbak véréjéért méltó.

De fölülte szükségesnek tartjuk, hogy ne csak kerületünkben szervekedjék a szabadlevél párt, hanem megyeszerte és pedig oly formán, hogy azután, mikor actióba kell lépni, meg is állhassa helyét. Az ide-oda kapkodást, szervezetetlen működést sehol sem bocsulja meg magát jobban, mint a pártközdelem mezején; fegyvermezesség a jó ügy szolgálatában szükséges itt, — s ez a jó ügy a hazafiaság, a szabadlevél ügye, mely ellenzéki pártjainknál, — bármennyire tiszteljük is a politikai meggyőződést — nem kevésbé discreditálva van.

Pártállásunkból sohasem csináltunk titkot, s többször azon nézetünknek adtuk kifejezést, hogy még mindig inkább ahoz a szabadlevéltséghez színtünk, melyet a kormánypárt tűzött zászlajára, mint ahoz, melyet szabadlevél drapírozott tógájuk alatt az ellenzéki pártok takargatnak, de úgy, hogy senki se lássa; mert abban, amit lát, csakugyan nincs köszönet.

Azt sem átalokodunk kimondani, hogy a pártok eddigi constellációja szerint a szabadlevél párt erősödését óhajtjuk; óhajtjuk különösen a jelen

körülmények között a óhajtjuk a jövő országgyűlési szakt alatt is, hogy Magyarország jelenlegi átmeneti helyzetéből szerencsésen kiszabaduljon. Hogy lehetséges volna-e ez, ha a jelenlegi kormány megbuktatásával bármely ellenzéki párt kormányra jutna, nem hisszük; nem hisszük pedig az ausztriai pariconstellációkra való tekintetből. Ott a pártok kebelében, mint már lapunk múlt számában is ki volt mutatva, valóságos zilizavar uralkodik, a mi nagy mértékben gátolja és nehezé teszi a közgazdasági kiegyezést is. Hozzávéve most ehhez a külpolitikai állapotokat is, tisztában vagyunk azzal, hogy itt erős kormányra van szükség, s a kormány élén oly férfiúra, mint Tisza Kálmán, kinek érdemeit bármiképpen iparkodjanak is leszállítani az ellenzéki pártok, a nemzet többsége mégis bizik benne, s meg van győződve róla, hogy ő a jelen alkalomkor nem volna helyettesíthető.

Adjunk kifejezést azon reménynek, hogy a szabadlevél párt Zalamegye kerületeiben szervekedni fog, még pedig úgy, hogy ha lehetséges visszahódítsa az elvesztett posztókat, ezzel is erősítvén azt a pártot és azt a kormányt, melynek akarata és buzgósága van, hogy a nemzetet közgazdasági bajjából kiemelje, a mi, ha eddig nem sikerült neki, nem rajta mult; ily bajok alatt szenvednek az európai nagyobb és kisebb államok is, általában pedig az egész európai kontinens, s mivel Magyarország teljesen elzárkózva nincs és nem is lehet, neki is ki kell vennie részét.

Tárca.

Tévedések nagyban és kicsinyben.

— A »Zala« eredeti tárcaja. —

Benne van az ember természetében, hogy méltó kíváncsisággal tekint a felé, a mi tőle távol lekszik; képzeletének varázslatától környezve sokkal szebbnek tűnik fel előtte az, a mi távol van tőle, míg viszont az, a mit közel érhet, a mindennapi megszokottság következtében nem érdekli őt, sőt rendszeren elhanyagolja, nem törődik vele, közönyös előtte. Pedig már a német költő is énekelte:

Warum in der Ferne schwelven
Sich' das Gute liegt so nah!

Pedig ez a tulajdonsága, ha nem is minden esetben, többnyire nagy hiba, sok kellemetlenséget rejt magában s a realitás világ következményeitől elvonva az embert, határozottan károsan van. Főlölrása a kíváncsiság s az embernek azon ösztöne (mely sokakban nagy mértékben van kifejtve) hogy szereti a más ajtaja előtti ajtóknál, másnak a bajával törődni, míg kevesebbet azzal, a mi körülötte, vele magával történik. Sőt némely ember annyira a más dolgával foglalkozik, akár hivatalos, akár hivatalosan, hogy a maga dolgai egészen elhanyagolja mellette, s önmagának nagy károkat okoz. A férfiu, a ki nephosszat a korosma asztala mellett politizál, s burgósága után létele, talán képes volna (s legalább annak hiszi magát) az állam finanszióit rendbe hozni, megelégedezik arról, hogy az ő saját szükségű és korlátolt pénzügyi viszonyai a leg nagyobb rendelkezésben vannak, s nem képes belejárni rendet hozni, mert valójában többet tud lecsapni, mint tenni s számítani

épen nem tud. Az a nő, ki az egyetemen oly megindító módon beszél a gyermeknevelésről, s oly gyönyörűen tudja előadni azokat az eszközöket, melyekkel czélt érhetni, — odahaza seff leányával, sem finival nem bír, tudomás szerint talán a legrosszabbak a városban, hirdelve azt, hogy anyjuk az egész világ gyermeknevelésére büszke, de a magéit nem képes nevelni, az talán képes volna rá, de annyira el van foglaltva mások ügyeivel, hogy a magáét teljesen el kell hanyagolnia irlettele.

Ezeket a példákat az életből merített analog esetekkel a végtelenig lehetne szaporítani. Nagyon természetes, hogy itt számba sem jö az azon elengedhetetlen körülmény, hogy a közbizonyos igenis törődni kell mindenkinél a maga állása és tehetsége szerint, de az közügy nem személyes ügy, és a közügy nem személyes baj.

Amde valamint az egyéneknek kicsinyben van meg, feltaláljuk azt nagyban is, az államokban is.

S különösen e miatt hoztam bevezetőül néhány példát az egyéni életből is. Az államok politikai is világ kezdettől fogva expansiv irányúnak hódolt. Ez a politika sokszor pusztán hódító volt, sokszor nemesebb czéllal is egybekötve, habár a humánus czél mellett az anyagi nyereség nem vala titkolható. A hódító államok, s különösen azok, melyek messze tekvő idegen világrészek területét kívánták birtokukba ejteni, óriási összegeket küldtek az ily czélra, melyek bizony nem mindig fizettek ki magukat; sőt melyeknek megtartása még később is merész összegeket nyelt el és sok áldozatot követelt emberekből is. A legújabb időkben is lehetne erre nézve igen tanulságos példákat idézni.

Az angol állam szintén azon államok közé tartozik, melyek nagy területeket bírnak idegen világrészekben. Sőt mi több ő, ha-

bár az anyagi eredményről sem feledkezik meg, valóban a civilizációt is terjeszti; sőt külön bibliai társulata van, mely nagy összegeket költ missziói érdekében.

A realis gondolkodásu angolnak, ki bő adakozó egyszerűminded, szép idealizmusról tesz tanulságot e vonás. Amde ez az éremnek fényoldala Van azonban ennek sötét oldala is. Még pedig szomorúan sötét oldala. A szigetország lakosságának egyik része, a kis Skótszág lakói — a mint onnan egy utazó írja — az álláságra sülyednek. Kimondhatatlan nyomorult, szánalmat keltő viskókban laknak, melybe alig hatol bele a nap világa, épügy, mint a szegény elhagyott lakoságnak lelket sem éri s ezzel van. A szegény nép a műveltség legalsóbb fokán áll, melyre majdnem érhetetlen, s szellemi tompultága phisikai elhagyatottságával lépést tart. Szánalomra méltó teremteseknek mondja őket az utazó, kik emberi méltóságuk tudatára nem jutottak s kik tompa egykedvűséggel élnek le napjaikat.

S a praktikus angol, ki százezer mért-földekre küldi missionáriusait, s nagy pénzüsségeket költ, hogy egy-egy lelket megnyerhesen az anglikán egyháznak, nem látja, hogy a közelben mennyi dolga akadna a humánus, emberbaráti működésnek s teljesen tönkre hogy meomi egy népet, melyet neki volna kötelessége kiemelni elhagyatottságából.

Itt van egy példa nagyban azok közül, melyekkel kicsinyben annyiszor találkozunk. Nagy tévedésé látunk ebben, károhozatos tévedést, mely nem fér meg sem az állam fogalmával, sem a humanizmus fogalmával. Az államnak, bármelyiknek, bizonyára joga van hatalmi körét kiterjeszteni, de neveléses ellátomlás van abban, mikor egyszéről azt mondja, hogy a szerencsétlen vad népeket akarja megajándé-

kozni a civilizáció áldásával, míg másrészt saját körében, hol a humánus tevékenységnek oly szép tere nyílnék, semmitsem tesz, mikor itt sokkal kényelmesebben és olcsóbban lehetne oly fontos civilizatori missziót teljesíteni.

Ezeket a tanulságokat más európai államok eljárásából is le lehet vonni, a mi bizonyítja, hogy valamint az egyének, úgy az államok is az általános emberi gyarlóságnak vannak alávetve, a mennyiben a távoli, az ismeretlen vonzza, míg a közeli mellett egész közönyösséggel hyladnak el.

Pedig azok a rémek, a melyek az általam életet oly élénken lenyegelek, csakis, vagy legalább nagyobb részben abban a körülményben lelik forrást, hogy az államok koránkem tesznek elget azon követelménynek, hogy intézkedéseikkel az állam legszegényebb és legszerényebb lakosainak az emberhez méltó szerény megélhetést biztosítsanak. A béke idején a háborúra kell készülni, a katonai intézményt kell fejlesztetni s ez nem igen enged időt, hogy a társadalom alsóbb elemeinek anyagi és erkölcsi javulását munkába vegyék. Es így gyarapodnak minden államban azok a szerencsétlen rétegek, melyek a társadalom többi rétegeivel folytonosan elleneséges labdon állnak, s adandó alkalommal veszedelmes erupcióra s készek. Pedig most már valóban keresni kellene azokat a tényezőket melyekkel az ugynevezett socialis munkás kérdést meg lehetne oldani: a mi nézetünk szerint jó akarat mellett erőszak nélkül sem volna lehetetlen. De hát, hol az akarat, s a legvégső esetben mit használ el, hogyha mindenütt az érdekpolitika áll vele szemben.

A bajt azonban legjobban lehetne megszüntetni oly politika mellett, melyben maguk az állam törvényei, józan és bölcs rendelkezési akadályozták meg az ily elemek gyarapodását.

A nagykereskedő szülő törvény, a mint azt lapunk múlt számában elismertük, most már kidolgozott. Nagyon természetesen, hogy a törvény értelmében a védőerőnyi utasítás többnyire változást szenvedett. A változások nagy részben a következők:

1. Ezáltal minden a hadseregbe (haditengerészetbe), illetőleg pótlóerőbe és honvédségbe be nem sorozható hadkötelest a népfőkeleti szolgálatra való alkalmassága tekintetében is osztályoznak, miért is az első és második hadosztályban ideiglenesen felmenteni kért hadkötelesek is kivétel nélkül a sorozhatóság előtt megjelenni tartoznak.

2. Az állítási lajstromból való törles-csak akkor mondható ki, ha a védőkelet minden népfőkeleti, bár csak legyver nélküli szolgálatra is alkalmatlan. A népfőkeleti szolgálatra való alkalmasság tekintetében a honvédség képviselője határoz. Az állítási lajstromból való törlesnek csak az ő hozzájárulásával lehet helye.

3. A népfőkeleti szolgálatra való képesség iránt hozott határozatok az állítási lajstromokba bejegyzendők s e czérra új rovatot nyitnak.

4. A védőkelet orvosi megvizsgálásai a népfőkeleti szolgálatra való alkalmasság megállapítása tekintetéből három osztályzatban lesznek csoportosítva, a szerinti, a mint a védőkelet legyverrel vagy legyver nélkül szolgálhat képesek; illetőleg minden népfőkeleti szolgálatra alkalmatlanok.

A m. kir. honvédelmi miniszter köröndeletileg utasította az összes törvényhatóságokat, hogy a változásokat a védőerőnyi utasítás illető szakaszaihoz szigorú pontossággal illeszkedjenek s az idej sorozásoknál már szorosan e kiigazított utasítások értelmében járjanak el.

A tanítói kamarák.

A Zalai Tanügy január 27-iki 4. számában Szalay Sándor, ugyancsak a lapnak szerkesztője, „Nyit level”-et intéz Udvardy Ignácz úrhoz, a Zalamegyei ált. tanítótestület elnökéhez, melyben a tanítói tekintélyről értekezik, felszólítván, illetőleg felkérve; a nevezett elnököt, hogy ez érkezőből kitöltsék a tanítói kamarák felállítását célzó indítványt a tétel formulázva, a járási körök elnökeinek elküldje, hogy ezek a tavaszi közgyűlésekre vitalközi tárgyaló tárgyak legyenek.

Ehez az indítványhoz kívánunk szólni s ép azért sajnáljuk, hogy Szalay Sándor úr, mint ő maga is említi, részletekbe nem bocsátkozott, mert a dolog velejére nézve csakis e részletekből lehetett volna eligazodni Sz. S. ur indítványa meglehetősen telvevényes tömkelegében.

Nyit levelét két külön válaszható részből áll. Az egyik elmékedése a tanítói tekintélyről, a mi nézete szerint nincs; a másik pedig e bírány orvosfása, mely szerinte csak a kamara által, olyformán, mint az ügyvédi kamara, érhető el. Mert, és ebben különál az ő gyógyírja:

- 1) Minden tanítót erkölcsileg függővé tenni a tanítás egyeteme irányában.
- 2) Minden tanítót erkölcsileg függet-

Ne künn idegen földön szüntessék meg a rabszolgálatot, hanem itt benn az európai kontinenst legyenek azon, hogy a fehér rabszolgálat megújjon. Tegyetek — hi európai államok — oly intézkedéseket, hogy minden állampolgár társaságának és munkájának megérdemelt bérért megkapja. S ha bent van még elég tennivaló, ne teljesítetek missiót künn, a mely pénz- és véráldozatot kíván, s melynek eredménye ki sem számítható, hanem bent tegyetek meg mindent a népek boldogítására, ha szükséges a néppel, ha ez nem akar, a nép felvilágosítására ennek ellenére.

H - n - r.

Dalok.

I.

Kicsi ház fehérít ott a magas dombon,
Oda száll képzelmem, oda száll a gondom;
Teteje lenéz a Balaton partjára
Te lakol a házban
Szívemnek reménye, leltem boldogsága.

A mikor keleten kigyúl a nap píra,
Lelkem nehéz vágyát már csak alig bírja.
Elszabadul, elszáll, mint a kis madárka
És tehozad tér be
Szívemnek reménye, leltem boldogsága.

II.

Nem vagyok én többet árva
Te vagy a szívem zárra;
Te rád gondolok én
Egő vágygyal, kéjjel,
Te rád, édes rózsám,
Bízatom reménygyel.

Ne gondold, hogy meg vagy csalva,
Nem leszek én hűtlen soha;
Az ílembé szerlek,
Csakolom az orzód;
Az istenne bízom
A világnak gondját.

BABNA.

lonitani az iskolaszékekkel és iskolai hatóságokkal szemben.

S midőn a füzett indítványozó ur a gyógyítót ajánlta, nem veszi észre, hogy magában az ajánlatban óriási ellenmondás van, mely bizony akármely szép szóval is összeegyeztetni nem lehet.

Mielőtt még általában a tanítói tekintélyről szólnánk, a két pontra nézve tesszük meg rövid megjegyzéseinket.

A mit az egyikben kíván, habár teljes alakban van mondva, épúgy a levegőben függ, mint a mely lehetetlen a másik.

Minden rendnek, osztálynak, állásnak embere kell, hogy bizonyos erkölcsi kötelezettséget érezzen azon állás vagy testület irányában, melyen működik és melynek tagja.

Már most bizonyos az, hogy egy pályára sem ró az azon működőkre oly „olyos” erkölcsi kötelezettségeket, mint a tanítói pályára és mégis egy pályára embeireiben sincs oly kevés collegiális érzel, mint éppen a tanítói pályára embeireiben. S ép azért a legelőbbi határozatban felkötötték az ellen, hogy őket adandó alkalmattal saját társaik vonják felelősségre; eltekintve attól, hogy a kamarai rendszer sok fontos oknál fogva lehetetlen is. Először azért, mert a hivatalos testületek száma nem sok, s e testületek körébe csak is a központi tanítók tartoznak. Hivatalból azt az ellenőrző rendszert, melyet Sz. S. a központi választmányra ruházni kíván, sokan, s talán nem éppen azok, a kiknek attól teljességgel kéllene, kémskedésnek tartanak; sokra bizonyosan nem vezetne. A fontosabb ok azonban, mely miatt a kamarák állítása lehetetlen az, hogy az ügyvédek független embeirek, nem hivatalosok, s az ügyvédi kamarák a közönséggel szemben vállalnak ellenőrzési szerepet, s iparkodnak az ügyvédi kartól től tartani oly elemeket, melyek annak dicséretére nem válnak, de ezt is csak bizonyos határokig. A tanító azonban fizetett hivatalnok, s mint ilyen erkölcsi tekintetben kétségtelenül függ és függnie kell az ő szűkebb és tágabb hatóságától, s a felügyelet jogát a hatóság em-miképen ki nem fogja adni, s ki sem adhatja kezébe.

S ha az indítványozó nézete szerint az iskolai hatóságok tagjai között vannak olyanok, akik az esetleg fennálló hibákat dedelgetik, vagy jó czimboraság okáért fedezik, takargatják — hát azt hiszi, hogy ha esetleg tanítói kamara volna, egészen ki volna zárva a pályakodás, czimboraság?

Egyáltalán nagyon szerencsétlen gondolatnak tartom a tanítói tekintélyt összefüggésbe hozni a tanügyi adminisztrációval, a tanügyi hatóságokkal és a tanítói kamarákkal.

Mert semmiféle törvény nem képes a közvéleményre rákötőlyni, hogy a tanítókat, mint testületet tekintélyben részesítse. A ki visszamenekszik egy negyedszázadra, az bizást tudhatja, hogy a tanítói pályát általában akkor meg alárendeltelebb pályának tartották, s a tanítót kevesebb tekintélyben is részesítettek. Azóta jobban el van ismerve a tanügyi fontossága; a tanítói pályára embeirei iránt is nagyobb figyelemmel vannak.

Több év előtt egyik zalamegyei városban tartotta a tanítótestület közgyűlést, ott igen lelkes létfüvel, az ottani jegyzővel ismerkedtem meg, a kinek egy pár szóval örömmel fejeztem ki a fölöt, hogy ő oly lelkes barátja a tanítóknak! Kérem, kérem, viszonzá, nem a tanítóknak, hanem a tanügynek vagyok barátja.

Ez a válasz körülbelül annyit mond, hogy a tekintély relatív valami, melyet itt ott alkalmazva nem is igen lehet bizonyos definiálni. Nálunk a polgári állás még nem ad tekintélyt. Nem ad általában és testületileg a tanítónak sem; ha valakinek kevés tudománya, vagy kevés pénze, de e mellett magasab rangú hivatala van, annak van tekintélye. Még sokáig kell tehát majd megelőgődnünk azzal a tekintéllyel, a mely esetleg egyeseknek jut, vagy jut többeknek is, a hol becsülik a szellemi képzettséget, s a hol fontosnak ismerik el a tanügyet. Hiszen még a világi közéletanodai tanárok is panaszkodnak, hogy nincs meg a kellő tekintélyük a társadalomban. Ebben a tekintetben tehát alig lesz képes a saját oly formán átalkotani a közvéleményt, mely a tekintélyt általában sajátaságok lútsa, sokszor beszámíthatatlan módon szokta nyujtani az egyeseknek. Mert bizony ez sem csatlakozhatlan. Más felől sokszor éppen az iskolai hatóságokra, az iskolaszékekre van szüksége a tanítóknak, hogy ezt sokszor a közvélemény terde jelle, oktan tanakapásai ellenében védelmezze.

De hát rézzünk szét a continensen, a műveltebb államokban, Németországban és Svájcban különösen, a hol tanítói körökben ugyanazon panasz foly, s hol az iskolai hatóságok szigorú felügyeletet gyakorolnak; nem hisszük, hogy ezeknek kormányra hajlandó volna, az iskolai hatóságoktól elvonni az őket joggal megillető ellenőrzési jogot; mert történhetnek hibák, rendelkezések ezen hatóságok körében, de azt mégsem vagyunk hajlandók hinni, hogy általában annyira ellérték volna eredeti rendeltetésükét.

De ha ezt nem hisszük, még azt sem hisszük, hogy magukra vállalnak a megyei testületek a kamarai jogot; ilyen hatálatlan munkát aligha vállalnának magukra.

Csak egy néhány emberből, hogy a tanító honorátiórra le: anyagi állása némi-

képen javult, de a meddig még a tanítók javarészenek fizetése oly csekély lesz mint a minő; a meddig még lelasi segédlatitól adomások 80-100 ferral évenként fognak díjaztatni, addig az a tekintély, mely az állással jár, csak pium desiderium marad.

De addig azután azt is meg kell tenni, hogy sok oly elem fog a tanításra aspirálni, mely e fontos hivatásra testületnek nem nagy dicséretére fog válni. Ha van pályá, mely embereitől nagy lelki erőt, nagy önmegtartóztatást igényel, akkor — s erről a helyes közvélemény meg van győződve — bizonyára a tanítói pályára az; nagy küdellem árán csak szerény elismerés, s ezzel be kell érünk a tekintély nélkül is, melyet pedig megérdemlünk.

Azért nem azt, ha a kérdés discussio tárgyává tételük, ez is tényező lehet a testületi összetartásnak s azon saját lelkünk-ből fakadó buzulásnak, melyre nekünk oly nagy szükségünk van.

Különfelek.

— Nagy-Kanizsa város polgármesterének szives figyelmébe! Senki sem fogja eltagadni, aki a viszonyokkal némiképen is ismerős, hogy Nagy-Kanizsa város közgazdasági és köznevelődési szempontból a Dunántul határszéli részének legérdekesebb pontja; lakosainak száma tekintélyes és számbavehető jelentékeny közbizonytal bir; lakosainak műveltsége, mozgékonyasága példányképp szolgálhatna több vármegyének. Nem lenne tehát érdektelen tudni, mint teljesítik kötelességüket e fontos város közügyeinek vezetésével megbízottak. — Mi e részben igen szivesen szolgálunk a nagy közönség tájékoztatására szolgáló adatokkal, ha ezekhez a megkívántató könnyűséggel hozzáférhetünk és különösen ha mi volnánk erre legilletkeesebb módon hivatva. Minthogy azonban ez éppen a város fejének tisztai körébe esik és mert ez a közönség körében uralkodó jogos kíváncsiság kielégítésére szolgálhatna, — ezennel indítványozzuk és bátrak vagyunk felhívni N-Kanizsa város polgármesterét, sziveskedjék — más városokban is szokásos módon — a város ügyeinek állásáról kimerítő, nyilvános jelentést tenni.

— Főbírói beiktatás. A nagykanizsai járás közszereiben álló főszolgabírája, Svasztis Károly azon alkalmából, hogy az új közigazgatási törvény értelmében a szolgabírák „főszolgabíró” címet nyertek, — az új titulus emlékre vendégszerető házában e hó 7-én fényes estélyt adott, melyen igen számos meghívott vendég vett részt. A többek közt jelen voltak: Cseresnyés Sándor, Varga Imre, G. Guttmann Vilmos, Eperjessy Sándor, Hercelendy Béla, Bogay Ödön, Tóttóssy Béla, Erdődy Lajos, Dr. Farnék László, Vidor Samu, Hirschel Ede, Dr. Taboly Gyula, Dr. Benczik Ferencz, Györfly János, Simon Gabor, Varga Lajos, Oszesly Antal, Bernát Sándor, Knusz Boldizsár, Dr. Szilgyhy Elemér, Eberhardt Antal, Kovács Lajos, Bereczky Viktor, Göttinger Rajczar, Arvay László. Az est folyamán felköszöntött mondtak: Eperjessy Sándor Svasztis Károlyra, Varga Lajos a szerelteméltő háziasszonyra, majd utóbb Varga Imre ezredesre, Svasztis Károly Cseresnyés Sándor tiszki elnökre és vendégeire, Simon Gabor többekre. A társaság a legvidámabb hangulatban egész késő éjjelig maradt együtt.

— Gróf Festetics Tassiló nyulai. Festetics Tassiló gróf somogy megyei birtokain ezéltől néhány évvel egy, nálunk eddigéle ismeretlen nyulafajtát honosított meg; ez a nyulafaj a külföldön ismeretes „caninchen”. E nyulafaj szőre barnaszürke, a közönséges nyuléhoz hasonló, de testalkatára közelebb áll a házi nyulhoz. Rövid, vacskos, sötét kövér állat, mely egyéb fajrokonaihoz hasonlólag igen szapor. A földben lyukat fur, s abban lakik, mivel a vértékben, ültetvényekben nagy kárt okoz. Husa igen izletes, mitől fogva igen érdekes vadászszákmányt képez; löni igen nehéz, mert nagyon fürgé és előre vigyázó, minden neszre ügyesen tűnik el számos kijárással bíró föld várában.

— A n-kanizsai polgári egyesület vizsgálomrendező-bizottsága e hó 6-án tartotta meg leszámoló gyűlését, melyen a bevételek eredménye és a számadatok előterjesztésén, azon örvendelek eredmény konstatacióitól, hogy a február 2-iki fényes együleti határozatban ismertetett jövedelemmel jár. Ezen, a kanizsai ölte halok történetében példátlan, vagy legalább is szokatlan körülmény arra batorította a vizsgálomrendező-bizottságot, hogy — eleget teendő a több oldalról hallatszó kívánalomnak is — szóba hozta egy hushagyó-kedden rendezendő tréfás táncszertű tervét. A végleges határozat és a közelebbi részletek megbeszélése a közelebbi értekezletre maradt.

— A Balaton jege az idén oly tökrösmá, mint 10-12 év óta nem volt; a mellett átlagos vastagsága 1 1/2 lábnyi, és

gy teljesen biztos az átkelésre nézve. A kocsiközlekedés a jege minden irányban loylik is jávában.

— Társasvacsora a polgári egyesületben. A n-kanizsai polgári egyesület választmányja e hó 10-ikén tartotta első ülését, melyen a folyó ügyeken kívül, számos az egyesület beállítására vonatkozó údvös ezme lett megbeszélve, melyek közül kiváló fontossággal bír az egyesület helyiségeinek kibővítése, mire nézve a tervezés és vele kapcsolatos előintézkedések fogantatásának elhatározatát. — Ezen alkalommal a polg. egyesület tagjai közül igen számosan társasvacsorára gyűltek össze az egyesület teremében. A társaság vig hangulatban késő éjjelig maradt együtt, s a mulatság folyamán több felköszöntött mondatot; nevezetesen Erdődy Lajos a választmányt köszöntötte fel, a siktet kívánva az egyesület felvirágoztatására irányuló törekvésekhez. Varga Lajos az egyesület buzgó, derék elnökére, Dr. Benczik Ferenczre emelte poharát.

— Hymen. Szarvaszky György zalamboki h. körjegyző eljegyzte Dénes Ferencz szepetneki körjegyző kedves leányát, Paula kisasszonyt.

— Tiszatitítás Tapolczán. E hó 9-én volt Tapolczán a tisztatitítás, melyen Mojzer Ferencz lett egyhangulag városbíróvá megválasztva. Ugyanez este szép avatásban részesült: lakijátszenét kapott, melynek a díjazda is énekelt; aztán a városi jegyző Arvay Lajos, mint a közönség tolmácsa jelkes szavakkal üdvözölte az új városbíró, mint a közbizalom megválasztottját, ki meghívta közönséte meg meleg szavakban a megtiszteltetés.

— Az erdő mélyén. Az elékteleltitelt zuzmarás ágak között sikkó szél süvöltött keresztül, zordanon bujdoskolyva a fatörzsek mögé, mint a rozslékiismeret. A kanizsai alsó erdőn keresztül jött a város felé Kaponvárról egy Pintér János nevű mesterlegény, s az erdei úton találkozott egy 68 éves agg miháldi asszonnyal s rajta azon cselekmény elkövetését kísérlette meg, a melyet a nő beleegyezése nélkül a büntetőtörvénykönyv szigorú sajt. A garázda embert, ki nemi ástöténé kielégítendő, a leggyalázosabb bünt kísérlette meg, a rendőrség letartóztatta s átazolgáltatta a büntető törvényszéknek.

— Pallinból. Híre jár, hogy a flandriai gróf p llini uradalomának eddigi jogszegélyelője, Zathureczky Zsigmond ur, jószágigazgatóvá fogva előleptetett, továbbra is Pallinban marad. A hír megvalósulásának csak örvendhetünk, mert Zathureczky Zsigmondban köz és társaséletünk egyik kedves népszerű alakját bírjuk eddig is.

— A nagykanizsai tanítói járáskör választmányja e hó 5-én ülést tartott Hoffmann Mór elnöktete mellett. Ez alkalommal elhatározta, hogy a nagykanizsai tagtársak körében Zubeck Lénárd, volt pusztagyimóni kartaár, állásától jogértő és ember-telen módon elmozdított tanító részére gyűlést indít. Már ténynyé is vált. Továbbá a megyei tanítói közgyűlés alkalmára (mely ez évben Nagy-Kanizsán leendő) rendezőbizottság elnökké: Hajgató Sándort, jegyzőké: Szalay Sándort választotta meg, főkérve őket, hogy ez ellogadasi intézkedések megállapítása és végrehajtó bizottság szervezése céljából a helybeli kartársakat értekezletre hívják egybe.

— Újrendőrök. Nagy-Kanizsa város rendőrségének létszáma a napokban négy új taggal szaporodott. E hó 7-ektől kezdve ugyanis a rendőrségbe felvétettek: Kocsis János, Czulek József, Tiboly Mátyas és Pieterovszky Károly. Ezen új vállalkozók-kal együtt a kanizsai rendőrség összes létszáma Nagy- és Kis-Kanizsán együtt 30-at tesz ki. (Jaj de sok!)

— Iparhatósági megbízottak választása. Nagy-Kanizsa város és a n-kanizsai járási szolgabírói hivatal, mint első fokú iparhatóság mellé szükséges 20-20 iparhatósági megbízott választása ma, vasárnap, e hó 13-án délután a város háza tanácsstermében meg megtartott Horváth Károly városi tanácsnok közbenjötté mellett. — Városunk gyeskedőit és iparosait felhívjuk joguk gyakorlására.

— A n-kanizsai iparos ifjuság önképző egyesülete által rendezett 1887. évi február hó 6-án az Arany-korona termében tartott zárkölő társasvizsgálmán befolyt 127 frt 20 kr. kiadás 78 frt 60 kr. A tiszta jövedelem 48 frt 60 kr. Felűfizettek: Ujlaki Hirschler és fia Alsó-Dombora 3 frt, Blau Béla 40 kr., Schvarcz Mihály 40 kr., Miltényi Sándor 60., Muzikár Vincze 20 kr., Goldberger Jakab 40 kr., Thurn Lipót 50 kr., Cseiner Anna 20 kr., Ungbút N. 40 kr., Pürger Mihályné 40 kr., Mercies Ede 40 kr., Rothmann Menyhárd 60 kr., Gertner Vilmos 40 kr., Augenföld Lajos 60 kr., Orlay József 40 kr., Simon Örsze 1 frt, 40 kr., Svarcz nővérek 40 kr., Bognár István 50 kr., Wiltner János 20 kr., Csóka Nándor 1 frt, 20 kr., Fesselhofer József 40 kr., T. H. 30 kr., Heim Mihály 40 kr., N. N. 40 kr., Hodusczek Mihály 10 kr., Fuiler Mihály 20 kr., Kasztner János 1 frt. Összesen 15 frt, 60 kr.

— Újbeszéd a megyében a következő hatánapok szerint megy véghe. I. bizottság Pácson márczius 1-től 7-ig, Keszthelyen márczius 9-től 15-ig, Tapolcza márczius 17-től 20-ig, Sümeg apríl 28-tól 5-ig II. bizottság Letyenyen apríl 2-től 5-ig, Per-

lakon ápril 7-től 12-ig, Csáktornyan ápril 14-től 21-ig, A Lendván ápril 23-től 1-ig, Nován ápril 4-től 6-ig, Z. Egerszeg (járás) ápril 8-tól 16-ig, Z. Egerszeg város 18-tól 19-ig, N.-Kanisza város 21-től 23-ig, N.-Kanisza járás 25-től 30-ig. Az ujonczok első napján rendszert a felmentési kérvények tárgyaltak. Az ujoncok felmentési kérvényeit járshoz tartozó községeken született s oda illetékes ujonczok azon szírhöz szék helyén fogják állítani, melyhez illetékesi községük előbb tartozott; mert Szent Gróton ez évben ujonczállítás nem lesz.

Tűri árma verte fel e hó 6-án este 6 és 8 óra között Nagy-Kanisza a Petőfi-utca lakóit. A mondott időben ugyan is Topolcs Józsefnek háza a kéménytől a tetőgerendákban kapott tűz folytán kigyulladt, azonban a helyszínére rögtön megérkezett néhány önk. tüzoltó segítségével sikerült a tüzet tovább terjedésében megakadályozni, mielőtt az jelentékenyebb károkat okozhatott volna.

Külvézés. Dr. Mizner Antal sztróki körvros ugyanoda járási orvosá nevezetelt ki.

Munkácsy-díj. Az országos képzőművészeti társulat a legközelebbi mult (székiállításnak a 6000 frt Munkácsy-díjért pályázó három művet az alapító level értelmében a mesternek küldötte eldöntés végett. Munkácsy e hó 9-én táviratilag értesítette a társulat igazgatóját, hogy a díjat *Koroknyay Ottó* „Javíthatatlan” című festményének ítélte oda. A fiatal művész számos helybeli ismerőse bizonyára öszintén örül e hírnök.

Mint hordja a szél a havat. Minekutánna jó hét heten át erős tagyunk volt, a mi különösen a jeg-pont kedveik nagy öröme és meglepődésére szolgált, mert régen volt már oly kedvező télük, a melyen oly hosszú ideig átengedheték volna magukat kedvelésüknek; s mikor már azt hittük, hogy az időjárás engedni fog keménységéből — ez csakugyan megemberelté magát s még egészen el sem ment a körülbelül 7 hét e-őt esett első hó, most ujult erővel beállott a tél. Lánya hó borítja a földet s a háztetőket, s hideg szél fú s hordja maga előtt a havat — a szegény embernek nem igen nagy öröme. A hosszú telet bizonyára ezek érzik legjobban, s jöteknny egyleteinkre mostanában kétszeres emberbaráti kötelesség háru. Mert a hideg kegyetlen, s még kegyetlenebb, ha betegség és éhség járnak vele. E purzia ujmutatás talán elegendő, hogy könyörületre indítsuk azokat, kik tehetik.

Rövid hírek: Egymást érik Budapesten a gyermekgyilkosságok. Január 1-je óta már az ötödiket fedezték fel e napokban. — *Eszéken* az ázsiai kölera dühöng. E hó 9-ig 18 betegedési eset fordult elő, ebből 7 meghalt 11 pedig ápolás alatt van; a legszigorubb óvintézkedések tettek. — *Az országos színezegyesület* a napokban tartotta nagy közgyűlést Budapesten — *Lyonban* e hó 8-án az igazságügyi palota mögött a szomszédos rendtorbizottság rúca-mellett két bomba robbant fel a második az elősiető két rendtorügynököt könnyen megsebesítette. — *Köszöndtől* huszlogyászati társulat van alakúban, melyre már 1000 drb 10 titos részletjegyet írtak alá. — *A napokban* telet le Vincennesben annak a palotának alapkövét, melyben a vasutak nemzetközi kiállítását fogják elhelyezni. Az ünnepély 15000 eu ber részvétel mellett kékesen lelelt. — Egy párisi lap a „Gaulois”, azon számítás közli, mely szerint Bismarck ismeretes beszéde a septentatus ügyében, vagyis inkább a háborút illető bizonytalanság a párisi börzének január 14-étől február 4-ig 1800 millió frankba került.

Farsang.

A Tornabál. A n.-kaniszai toroaegylet által e hó 5-én a „Szaryas” szálló dísz termében rendezett táncvigalom egy elite-bállal szeiben tamaszható igényeknek minden tekintetben megfeleően szépen sikerült. A bál terem a „tornaegylet” kekeleher színeivel, valamint zászlójával és jelvényeivel szépen és izlésesen volt díszítve. A női tánczrendek — melyek két kézlön lüggő és a toroaegylet hármás „E” monogramjával ellátott alacsony ábrázoltak — a hölgyeknek kellemes meglepetést szereztek. A hölgyek névsora a következő: *Dr. Blau Simonné, Bölskei Ivanó, Bognereder Józsefné, Bréyer Frigyeske, Deutsch Bernatiné és Jozefin, Deutsch Herrikné* (Szombathelyről), *Engländer Lajosné, Fischer Odónné és Somuné, Fischl Gizella* (Boglárról), *Giesl Gutuann Vilmosné, Grünhut Herrikné, Dr. Gerő Józsefné, Heimler Manórné, Mórné és Teréz, Hlatko Janosné, Kaiser Sándorné, és Anna, Klein Ilcsné és Fanny, Kohn Herrikné és Hedvig, Krauszé* (Veszprémből), *Löwinger nővérek, Lengyel Bernatiné, Löwy Adolfné, Maschanzker Morvéné, Milster Odónné, Dr. Neumann Edoné, Pollák Lipótné, Rosenfeld Adolfné és Vilma, Rosenfeld Ika* (Kápi svárról), *Reichenfeld Ignaczné és Leopoldina, Reichenfeld Esteré, Dr. Rothschild Jakabné, Rothschild Samuné és Zsigmondné, Scheibner k. a. (Verőceztől), Scherz Zsigmondné, Berta, Jeury és Kamilla, Schweinsburgné* (Zágráb), *Ström Vilmosné és Hermina, Sattler Jozsefné, ifj. Singer Souáné, Tripammer Gyulané és Betty, Unger Berta* (Gyékényes), *Vidor Sawuné, Weiss Adolfné*

és Gizella, *Weisz Dávidné, Weisz Ferenczné, Weisz H. J. né, Karolin és Nina, Wolheim Bodogné* (Lukafa), *Wolheim Fanny.*

A n.-kaniszai iparos ifjuság által február 6-án saját önképző esegely-egylete javára a „Korona” szálló nagytermében rendezett táncvigalom anyagi és erkölcsi tekintetben egyaránt igazán szép eredményt mutatott fel. A jelenvolt közönségből itélve, részt vett e vigalomban a n.-kaniszai iparos-világ fiatalágának színe-java s igazán jól esett e derék fiataloságot ily válasszások társaságban együtt láthatni. A szó igazi értelmében polgári-bálnak mondható; tánczrendezés dolgában is megielett az igényeknek s a quadrillt oly ügyesen, oly leleményes fordulatokban mutatták be, hogy akármely elite-bállban is figyelmet kellett volna. A tánczokban résztvettek: Szalay Ika, Jelenek Málvin, Kardos Mariska, Golenczky Mari Lasky Verona, Lirheim Teréz, Szelig Fani és Roza, Molnár Teréz, Csemics Gizella, Kovacs Helena, Kis Veroná, Muzikár Krisztina, Bécsey Zsófia, Gärtner Józsa és Mari, Wittuán Józsa és Mari, Simon Örsze, Szitar Viktoria, Pichler Paula, Cságer Fani, Beck Hermia és Berta, Varga Irma, Prendler Mari, Czöngel Teréz, Hirschler Róza, Schwarz Selma és Gizella, Pürger Mari és Teréz, Horváth Boldizsarné, Mitényi Sándorné, Wittner Jánosné, ifj. Wittmann Mátyásné, Swarcz Mihályné, Csóka Ferdinándné, Wald Mátyásné, Gärtner Vilmosné.

A farsang a vidéken. Január 29-én *Keszthelyen* az „Amazon” vendéglő nagytermében pikniket rendeztek, melyen a környékről is igen sokan vettek részt, úgy, hogy a házas vigalom látogatottság és jókedv dolgában egyformán igen sikerült. — *A söjtöri* önk. tüzoltó-egylet ugyancsak m. hó 29-én tartott zártkörű tánczvigalmat, melyen a vidék intelligens iaja majdnem teljes számban megjelent. — *A zala-lőrén* isz. nőegylet e hó 15-én rendezt zártkörű tánczvigalmat; beletti-díj személynként 1 frt, családjegy ára 2 frt 50 kr. — *A közdő-cörsi* önk. tüzoltó-egylet Horváth Jenő tapo-czai zenekarának közreműködése mellett január 23-án rendezett tánczvigalma minden tekintetben sikerültnek mondható. — *A Bucsú-Szent-László és ideikének* önk. tüzoltó-egylete által január 30-án megtartott tánczvigalmat hasonlóan igen sokan látogattak.

Az Osztrák Magyar Monarchia irás és képekben czimű mű 29. füzeté már február 2-án küldetett szét Fischel Fülöp könyvkereskedése által. A következő füzetek kéthetenként pontosan megkaphatók.

Irodalom.

Katonai Olvasókönyv a magyar honvédség iskolái számára. Vághó Ignác honvédelmi lapunk mult számban is érintett munkája beküldetett szerkesztőségünknek. — Egy a mi katonai oktatás kívánalmainak megfelelő katonai olvasókönyv szüksége már rég foglalkoztatta az illető köröket s ennek adott kifejezést a jelenlegi országgyűlésen a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalása alkalmával csak nem rég történt felszólalás is. — Ezen a hiányon van hivatalu segíteni a Nagy-Kanisza állomásozó honvédelmidandár ép oly jeles, mint népszerű tisztjének, *Vághó hadnagynak* most közételt munkája, mely a honvédségi szolgálati szálályzat szakaszainak sorrendjében minden katonai kötelemre nézve tartalmaz igen megfelelő példákat. A könyv összeállítása kiválóan sikerültnek mondható s nagy szakértelemre mutat, a minék bizonyítgatását különben le eslegessé teszi azon körülmény is, hogy szerzőjének szakzerű dolgozatai a „Ludovika Akadémia Közönyé”-ben is mindenkor jutalomalom szoktak kitüntetni. A szó teljes értelmében hézagpótló munka tuányom részben a magyar törtnelemből vett példákat sorol fel s bő helyet enged tantos költőink hazafias költeményeinek. A könyv, mely Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszternek van ajánva, a következő fejezetekre oszlik: I. Honfoglalás. II. Haza, hazafiság, hazaszeretet. III. Király, korona. IV. Oktatók. Élet- és jellemrajzok. V. Tények, adomák. VI. Történeti mondák, elbeszélések. VII. Ünneplaldozás VIII. Katonai hivatás- és állás-kötelek. IX. Csata.

A munka részletesebb bírálata helyett, kiválóan elismert szakértői, tekintélyes véleményül ide iktatjuk a „Katonai Lapok” legutóbb, február 6-ikán megjelent (62) 6. számának következő smertését:

Vághó Ignác honvédelmi lapunk mult számban a „Katonai Olvasókönyv”, minden tekintetben megérdemli a figyelmet, s haszna bizonyára meglesz a honvédelegységre, mely sok szöpet s hasznos tanulhat belőle s kellemes szórakoztatást nyer általa napi faradalmi után.

E nagy ügyességgel és szakavatottsággal összeállított könyv n-mzetit és hadtörténelmi költőket, romekirókat és költőink műveiből vett közlemények továbbá hűtelteték, leírása által a király és haza iránti szeretet és ragaszkodást a bátorság és vitézség erényeit, továbbá az önfeláldozásra való készséget iparkodik a honvédben felbresztésni és fejleszteni; végül egyéb közleményeivel a katonai hivatást akarja megkedveltetni és a kötelességekre oktatni. A „Hivatás és állás-kötelek” czja 3 részben a törtnelemből vett példák a szolgálati szabályzat egyes tételne megvilágítására használtatnak fel, helyesebben ezekből vonatik le a szabályzat egyes megfelelő tételne mint tanulság azon okból hogy a tőfemenyek oktatóereje nagyobb legyen.

A m. tud. akadémia hadtudományi osztályának volna szerintünk feladata ily munka kiadása által kezdeni meg működését, természetesen nem katonák hanem a polgári közönség számára összeállítva.

Kiállításra igen csinos, dícséretére és becsületére valik Fischel Fülöp könyvnyomdájának. — Ára 80 krajczár s Fischel Fülöp könyvkereskedésén kívül a fővárosi nagyobb hasonló kereskedésekben is kapható. — sz K-n.

Uj politikai röpirat. Az utóbbi időben nálunk divatosá vált politikai röpiratok száma ismét egygyel szaporodott. A napokban jelent meg ez a következő czim-mel. — *„A magyar állami tönk, vagyis a dualismus pénzügyi és közgazdasági hatása az osztrák-magyar monarchia két felében.”* A röpirat szerzője Tacitus alnevet vett fel. A magyar állami pénzügyeknek különösen az utóbbi időben mindinkább hangsúlyozott szomorú állapota van benne feltárva. — Ára 50 kr.

Közgazdaság.

Mauthner Odón budapesti magkereskedő idei főarjegyzékének kivonatát, mely lapunk mai számával küldetik szét, ajánljuk t. olvasóink szives figyelmébe. Nevezett fővárosi cég a magyar magkereskedelem egyik általános elismert tekintélyes képviselője, s az érdekelt gazdaközönség teljes bizalmára üzleti szigorú elvei, gondos kezelési eljárása s pontos megbízhatósága által tett szert. Üzleteinek nevezetes fejlődését bizonyít a felsorolt tényezőknél köszöneti, melyek a gazdaközönség a vetőmag beszerzés körüli fontos érdekeit eddig is kielegítették, s csak kívánatos volna, hogy a cég törekvései minél szélesebb körök részéről találva felkarolásra ez uton a magyar magtermeles és kereskedés függetleníthesse magát a külföldtől, melynek ezélt főleg azért volt tribuáriusa, mert nem voltak a magyar magkereskedelemben oly fejlődési fokon lévő üzletek, mint a minőnek a Mauthner féle általánosan el van ismerve.

Nyilttér*)

Farbige und schwarzseidene Grenadinen 95 kr. per Meter his fl. 9. 15 (in 10 verschiedenen Qualitäten) versendet in einzelnen Roben und Stücken zollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depot G. Hanneberg (k. u. k. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Farbiger, schwarzer und weissseidener Atlas 75 kr per Meter his fl. 10.6 (in je 18 verschiedenen Qualitäten) versendet in einzelnen Roben und Stücken zollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depot G. Hanneberg (k. u. k. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal magára felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő
VARGA LAJOS.

Gyógyszertár Pserhofer J.-féle Singerstrasse 15.
Bécsben **Pserhofer J.-féle** zum „gold. Reichsapfel.“
Vértisztító labdacskok ezéltt egyetemes labdacskok neve alatt; az utóbbi nevet teljes joggal megérdemelték, mivel csakugyan a leg-let-sük betegedé, melyben e labdacskok alkalmasak, ezen labdacskok alkalmazása s a legürvidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacskoval 21 kr. 1 tekercs 6 dobozzal 5 frt 5 kr. becsmentes utánvételdíjmenten 1 frt 10 kr.

A pénzösszeg előleges beküldése mellett, postamentes átküldéssel kerül: 1 tekercs labdacsk 1 frt 25 kr. 2 tekercs 2 frt 3 kr. 3 tekercs 3 frt 40 kr. 4 tekercs 4 frt 4 kr. 5 tekercs 5 frt 20 kr. 10 tekercs 9 frt 20 kr. (Kevesebbet mint egy tekercsöt küldeni nem lehet.)

Számtalan levelet érkezett, melyeknek közt hálát mondunk a labdacskért, melyeknek a legkülönfélébb és legnehezebb betegségekben ózességük helyreállítását közzük. A ki csak egyszer kísérletet tett volna tovább ajánlja.

A köszönet levelekből néhányat ide írunk:

Leongang, 1883. május 15.
Igen tisztelt uram! Az ön labdacskai valóban csodás hatással nem olyanok mint sok más kúrcsért szer; ezek valóban minden bajt ellen segítséget nyújtanak. A husvára rendelt labdacskok legnagyobb részét barátaim és ismerőseim között osztottam szét s valamennyien jó hasznukat vették, még magunkra és kislányaink bájban, betegségekben stoylódó szenvedélyek is ezek által a nem is teljes egészüket, de teljesen javuk által nyertek és tovább is akaják használni. Figyadja az ön legbensőbb hálátát és mindazoktól akiknek s e részük volt az ön labdacskai segítségével nyerni visszasza egészségük ket.
Deutinger Márton.

Déga-Sat.-György, 1882. február 16.
Tisztelt Uram! Nem felejtetem ki előgg, legmelyből hálátat az ön labdacskait, mert igen segítségével után eg edül az ön labdacskait legyőzött fel nőm, ki már évek óta szenvedett mészereleu; és a bír egy-15re meg útha be kell vennie a labdacskaitól, de egészségé már annyira helyreállt hogy fiatalos frisséggel.

Fagybalsam Pserhofer J.-tól, évek óta elismerve, mint legbiztosabb szer bármiféle fagybajok ellen valamint nagyon idült sebek stb. ellen is. 1 tégely 40 kr.

Golyvabalsam, hatos szer a golyvanyak ellen 1 üveg 40 kr.

Életesszencia (frágal csöppk megromlott gyomor, Ross emésztés, minden nemű alio-bajok ellen, külön házas r 1 üvegcsé 20 kr.

Utifüvedv általában ismert kitűnő hálszer katarrhus, rekedtség, szárazság stb. ellen 1 üveg 30 kr.

Amerikai Köszvény kenőcs legjobbn szer köszvény- és rheumászert bajok ellen, ára 1 forint 20 kr.

Alpesi fü-likör W. O. Bernhardtól 1 üveg 2 frt 60 kr. egy fél üveg 1 frt 4.

Dr Romershausen félezemeszencia 1 üveg 2 frt 50 kr., egy fél üveg 1 frt 50 kr.

th. stb. és minden notalán raktárban nem levő czikk kívánára gyorsan és olcsón megszerestek.

Minden fajtájú homöopathikus szerek folyton raktárban vannak.
Az itt felsorolt készítményeken kívül kapható valamennyi osztrák magyar nyelvben hirdeteit külföldi gyógy szertári különbe eség.

Postai küldemények 5 frt aluli megrendelésnél csakis az összeg előleges beküldése mellett nagyobb összegeknél utánvétellel is csakösszítetnek.
Az összegnek előleges beküldése mellett (legjobban pénztalvány mellett a portó s04 7--12 sokkal előbb mint utánvételi küldeményknél.

Tonnanchinin hajkenőcs Pserhofer J.-tól évek óta orvosok és laikusok által valamint honvédségtől is kitűnően elismerve, 1 csinosan kiállított üveg szelencé 1 frt.

Egyetemes kenőcs Stendel dr. tól vágási és szurási sebeknél, minden nemű mérgek kelé eknél valon it idősáskunkit megnyitló labdacskoknál, sebz és gyúlért welleknél s hasonló bajoknál kitűnően bebizonyult, 1 tégely 1 frt 50 kr.

Egyetemes tisztító-só. Butrich A. W.-tól zavart emésztés minden kvekeszékű, ugymint fejfájás, szélülés, gyomoréres, gyomorhő, aranyér, dugulás stb. ellen, 1 csomag 1 frt.

Sós-borszesz 1 üveg 60 kr.

Porok lábizzadás ellen 1 doboz 50 kr.

HIRDETÉSEK.

A köszvény és csúsz ellen ajánlott számos haziszere között még is csak a valódi Horgony-Pain-Expeller a leghatásosabb és legjobb. Ez nem titkos-szer, hanem egy teljesen megbízható, orvosilag kipróbált készítmény, mely minden betegnek teljes megnyuvással ajánlható. Hogy a Pain-Expeller teljes bizalmat érdemel, legjobban kitűnik abból, hogy sok beteg, a ki nagy garral földesített más gyógyszereket próbált meg, megint csak a rég jónak bizonyult Pain-Expellerhez tért vissza. Epen az összehasonlítás által győződtek meg arról, hogy úgy a csúszs fájdalom, tag-szakgatások stb., mint a fő-, fog- és hátfájás, oldalmintások stb. a Pain-Expellerrel csakösszött bedörzsölésnek által leggyorsabban szüntethetők meg. A 40 kros, 70 kros és 120 olosó ár a szegényebbeknek is hozzáférhetővé teszi, míg másrészt a számos siker a fölöl kezesedik, hogy a pénz nincs kidobva. A káros utánzóktól azonban óvakodni kell, s csak a „horgony”-jelű ellátott Pain-Expellert fogadjuk el mint valódit. Központi-raktár: Gyógyszertár az arany orozlatához Prágában, Niklasplatz 7. Kapható a legtöbb svgy-szertárban.

Főraktár: Török József gyógyszerháza Budapeston
:94 5-12

Szt. Jakab-csöppök.
Minden oly gyomor- és ideg-bajnak, melyek minden eddigi gyógyszernek ellenállottak, különösen idült gyomorhurut, gyomorfájdalom, kólika, göröcsök, Ross emésztés, szívszorogás, fejfájás, stb. tökéletes és biztos gyógyítására. A Szt. Jakab-csöppök az Actra nevű görög sárdabell meztári-ban barátok nénye szerint a leg-let-sük legjobbn gyógyszer vény-külön-alkotva, melynek mindenre külön-külön még ma is első rangot foglal el, ez összetételé folytán a csöppök használatá mellett kivánt eredményt biztosít.
Kapható 60 kros és 1 frt 20 kros üvegcsékben. Főraktár: M. SCHULZ, Hannover, Schillerstrasse.
Salvator-gyógyszertár és Kögel A. gyógyszerésznél Zágrábban. — Könyg Vencsel gyógyszertára Marburg. 785 8-26

Pezagó
AYALA & Co.
Egyedüli raktár Nagy-Kanisza Fesselhofer József urnál.
478 67-100

A NEW-YORK

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG.

Alapítva 1845-ben a tisztán kölcsönösségen alapul.

1886. január 1-én az aktívák 346 millió frankra rugták. — Felosztható nyereség-többség 36.611.632 frank.

A tőke belétek jövedelme 17% millió frank, ami az aktívák 6 1/2% és a tartalék 6 1/2%-át teszi.

Fennállása óta, 1886. január 1-ig a társaság kifizetett:

Eszedékes biztosításokért... .. 228.008.072 frankot

Nyereményekért és visszaváltásokért... .. 233.687.453

Az aktívák többlete a passzívák felett 1885-ben 14 millió frankkal szaporodott. Az 1885-ben újonnan felvett biztosítások 345 millió frankra emelkedtek.

A társaság Európa fővárosaiban, épügy mint Ázsiában, Afrikában, Amerikában fiókokat állított fel. Miután tisztán kölcsönösségen alapul és miután nincsenek részvényesei, a tőke és nyereség a biztosítottak kizárólagos tulajdona marad.

Referenciák Magyarországon:

A magyar általános hitelbank.

Strasser és König Budapest.

Magyar kereskedelmi bank.

Deutsch Ignác és fia.

Magyar pénzügyi- és leltári bank.

Közelebbi felvilágosításokat ad

A „NEW-YORK” ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG IGAZGATÓSÁGA
Budapest, Nádor-utca 9. 784 4-0

A legjobb kávé pótlék

Manila-Velim

vörös dobozokban jeggyel.

Velimi világkávé

faládácskákban földtekével.

Fügekávé

ezukorsüveg alakban és a

Legfinomabb csokoládék

nevű

Chocolat Velim

a velimi részvénytársulat gyáraiból

Prágában.

827 2-10

☛ Kapható minden fűszerkereskedésben. ☛

A világ csodája!

Eremmel díjazott — Szabadalom. — Eredeti.

Mint 110 égőgyertya csendes enyhén

lénnyel, fehér láng. Egy óra csak 2 kr.

Elismert legjobb és legolcsóbb világítás

bármely helyiségben, bármilyen prax

roleummal. Képes áriegyzékeket küld az

egyedüli gyáriraktár Európában és

egyedüli intézet valódi amerikai

kályha szellőztetői vízszűrő és szab.

újításokról a ház és konyha részére

C. Otto Pellikán,

Wien Praterstrasse 78 Pratersten.

831 2-6

Ertéktelen utánzásoktól óvás teteik és

csak a **C. Otto Pellikán** nével el-

látott villám-ámpák a valódiak.

Pillarter János cs. kir. postamester és

vendéglős Judenburgban 1886. január

20-án azt írta: „A veit villám-

lampa kiűnő minden alkalmaz-

talik.”

C. Otto Pellikán,

Wien Praterstrasse 78 Pratersten.

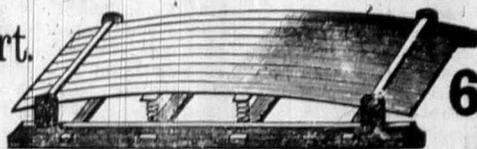
Cs. kir. osztrák-magyar

szabadalmazott

Farugony-matrácok

6 frt.

6 frt.

Pótlék szalmaszakok és sodronybetétek helyett

tiszta tartós és jutányos, különösen alkalmas intézeteknek és kórházaknak. Nagyobb megrendeléseknél, megfelelő árcsökkentés. A megrendelésnél az ágy belső szélessége és hossza tudatandó.

Főraktár: BECS, I. Neuer Markt 7. sz.

707 6-12

A Nagy-kanizsai Bankegyesület Részvény-Társaság

f. 1887. évi márczius 6-án d. u. 3 órakor

saját helyiségében

tizenharmadik évi

RENDES KÖZGYÜLESET

tartandja, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- Üzleti jelentés; a számadások és mérleg jó ahagyása a felügyelő bizottság jelentése alapján.
- Az osztalék meghatározása.
- 2 igazgató tanácsos választása a sorrend szerint kilépő Karczag Béla ur, és az elhalt Sommer Miksa ur helyett.
- A felügyelő bizottság megválasztása.
- Egyéb, alapszabályszerűleg bejelentett indítvány tárgyalása.

Azon tisztelt részvényes urak, kik a közgyűlésen szavazati jogukat érvényesíteni óhajtják, az alapszabályok 35. §-ához képest felhívotnak, miszerint még le nem járt szelvényekkel ellátott részvényeiket f. évi február hó 25-étől egész márczius 5-éig terjedő időközben az egyleti pénziárnál letéteményezzék.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1887. február 5.

Az igazgató-tanács.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei-ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bank egyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és öns. szövetk hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség:
Batthyány- és Kisfaludy-utca sarkán.
Ez a lap az elcsúszott lapok miatt később minden közlemény.
Kiadóhivatal: Városház-utca 1.
Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.
Készítések vissza nem küldetnek.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	5 frt. — kr.
Félévre	3 " 50 "
Negyedévre	1 " 50 "

Hireknek jutányosan számítottak.
Aranyos a egyéb hivatalos hirdetéseknek 30 kr. helyett 100 forintig 1 frt. azóntul minden szórót egy fél kr.
Nyiltár pótlása 10 kr.

A városi képviselőválasztások előtt.

Tagadhatatlan mert eléggé köz tudomásu, hogy némely intézményünkön néhány év óta szomorú stagnatio nyomai látszanak s e stagnatio köz életünkben nagyon is tapasztalható. Nem akarjuk mi ennek okait jelenleg kutatni és felderíteni, de e pillanatban, midőn a városi képviselő választások küszöbén állunk, mikor a kiléptt 50 tag helyébe újak lesznek választandók e hó 21-én, lehetetlen hogy a mondandókkal kapcsolatban az ismert tényt ne constatáljuk.

Feltűnő volt előttünk, hogy akkor, mikor ilyen alkotmányos aktus előtt áll a városi képviselő választásokra jogosult polgárság, ezek körében általában oly nagy volt a közöny, hogy még értekezleteket sem tartottak, a melyekben a követendő eljárást megállapíthatták volna. Mi ebben a közszellemnek, ha nem is teljes hiányát, bizonyára nagy mérvű fogyatkozását látjuk, melyet oly fontos aktus, oly nagy befolyású ténykedés, mint a városi képviselő megválasztása, sem képes aléltóságából életre ébreszteni. Mert, ha a választó polgárság saját alkotmányos jogai gyakorlásában oly lanyha, akkor ezt nem lehet másnak rovására írni, mint a közönynek, a közszellem fogyatkozásának. Ez kétszeres baj mindenütt, mert a képviselő testületekre a városok legvitalisabb, legfontosabb, legéletbevágóbb érdekei vannak bízva.

Ép azért, nem tartjuk sem haszontalan sem pedig felesleges dolognak,

ha választó polgárságunkat ezuttal arra figyelmeztetjük, hogy törekedjenek arra hogy a választási urnákból oly városi képviselők kerüljenek ki, a kik független gondolkozásuak, s a kikről meg vannak győződve, hogy valóban a város nem pedig a hatalmi és önérdékeket hordják szívükön, nehogy bármely irány egy parancs szóra induló oly testülettel rendelkezék, mely esetleg azavazatával oly dolgok keresztülvitelét támogassa, melyek nem mindig a város jól felgott érdekében fekszenek.

Óhajtjuk, hogy választó polgárságunk partikuláriság nélkül vegyen részt a választásokon, mert nézetünk szerint városi ügyeinkhez a politikának semmi köze s a kik jobbról-balról mégis a politikai tekinteteket is mérvadóknak tartják, és ezektől nem képesek elválasztani a város érdekeit, magának a közügynek tesznek rossz szolgálatot.

De magukról a megválasztandókról is kell néhány szót szólunk. Vannak a kiket a pusztá ambíció visz ilyen állások elfoglalására, s nem gondolják meg, hogy az ilyen tiszteletbeli s bizalmi állásokkal kötelességek járnak, mint egyáltalán minden jog egyszer smind kötelességeket von maga után. Azért olyanokra adják választó polgáraink szavazataikat, akik ez állásokra nem pusztá ambícióból reflectálnak, hanem a kik megmutatták már, hogy a közügyek érdekében szívesen fáradoznak, s a város érdekében nem kimélnék személyes áldozatot sem.

A kik viszont ez állásokat elfogadják, magukat megválasztatják, azok

járjanak is aztán utána, a tegyék meg ebbéli kötelemeket a legnagyobb lelki ismeretességgel. Csak így remélhető aztán, hogy intézményeinken mindenütt a közügyek érdekében kifejtett pezsgő tevékenység nyomai fognak látszani.

Üdvözöljük a választókat alkotmányos joguk gyakorlása alkalmából!

A N.-Kanizsai takarékpénztár

XLII. évi

vevőes közgyűlés.

I. évi jelentés.

Tisztelet közgyűlés.

A lefolyt 1886-iki üzletekről készült zárszámadás, illetőleg mérleg- és vagyon kimutatás ugy a forgalmi áttekintés, melyek az intézet t. részvényeseinek a mai közgyűlésre való meghívó kapcsán kézbesítve lettek, — hiú képet nyújtva a lefolyt évi forgalomnak; egy az előző évekhez meg el nem ért rendkívüli kedvező eredményt tüntetnek ki.

Jóllehet a forgalom az előző évit az üzlet minden egyes ágában meghaladta, ebből azonban nem szárazzhatott azon tetemes nyeresemény többlet, mely az 1885 ik és a lefolyt évi üzlet eredmény között mutatkozik.

Az intézet működése azonban nem csuán az elért nyeresemény összeg alapján bírálható el, tehát nem tartjuk feleslegesnek, miként a felületes elbírálás alapját képezni szokott üzleteredmény vagyon kedvező volta dacára is, kimerítő jelentésben megismertessük az intézet t. részvényesivel a lefolyt évi működést és azon irányt, melyet az előterjesztendő, a nyeresemény felosztására vonatkozó tervezet elkészítésekor követünk.

Befizetettünk forgalma a megelőző évit meghaladva annyiban tüntet fel kedvező eltérést, a mennyiben betéti tőkénk gyarapodott, míg 1885-ik évi ten tetemes összeggel apadt.

Megemlítenünk tartjuk még i. t. miként az év folytában a felmondásnak alá nem vetett 100 frton alóli összegeken kívül 474 000 frt betéti tőket fizettünk vissza felmondás nélkül; valamint azt is, miként a postatakarékpénztáraknak a lefolyt évben megkezdett működése nem volt káros behatással beté üzletünkre.

Jelzálog-kölcsön és váltó üzletünknel szinte élénkebb volt a forgalom mint a megelőző évben.

Jelzálog-kölcsönök egyenlege 57093 frt 92 kr. váltó tárczánk 68.926 frt 45 kr. szaporodást mutat.

Mérlegünk vagyon rovatában intézeti házak ezimén 126,500 frt van kifuttatva, az előző évi mérlegben szerepelt 82,000 frttal szemben.

Ezen változás okát a t. részvényes urak bizonyára ismerik.

Ugyanis az intézeti házzal szomszédos Wlassits-féle ház tulajdonosa házat eladni szándékozott, ez alkalommal az igazgatóság elérkezettnek hitte az időt, hogy egy rég táplált óhaját megvalósítandó ezen házat megvásárolja.

A megszerzett ház tágas és az intézeti ház szük udvarát egyesítve, megszüntette az udvar elégtelensége folytán leonforgott és oly gyakran ismétlődő kellemetlenségeket.

Lebontatván a lépfélet közvetlen közelében levő épületeket, ez által világosabbá és lakályosabbá tette a lakhelyiségeket, mind ezekkel az intézeti ház értékét emelte a nélkül, hogy ebből nagyobb megterhelést hárított az intézetre.

Nyert pedig még ezenkívül az intézet, egy az iskola utcára nyíló tágas házi telket, mely akár építkezés, akár eladás útján lesz értékesíthető.

Az érintett ház vételára 15,000 frtot tett. Vétel illeték, átutalítás és tartozásai költség fejében

2225 ft. 15 kr.
Összesen: 47,225 ft. 15 kr.
ehhez számítva az intézeti ház értékegyenleg . . . . . 82,000 ft. —
eszközölt beruházások . . . . . 355 ft. 18 kr.
Összesen: 129,580 ft. 33 kr.

Ezen összeg apasztására az évi nyeresemény összegből 3080 frt 33 krt. ajánlunk fordítani, melynek levonása után 126,500 frtban marad a két ház felvéve, ezen összeg kellő kamatozást nyer a házak bér jövedelméből.

Egyéb ingatlanaink egyenlegénél nem találunk lényeges eltérést. Oly jelentékeny jelzálog üzletnél, minő intézetünké, időnkint szükéssé vá hatik egyes ingatlanok megvétele, de azok ismétli eladása nem jár nehézséggel és többnyire veszteség nélkül eszközölhető.

A kamatbátrelékek egyenlege alig mutat említésre méltó változást.

Tárhoza.

Téli versek.

I.

Itt van a tél újra,
Zúgva fűtyöl a szél,
Künn a hideg fagygon
Zokogva sírok én.

Majd elmúlik a tél,
S jön a szép kikelet, —
De a sötét sírban
Taldit az engemet . . .

II.

Nincs e nagyvilágon semmi,
A mi mulandó nem volna;
Nincs oly öröm, sem oly cigység,
Mi idővel el nem múlna.

Csak épen egy nem múlik el,
Fennmarad az örökre:
Soha, soha el nem múlik
Hú szívemnek szerelme!

Magyar Erzsébet.

A byzanci császárság hölgyei.

— A Zala* eredeti tárczája. —

A római világhatalom enyésztekor széjjelzakadt. A délnyugati rész, ugy szólván magva, az ós Rómával, az erélyes, harcziás germán hadiöknek dolt karzába, ott lelesült a geruán-római császárság küzdelen-dús, mozgalmas történetével, az a császárság, melynek utolsó anyyeka csak még Práodik Ferencz alatt a Habsburg lotharingi házból tánt el Napoleon győzelmes csatájára előtt. A római birodalom deikeleti része mint byzanci császárság, még századok során at tanogató állami életét. Tragédia volt ez csak,

mert a byzanci császárság rothadó hull volt, az élet alakjaival.

Ezen szláv-görög törzseket sem történeli, sem életen culturérdek, sem politikai törekvés nem tartotta össze; a mi öket együtt tartotta, az a hatalmas, római állam-szerkezetnek marádeka volt, a földrajzi fekvés és a demoralizált uralkodók egész despotizmusa. Enyészett minden tekintetben, legundokabb nemű helysö küzdelmek végteleen sora — mely sem a töredékes római-görög culturát, sem az ifjú féligértelt kereszténységet megemésítenie nem volt képes — ez a byzanci történelmi színjátéka. Éppen azért nem vált ez sohasem közkin-csevé a művelt világnak; egyetlen alakja sem volt képes a törekvő ifjú-ságot felszerkenteni; egyetlen egy vonása, egyetlenegy epizodja sem vert gyökeret egy költő vagy művész képzeletében; bizonyosága annak, mily egészen sivár és terméketlen vala ezen korszak! Mégis tanulságos, mint az emberiség történetének minden lejezete, s azért szabad egy pillantást vetnünk tagjaira, hogy néhány nő, kik a keletropnai császárság történetében jelentékeny szerepet játszanak, egy pár pillanatra a feledés homályából napvilágra idézzünk.

Itt nem nyújthatunk ugyan a Byzánban uralkodott romlótság folytán valaami kielegitő, vonzó képet, de talán azt az édes tanulságot méríthejük, hogy a hol az ener való érzékiség és demoralizáció sferájában a férfiu apathikus kezéből az uralom gy-píoi kisiklának, ott a nő azt annál nagyobb sziládsággal megragadja.

Nagy Constantin, az első keresztény császár, volt az, ki a birodalom főaróát Byzáncha tette át, mely általa a pompás Konstantinápolyiá lett, Constantinnak viagtörténelmi jelentőséví áttérésére a kereszténységre, családjának hölgyei, és pedig anyja Helena, neje Fausta, és ennek anyja

Eutrophia, mindannyian buzgó kereszténynek, a legnagyobb befolyást gyakorolták. Küönösen a császárnő Helena, a kereszténység terjesztésére langhuzgolómmal törekedett. Szentnek tiszteltetik. Fiat Constantint ugyanazon tisztelet érte, — habár rossz világot vet jellemére, hogy két sógorát Liciniust, Maxentius, és saját legidősb fiát Crispust meggyilkoltatta.

Áttérve Justinian császárhoz, ki nagy-nak is nevezetik, byzanci földön állunk, és egyszer smind e birodalom fénykoránál.

Justinian Byzánchnak legnagyobb és leghatalmasabb uralkodója volt Szerencés és befolyásos háborukat viselt, különösen Olaszországban; a kereskedelmet és ipart emelni iparkodott és azon híres törvényhozás alkotója, mely napjainkig mintaszertinek tartatik — Justinian neje, Theodora a legnevezetesebb nők egyike volt. Ő tényleg társuralkodónője volt Justiniannak, döntő és kiveteles befolyást gyakorolt az államügyekre és lértén epuy szépséges, mint szellem és akaratereje által uralkodott.

Mivel Theodora nem kifogástalan erkölcsi tisztaságu volt, hanem előlele jelentékeny foltokat mutat, annál jellemzőbb ellen-ál hatalan befolyása, melyet Justinianra gyakorolt. De hibái dacára kedvező következményű volt a kormányzásban való részvéte; sőt Theodora trónját és életét mentette meg a császárnak.

Theodora több éven át Konstantinápolyban mint szüzszó lényelet, és epuy feltűnő szépsége, mint kiváló erkölcsietlen-sége által kellett felűnést, Schlasser történeliro drasztice azt mondja róla: Habár minden országos ügybe beleavatkozott, nagyon kívánatos volna, hogy a színházi istennők, kik valamikor befolyást nydírték a kormányzásra, soha rosszabbak nem lettek volna, mint ő. Theodora felhagyott szini pályájával, hogy egy helytartó kedrese gyanánt

Afrika ba menjen. Ettől elhagyatva, visszafért Konstantinápolyba, s itt nagyon elvonultan és erkölcsösen élt keze munkájából.

Akkor ismerkedett meg vele Justinian mint I. Jusztinus császár unokabácsce; ruh-szolgája lett, a mi később is maradt. Hevesen küzdött családjával, mely nem akart beleegyezni a Theodorával való házasságba. Leghevesebb ellensége, Euphonia császárnő, halála után sikerült nagybátyját ama törvény megszüntetésére rábírní, mely szerint egy előkelő rómainak házassága egy szüzszó-nővel tilva volt.

Justinian erre nőül vette Theodorát, ki később tényleg császárnőnek ismertetett el.

532-ben nagy lázadás tört ki a császár ellen Konstantinápolyban. Justinian ugyanis egy öt év óta dühöngő polgári pártküldelemnek véget akarta vetni. minék követke-zése az volt, hogy mindkét párt a kormány ellen szövetkezett. 5 napig tartott Konstantinápolyban a tüzvézdek. Által még iszonyubba lett heves küzdelem. A felázadt nép végre annyira ment, hogy ellencsászárt kiáltott ki.

Justinian egészen elvesztette bátorságát. Menekülni akart, s még is tette volna, ha Theodora vissza nem tartja e szavakkal: »A ki egyszer a bibort hordotta, annak fejefelüli méltóságát csak életével együtt szabad odaadni.« Ő volt az, a kinek sikerült reaktálni azon férfura, ki képes volt a lázadást leverni. Antonina barátnőjének ferje — Belizár hadvezér volt ez. Kérésére ez a lázadókra csapott és elnyomta a lázadást. A krónikátrók azt állítják, hogy ez alkalommal 30000 ember veszett el.

A későbbi háborukra is, melyeket Belizár és Narses hadvezérek viseltek, Theodora szintén döntő befolyást vett.

Theodora határozta meg a seregek felosztását és vezetését, valamint a hadvezérek hatalmi körét.

A múlt évi egyenleghez képest 83 frt. 81 kr. apadás és 9 frt szaporodást tüntetve ki, jelenleg 20 arany 60 frank és 9413 frt 40 krt tesz.

Ezen összeg jelzőleg kölcsöneinkkel szemben nagyon csekély és reméljük miként a kellő szigor alkalmazása mellett, a jövőben is sikerülend annak felszaporodását megakadályoznunk.

Értékpapírjaink állagánál tapasztaljuk a legtetemesebb változást.

Azok állománya 1885. december hó 31-én 968,150 frt névértékű lett.

A lefolyt évben vásároltatott 128,000 frt, ellenben eladás és kisorsolás után

értékcsökkenés 275,800 frt
 így az állomány 147,800 frt-
 tal apadt, jelenleg 820,350 frt
 névértékű képvisel.

Ehhez járul még a tartalékalapnak már korábban kifizetett 36,000 frt és a lefolyt évben újabb beszerzett 18,000 frt valamint a nyugdíjalapnak 24,000 frt

Összesen: 181,000 frt

névértékű 5%-os magyar papírrészek kötvénye, így az összes állomány 898,350 frt. névértékű tesz, mely értékpapírok a beszerzési árakkal vannak a mérlegben felvéve, úgy, hogy azoknál javunkra az 1886. évi december hó 31-iki az általános kedvezőtlen viszonyok, de különösen a folytonos háborús hírek folytán nagyon alacsony árfolyammal számítva is, 62,000 frt árkülömbözet mutatkozik, ez által az esetleges további árfolyam csökkenéssel szemben tekintélyes tartalékoszeggel rendelkezünk.

Az év folytatában eladás és kisorsolás után értékesített papiroknál, minthogy azok a beszerzési árakkal voltak felvéve, az árketet különbözetből oly tetemes nyeresemény származott, hogy az által az 1886-ik évi nyeresemény egyenleg az 1885-ik évi egyenleget majd 50%-tival meghaladja.

Ezen nyeresemény azonban nem tekintendő üzlet eredménynek, tehát nem is képezheti a felosztási tervet alapját, miért is azon szempontból indult ki: miként csak az üzletből eredő nyeresemény fizetessé ki osztalékul, míg az értékpapirokból eredő nyeresemény, dacára, hogy az értékpapírjainknál az esetleges, ma már tényleg bekövetkezett árfolyam csökkenés el szemben a fentebb már jelzett összeggel rendelkezünk, tartalékaink gyarapítására fordítassék.

Alapszabályszerű tartalékalapunk, mely a múlt évi közgyűlés által 50,000 frtra egészített ki, az év folytatában értékpapírjai kamatai által 2601 frt 63 krral gyarapodott, jelenleg 52,601 frt 63 kr, Nyugdíj alapunk egyenlege 1885. december hó 31-én 23,278 frt 42 kr. volt, az év folytatában ugyancsak értékpapírjai kamatai által 1197 forinttal szaporodott, jelenleg 24,475 frt 42 kr.

Ezek után a mérleg teherlapjának két utolsó tételében, és pedig mint már meg-

Gyermektelenül halt meg, Jusztinián utánna még hosszabb ideig élt.

Ennek utóda II. Jusztinusz, beteges és gyenge elméjű férfiú volt, s a kormányt ismét ennek neje Zsófia vezette, mely uralom az olaszországi folytonos hadak következtében mozgalmos volt.

Körülbelül kétszáz évvel később ismét egy uralkodónót találunk a trónon; az atheni *Iréné* ez, a gyenge elméjű és korán elhalt IV. Leonak neje. IV. Leo kiskorú fiát hagyott hátra, Constantinus Porphyrogenitus, mint kinek gyámja Iréné uralkodott. Epen ez időben legnagyobb virágjában állott az örültek látszó harez a képmunkások (ikonoklasztok) és képtisztelők (ikonodulok) között, mely harc a bizánci birodalmat oly sokáig pusztította. Az ikonoklasztok a szentképeket bálványképeknek mondták, míg az ikonodulok azokat tisztelték. IV. Leo; atyja, és nagynéje képgyűlölők voltak, Iréné ellenben szenvedélyes képtisztelő. *Leo* ezen körülmény folytán udvarából eltávolította, s mivel nem sokára ezután meghalt, a császárnőt bizonyos vonatkozásba hozták a halálhoz. Azon ember-telenség szerint ité ve, melylyel Iréné később saját fia ellen eljárt, ez a gyám nem egészen alaptalan. Az uralom vagyis császárnő a többéget képező papárság szövetkezett és egyházi zsinatot hívott egybe Nicáába mely a képtisztelő istentisztelet megfosztása és kiterjesztése. E rendszabály mellett foglalt adást a nagy tömeg, de volt elene egy igen hatalmas párt. Ez a párt végre Irénét arra kényszerítette, hogy ezalatt felöltött fiának Constantinnak adja át a kormányt; ezt a Constantin folytonos gyám-ság alatt tartotta Iréné. — Constantin oly képtelen volt is az uralkodásra, hogy anyját ismét felvette az állami tanácsba, mert nem nélkülözhető.

Most néhány évig együtt uralkodnak folytonos ellenségeskedés és féltékenykedés között, és sikerült is Irénének az ifjú császárt annyira leigázni, hogy állapotát többé el nem viselhette és az arab határon álló hadsereghez menekült.

Azonban elfogatott, visszahoztatott és annyira, hogy az uralkodása teljesen képtelenné tegye, azou iszonyu tettes határozta el magát, hogy megvakíttatja, a mi a császári palota pompás bihörtelmében, hol Constantin születte, végre is hajtattott.

Iréné még hat évig uralkodott, s végre egy kegyence által bukíttatott meg, ki Lesbos szigetére szánt tette. Ott halt meg keserves szegénységben s a képtisztelők által szent gyászműtisztelet. (Vége köv.)

adózottatott h á z b é r j ö v e d e l e m c z i m e n felvett 6406 frt 06 kr.

adományos szelvényekben kifizetett 110 arany 237 frk. 43 553 frt 47 kr
 átcsámizva a 110 arany és 237 frank papírrészekre 765 frt 13 kr

Összesen: 50,724 frt 66 kr

rendelkezésre álló összeg felosztására nézve következő javaslatot tesszük.
 Tekintettel, hogy az értékpapirokból eredő nyereseményt, mint már jelezte, tartalékaink gyarapítására chajjuk fordítani, ajánljuk, miként az ez évi nyeresemény összegből 0,000 frt. egy külön tartalék alap létesítésére fordítassék.

Osztalékul részvényenkint 48 forint tehát 3 frittal több fizetessék, mint mult évben vagyis 600 drb részvény után 28,800 frt.

A korábbi éveknek megfelelőleg, a jóváhagyás céljából előterjesztendő jegyzékben foglalt városi köz- és jótékony-célra 1000 frt. adományoztassék, a még rendelkezésre álló 924 frt, 66 kr. pedig a városunkban építendő színház javára adományozott 10,000 frt fedezetére szolgálandó, jelenleg 4922 frt 02 krt tevő alap gyarapítására fordítassék, mely alap ez által 5916 frt 68 krra emelkedne.

Jelentésünket zárva, kérjük a tekint. közgyűlést, miként az abban foglalt felosztási tervet elfogadni és a lefolyt 1886. üzletvezetésre vonatkozólag nekünk, valamint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadni kegyeskedjék.

II.

Jegyzőkönyv.

Felvéve a nagy kamizsai takarékpénztár részvény társaságnak 1887. február hó 8-án tartott XLII. évi rendes közgyűléséről.

Jelenlevők: Tóth Lajos igazgatósági elnök elnökléte alatt, Babóchay György, Berényi József, Blau Pál, Blau Lajos, Dr. Bedő Béla, Broch Adolf, Danneberg Jak., Ebenspanger Lipót, Ebenspanger Leo, Eisinger Henrik, Engländer Lajos, Fesselhofer József, Fischer József, Garai Benő, Gelsei Gutmann Henrik, Gelsei Gutmann Vilmos, Gutmann Simon, Grünhut Alfred, Grünhut Henrik, G. únhat Fülöp, Halphen Mór, Hertelendy Béla, Juhász György, Knorzer Frigyes, Löwinger Israel, Löwinger Ignác, Maschanzker Mór, Mayerhoffer Sándor, Nucecz József, Plosszer Ignác, Práger Béla, Rosenfeld Adolf, Rosenberg Israel, Dr. Rothschild Jakob, Dr. Schreyer Lajos, Scherz Albert, Strém Vilmos, Klein Illés, Stern I. M., Sommer Sándor, Sommer Ignác, Dr. Szukits Nándor, Tauber Alajos, Unger Ullmann Elek, Vágner Károly, Wallenstein Frigyes, Weiss Manó, Vidor Samu, Weiser József, Weissmayer Mór és Welisch Lajos, összesen 52 részvényes. kik 403 darab részvényt képviselnek.

I. Tóth Lajos elnök üdvözölve a megjelenteket, konstatálja, miként a részvényesek az alapszabályok 52-ik §-ában körülírt határozat képes számban vannak jelen, a közgyűlést megnyitja.

Tekintettel arra, miként az ő, mint igazgatósági elnök, — 3 évi időtartamra nyert megbízatása, mai nappal lejárt, köszönetet mond az irányába tanusított tisztelet és bizalomért, kéri a t. közgyűlést miként a jelen gyűlés vezetésére elnököt választani sziveskedjék.

A közgyűlés egyhangulag Tóth Lajos eddigi elnök urat kéri fel az elnöki tiszttség betöltésére, ki is azt elfogadva, jelen gyűlésjegyzőkönyvének hitelesítésére Garai Benő és Nucecz József részvényes urakat kéri fel.

II. A tárgysorozat II. pontját, az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentésének felolvasása képezi.

Az igazgatóság jelentése számot adva a lefolyt évi üzletről, ismertette a mérleget, a nyeresemény felosztására nézve az alább következő felosztási tervet ajánlja elfogadásra.

A felügyelő bizottság jelentése tanúságot tesz arról, miként az előterjesztett, a szabályszerűen vezetett könyvek alapján készült mérleg a valódi helyzetnek megfelelő, miért is az igazgatóság által javaslatba hozott osztalék megállapítását részéről is ajánlja; egyben az 1886-ik évi üzletvezetésre vonatkozólag neki, valamint az igazgatóság választmányának is a felmentvényt megadni kéri.

III. A mérleg teherlapjának két utolsó tétele n. m. már megadózottatott házbérjövetelem 6406 frt. 06 kr.

nyeresemény egyenleg (adómentes szelvényekben) 110 arany, 237 frk. 43,553 frt 57 kr.

átcsámizva a 110 arany, 2,7 frank papírrészekre 765 frt 13 kr.

Összesen: 50,724 frt 66 kr.

áll a t. közgyűlés rendelkezésére.

A jelentésben kifejtett indokoknál fogva az igazgatóság ajánlja, miként ezen nyeresemény összegből első sorban egy külön tartalék alapra 20 000 frt helyeztessék.

Osztalékul részvényenkint 48 forint, tehát három frittal több mint az előző évben, vagyis 600 drb részvény után 28,800 frt fizetessék,

Városi jótékony és közhasznú célokra ú. m.:

1 a gymnásiumi múzeumra 20 frt

2 a polg. isk. céljaira 20 frt

3 a községi isk. céljaira 140 frt

4 a községi iskola szegénysorú növendékei ruházatára 60 frt

5 az izraelita isk. céljaira 140 frt

6 az izraelita iskola szegénysorú növendékei ruházatára 60 frt

7 az izraelita kórházra 70 frt

8 keresztény házi szegényeknek 160 frt

9 izraelita házi szegényeknek 160 frt

10 az iparos segédek beteg-segélyező egyletének 20 frt

11 a kisdiednevelő egyesület javára 20 frt

12 az önk. tűzoltó-egylet javára 50 frt

13 a betegsegélyező egylet javára 30 frt

14 a hadastyan egyletnek (mint alapító tagsági járuléka) 25 frt

15 a nagy kamizsai vörös-kereszt-egylet javára 25 frt

Összesen: 1000 frt

adományoztassék a fenmaradó 924 frt 66 kr. pedig a Nagy-Kamizsán építendő színház részére adományozott 10,000 frt fedezetére szolgálandó jelenleg 4922 frt 02 krt. tevő alap gyarapítására fordítassék, mely alap ez által 5916 frt 68 krra emelkedne. A mérleg úgy az igazgatóság jelentéséből kiténik meg, miként az intézetnek már korábban tulajdonát képezett és az év folytatában megvásárolt Wislits féle ház érték egyenlege apasztására 3080 frt 33 kr. fordítattott, továbbá miként az alapszabályszerű, a mult évi közgyűlés által 50,000 frtra kiegészített tartalék-alap, értékpapírjai kamatai által a lefolyt évben 2601 frt 63 krral, a tisztviselők 23,278 frt 42 krt tevő nyugdíj alapja ugyancsak értékpapírjai kamatai által 1197 frittal gyarapodott.

A közgyűlés meglegedéssel vesz tudomást a lefolyt év kedvező eredményéről, valamint az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentéséről.

Változatlanul elfogadja az igazgatóság fentti felosztási tervét, az osztalékot részvényenkint 48 fribba állapítja meg és az igazgatóság úgy a felügyelő-bizottságnak is a lefolyt 1886-ik évi üzlet vezetésre vonatkozólag a felmentvényt ezennel megadja

Garai Benő ur indítványozza miként az igazgatósági elnök és másodelnöknek azon buzgalom és élénk érdeklődésért a melylyel az intézet érdekében működtek és annak érdekeit pártfogolták jegyzőkönyvileg köszönet szavaztassék. Dr. Rothschild Jakob ur pártolva t. előtte szóló indítványát, az igazgatóság választmány összes tagjainak is elismeréssel kíván adózni buzgó és tapintatos működésért, melyet az elnök és másodelnökkel egyetemben az intézet gyarapítása és megszilárdítása körül kifejtettek.

A közgyűlés helyesli Garai Benő és Dr. Rothschild Jakob urak indítványát, az elnök és másodelnök úgy az igazgatóság választmány összes tagjainak buzgó és eredménydus működésért köszönetet szavaz.

IV. A tárgysorozat 4-ik pontját az alapszabályok 11-ik §-ának módosítása képezi.

Alapszabályaink 11-ik §-a ekként szól:

„A hó első felében történt betétek után a kamatok azon hó 16-ik napjától a hó második felében történtek után pedig a következő hó 1-és napjától számíttatnak. A visszafizetések felszámításánál ugyan ezen időarány tartatik meg.”

Az igazgatóság az alapszabályok ezen intézkedését az intézet fejlődésére nézve hátrányosnak találja, miért is indítványozza miként az következőképp módosíttassék.

11 §.

„A betéti tőkék kamatozása a betélt követő naptól veszi kezdetét és tart a visszafizetéséig, esetleg a felmondás lejártaáig megelőző napig.”

A közgyűlés osztva az igazgatóság véleményét s újságszavazatja az alapszabályok 11 §-ának jelzett értelemben leendő módosítását, elfogadja egyhangulag minden változtatás nélkül az ajánlott szöveget.

V. Következvén az alapszabályok értelmében lelépő elnök és másod elnök, a sorrendben levő 10 és egy elhalt igazgatósági tag úgy a 3 felügyelő bizottsági-tag helyett újak, esetleg azoknak ismét megválasztása.

Elnök a szavazatszedő bizottság tagjaiul Ebenspanger Lipót, Grünhut Henrik, Juhász György, Dr. Rothschild Jakob, Sommer Sándor, és Vidor Samu urakat jelölve ki, a gyűlést a választás tartamára fel-függeszti

A szavazatszedő-bizottság befejezven működését, a gyűlés folytatólag meg-yit-tatik. Ebenspanger Lipót ur a bizottság részéről következő eredményt jelenti:

Beadott összesen 309 szavazat.

Ebből nyertek: mint igazgatósági elnök

Tóth Lajos 309 szav.

Gelsei Gutmann Henrik 309

Vidor Samu 302 szav.

Ebenspanger Leo 299

Sommer Ignác 298

Weiss Manó 288

Gelsei Gutmann Vilmos 263

Plosszer Ignác 261

Unger Ullman Elek 257

ifj. Fesselhofer József 235

Rosenberg Israel 230

Weiser József 228

egy évi időtartamra Löwinger Israel 219

választmányi póttagok.

Fischl Pál 134 szav.

Klein Illés 115

Tauber Alajos 79

mint felügyelő bizottsági tagok egy évi idő tartamra

Juhász György 281 szav.

Welisch Lajos 264

Engländer Lajos 262

felügyelő bizottsági póttag

Strem Vilmos 60 szav.

mely eredmény tudomásul vétetik.

VI A tárgysorozat 6. pontja értelmében a jelenlevők elnök által netáni indítványok tételére hivattak fel.

Minthogy indítvány tételre kiserem jelenkezett, elnök a tárgysorozatot kimerítettnek és a közgyűlést befejezettnek jelenti ki.

Miről jelen jegyzőkönyv felvétetik és aláíratik.

K. m. f.

TRIPAMMER GYULA TÓTH LAJOS

Jegyzőkönyv vezető. elnök.

Jelen jegyzőkönyv hitelél

GARAI BENŐ NUCSEZ JÓZSEF

Üzlet pangás.

Egy fejezet az ételmi szerek drágaságihöz.

Azok a jelentések, melyeket az ipari állásáról hétről-hétre olvashatni alkalmunk van, szomorú bizonyosságot tesznek azon majdnem egészen általános pangásról, mely ezen politikailag bizonytalan és nyugtalan időben, az üzletben uralkodik. Majdnem minden iparág panaszokodik a gyenge forgalomról; a diszmit üveg és porcellán áruk, szerszám és lámpázletek, könyvkötők és paszományosok, órák és ezüstművesek, takaró- és matraczkészítők, kárpitosok, asztalosok, szobrászok, kefekötők, kosárcsinálók, nyergesek, bográrok szijgyártók és bádógosok, mind panaszokodnak. Különösen jellemző, hogy mázólok és szobafestők, kik nyáron 30-40 segéddel dolgoznak most csak 1-2 embert képesek foglalkoztatni. Több dolog van a lakatosoknak. Ezek az adatok, az elmúlt két ipari jelentéséből Budapestben, melylyel körülbelül a vidéki tapasztalatok is meglehetősen egy behangozni fognak, ismét rávezetnek bennünket arra, hogy gazdasági állapotainknak, társadalmi bajainknak s ezzel összefüggésben a munkások kérdésével foglalkozzunk. Az elszegényedés okait különféle forrásokra szokták visszavezetni. Különösen akkor, mikor a munkás állapotának javításáról van szó, az hi zik h gy a munkadíjak telemelése és a drágasági pótlékok a bajon segíteni képesek; pedig Europa több államaiban tett tapasztalások azt bizonyítják, hogy ezek a kisegítő eszközök az élelemszerek elárúsítóinak javára esnek. Mert ha több a bevétel, mindárt ott van a vendéglős, a szatócs, a pék, a mészáros, akik magasabb árt követelnek a mindennapi élethez legsükségesebb ételmi szerekért. A drágaságot többnyire maguk a szállítók okozzák. Némelykor a rossz aratás is oka lehet ugyan a drágaságnak de akkor a jó és kitűnő aratások éveiben a fogyasztóknak olcsóbban kellene kapniok az ételmi szereket, a mi azonban tapasztalás szerint nem áll; a fogyasztó rendszerint egyaránt drágán él a jó és rossz éztendőben.

Drága kenyeret eszik épen a szegény munkás ember, vagy a ki kisebb fix fizetésből él, ha még anyja a buza; a ötször annyi legyen az ökör, rossz és drága húst kap oly városokban és helységekbén, melyek a vasút mellett fekszenek. Mert az az áldás, melyet a föld terem, egyes gabonaszpekulánsoknak zsebeibe megy.

A társadalmi betegségek itt van forrása. A közönséges bevételek nem elegendők már arra, hogy a munkadíjért dolgozó ember jóllakjék; ebben az országban, melyet nem hiába tejjel és mézzel folyó Kanánához hasonlítottak, s melyen még sűrűbb népességnek kellene megélni tudni, sok munkás embernek éheznie kell, mert minden erőfeszítés mellett sem képes eleget keresni, hogy családjával megélhessen. A szellemi munkások egy igen nagy részéről is áll ez. A munkás osztályok helyzetének könnyítése csak akkor lehetséges, hogy ha az ételmi szerek olcsóbbak lesznek s ezek olcsóbbakká tételhetnek a spekulánsok és közvetítők kizárásával.

A drágaság nem jogosult insitutio, mint azt sokan vélik a társadalmi rendben, — csapás az, még

pedig olyan mely a tömegok elzagegyedését vonja maga után, de nemcsak elszegényedését, hanem elosenvedését, demoralizációját is. Azért az államnak is kötelessége ez ellen különféle eszközökkel és rendszabályokkal fellépni. Az államnak joga van polgáraitra adót kivetni, de a jogot is ellenőrzés mellett gyakorolja mert a törv. hozás szabazza még évenként a budgetet. De nagyobb különösen a munkás emberre nézve az az adó melyet az életm. szerek bevásárlása fejében a szövetőknek köteles adni, mert ezek csak a tőkét nagy percentekkel kamatoztatnak, s mivel ezek kulturális és humanitárius célokra a legkevesebb áldozatokat hozzák, valóságos sarznak lehet nevezni, a mely alá az ország lakosainak zömét vetik.

Bármennyire is kézen fekszik, nem reflectálunk a kérdés politikai oldalára, a nép jólétének emelése itt a fő, a kérdés em. nenter társadalmi kérdés, s annak politikai oldaláról való taglalgatása nem segíti elő megoldását. A tágas értelemben vett munkás-osztály minden kultúrallamban derekat képezi a népességnek; ha ez szükségleteit rendszeren ki nem elégítik, a betegség fájdalma végig rezeg az egész testen, az üzlet pang, a belső forgalom élettelen, s annál több dolga akad az adóvégrehajónak. Az angol és francia gyárosnak mindig van pénze ipari vállalkozásokra, mert olesó tőkére lehet szert s az ipar fejlettségénél fogva a kivitelre is dolgozhatik. S ez az államnak is gazdag bevételeket biztosít. Nálunk ez másképen van. A tőkepénzesek nem fektetik nagyobb ipari vállalatokba pénzüket, a kisebb ipar pedig kevés pártolásra talál nálunk; így míg egyrészt a külföldi iparnak vagyunk kénytelen nagy mértékben adózni, legszükségesebb honi termékeinket melyekre a mindennapi életben fázorultunk, a közvetítő kereskedés folytán legalább is 25 százalékkal drágábban fizetjük meg, mintha azt első kézből vehetők, a minek keresz. túlvitele nem is volna oly lehetetlen, ha törvényes rendszabályok védenék a fogyasztó közönséget a közvetítők és spekulánsok manipulációját ellen. Az árkülömbözetet csak egy közönséges háztartás napi kiadásai alapján kell egy évre kiszámítani, hogy mindenki belássa, minő megtakarításokat lehetne eszközölni rendes viszonyok között és akkor, hogyha a legszükségesebb élelmi szerek árai sokszor mesterségesen fel nem csavartatnának. Hiszen ez teszi megmagyarázhatóvá azt a törekvést, melylyel mindenütt a fogyasztó-egyleteket életbeléptetni igyekeznek, hogy társadalmi egyesülés útján tegyék lehetővé azt, a minek es közlésére az államnak minden eszközt meg kellene ragadnia, nem csak a fogyasztók, hanem a maga érdekében is.

Gazdasági egyesületünk és a jégbiztosítás.

A zalamegyei gazdasági egyesület felhívást intéz a birtokos közönséghez a jégbiztosítási szövetség érdekében s ezzel kapcsolatban fejteli az azon birtokosokat, kik még nem tagjai az egyesületnek hogy lépjenek be abba, megemlítvén, hogy mint tagok jelentékeny kedvezményben részesülnek a jégbiztosításnál.

Ugyanezen alkalomból s ez ügyre vonatkozólag több megyei birtokos Zalamegyezegen értekezletet tartott, melyben elhatározatolt, hogy a birtokosság szervekedjék azon célból, hogy a gazdasági egyesületnek és a jégbiztosítási szövetségnek minél több új tag gyűjtessék.

A gazdasági egyesület felhívását s az értekezlet jegyzőkönyvét alább közöljük. A birtokos közönség, melyet ez ügyben pro és contra oly sok helyről informáltak, bizonyos érdekekkel olvasva azokat, melyben nemerintio hangja csendül meg. Ohajlandó hogy a birtokosság oly lelkesedéssel csoportosuljon, a mily lelkesedéssel szólították erre fel.

Mert e mozgalom eredményei nemcsak az egyes birtokosok, hanem gazdasági egyesületünk is jelentékeny arányban évezni fogja; egyrészt, mert sok új tagot fog nyerni s ez által évi díj bevétele emelkedik, másrészt mert tagjainak biztosításai után nagyobb jutalékokban részesül az első magyar általános biztosító társaságtól, mely az egye-

sület évi jövedelmét addig is csak alkalmából gyarapítja.

A szervezkedés igen helyes alapon indul meg s ha ennek példájára az ország gazdasági egyesületei s azok hasznó lelkes vezetői ily czéllal tömörülnek a jégbiztosítási szövetség, minden ellenjavító dacára is, hatalmas s így a gazdaközönségre s közvetve a gazdasági egyesületekre rendkívül előnyös lesz.

A Zala-Egerszegi tartott értekezlet jegyzőkönyve a következő:

Jegyzőkönyv.

Felvétellett Zala-Egerszeg, 1887-dik évi január hó 6-dikán a zalamegyei gazdasági egyesület tanácskozási tereben.

Tárgyak és jelenlévők, mint következők:

Skublics Jenő ur, a zalamegyei gazdasági egyesület második elnöke Zala megye azon földbirtokosait, kik a jégbiztosítási szövetség tagjai, a mai napra értekezletre avogéti hívta meg, hogy tegyék tanácskozási tárgyává, hogy miként lehetne az első magyar általános biztosító társaság által alakított magyar gazdák jégbiztosítási szövetségének intézményét minél tagash megvben megimertetni s a szövetségnek minél több tagot szerezni. — Megjelentek az értekezletre Zala-Egerszegről Skublics Jenő, Háczky Kálmán, Dr. Gyömöréy Vincze, Szigethy Antal, Gögaufáról Gyömöréy Gáspár, Külley József, Csab-Rendekről Iljás Háczky Kálmán, Botfáról Szily Dező, Andrásdáról Farkas Ferencz, Farkas László, Nagy Lenygyelből Strausz Sándor, Boczdódról Bocz András, Vízsy János, Doszpot János, Vízsy Pál, Simóffy György urak.

Skublics Jenő ur az értekezletet a fentebb jelzett tárgy részletezésével megnyitván, az értekezlet vezetésére elnökül Skublics Jenő, jegyzőül Szigethy Antal választották és kérétek fel.

Az ügy érdeme lelett megtartott részletes beható tanácskozás folytán egyhangulag következő határozatok hoztak:

1.) Az értekezlet kimondja, miszerint a szövetség érdekében szükségesnek látja, hogy a szövetség mindegyik tagja erkölcsi kötelességnek ismerje a szövetség támogatását, emellogva a szövetség intézményének ismeretelését, terjesztését s azon törekvést, hogy a szövetségbe való beletésre új tagokat megnyerhessen.

2.) Min, hogy a zalamegyei gazdasági egyesület a jégbiztosítási szövetség intézményét elfogadja, annak terjesztését s a gazdaközönségnek a töneges beletésre ajánlását elhatározza, az értekezlet mekérésre s kérje fel az egyesületet, hogy e határozata folytán és annak értelmében a közönséghez buzditó felhívást közzéson ki s annak terjesztésére a hatóságokat s alkalmas közegeket kérje fel.

3.) A jégbiztosítási szövetség intézményének különösen a kisbirtokos gazdaközönségnek is közvetlen megimertetése s abba a tömeges beletésre megnyerése czéljából járásokonként értekezletet tartassanak, melyek a kivitelre vonatkozó iránt, a helyi körülményekre tekintettel, legjobb belátásuk szerint, czélravezetőleg határozzanak.

A járási értekezletek elnökeül egyhangulag megválasztották és felkértek:

Tapocznai járás: Bogay István
Keszthelyi : Bogay Maté
Sümei : Gyömöréy Gáspár
Szilvási : Pály János
Pacsai : Záhureczky Zsigmond
N.-kanizsai : Kolier István
Letenyei : Tamás Adám
Periaki : Etlényi János
Csáktornyai : Szabó Imre
Alsó-lendvai : Lenk Odón
Novai : Deák Mihály
Z. Egerszegi : Skublics Jenő

urak, kiknek arról értesítésével Skublics Jenő és Szigethy Antal biztattak meg; ugy azszal is, hogy eljárásban akadályozott járási értekezlet elnökök helyett e tisztségre más egyént kérjenek fel.

4.) A járási elnökök arra is felkértek, hogy az értekezletek alkalmával a gazdasági egyesület érdekét is felkarolják s a gazdaközönséget a zalamegyei gazdasági egyesület beletésére, — azon körülmény előterjesztésével, buzditván szíveskedjenek, hogy

a.) a gazdasági egyesületi tagok jégbiztosításuknál az általános 20% díjleszállítás felül, mint exyleti tagok, még külön díj leengedési kedvezményben is részesülnek s

b.) a gazdasági egyesület a szövetségi tagok által befizendő díjuktól még 1% jutalékban is részesüljenek s így a közhasznú egyesület is anyagilag jelentékenyen támogatottik.

5.) Az értekezlet jelen jegyzőkönyve a zalamegyei lapokban közzé tétetik. — az országos lapokban kivonatlag, érdemileg közölleik.

6.) Gyömöréy Gáspár urnak, ki a szövetség és gazdasági egyesület érdekében oly buzgalommal jár el, hogy Gégánfáról és vidékeről 47 tagot nyert meg a szövetségbe és gazdasági egyesületbe való beletésre, az értekezlet teljes elismerést szavazott.

Ezzel az értekezlet befejeztvén, a határozatok végrehajtása végett teendőkkel elnök és jegyző urak biztattak meg.

K. m. l.
SKUBLICS JENŐ s. k.
Zala megye gazdasági egyesületi elnök
SZIGETHY ANTAL s. k.
az értekezlet jegyzője.

A Zalamegyei gazdasági egyesület felhívása így hangzik:

28 Zalamegye gazdasági egyesületétől.
1887.

Felhívás

Zalamegye birtokos közönséghez.
A zalamegyei gazdasági egyesület mindenkor szem előtt tartotta a földbirtokosság érdekeit s alkalmas időn melegen üdvözölte azon reformokat, melyek a sok oldalról megterhelt gazdák helyzetét könnyíteni voltak hivatva.

Ily reformnak ismerte fel az első magyar általános biztosító társaság által alakított magyar gazdák jégbiztosítási szövetségét, melyet első rangú hazai társaságunk azon czélból léptettél előibe, hogy lehetővé tegye az eddig magas jégbiztosítási díjak leszállítását s ez által mód nyújtassék ugy a nagy mint a kisbirtokosságunk terményeit éről ére jutányosabban biztosíthatni jégkár ellen.

A jégbiztosítási szövetség, melyet a zalamegyei gazdasági egyesület még múlt év szeptember hó 30-dikán tartott rendkívül közgyűlésen tárgyalva s érdemleges vita után egyhangulag elfogadott, országosra s így Zala megyében is jelentékeny arányokban terjed. Az első magyar általános biztosító társaság dícséretes buzgóssággal és kitartással munkálkodik azon, hogy a szövetség minél nagyobb s az a magyar gazdaközönségre nézve minél előnyösebb legyen.

S ha teljesen tárgyilagosan és gyakorlati szempontból itélünk úgyben, be kell ismerünk, hogy a szövetség sorsa ezen fordult meg.

Ha a szövetség nagy lesz, a szövetségi tagokra nézve rendkívül előnyös lesz.

Hogy pedig nagy legyen, empan a gazdaközönségtől függ.

Ehhez tehát világosan következők az, első sorban magának a gazdaközönségnek kell oda hatni teljes erővel, hogy az minél nagyobb s így minél előnyösebb legyen.

Mert mi ezen szövetség lenyeg?

A birtokos, ki a szövetség tagja lesz, kötelezi magát arra, hogy terményeit 12 egymás után következő évre az első magyar általános biztosító társaságnál biztosítja jégkár ellen. (A bérlo csak azor idő tartamra ameddig bérlete tart.) A szövetség jégbiztosítási üzletéből eredő összes tisztá nyereségnek a szövetségi tagokt illeli. A nyereségesség lele tartalékok képzésére fordítatik, a másik lele pedig a díjak leszállítására szolgál akként, hogy minden szövetségi tagnak az őt illető nyereség rész a következő évben fizetendő díjából leíratik, úgy hogy abban az évben annyival kevesebb díjat fizet. A 12-évi időtartam lejártá után a tartalékok a szövetség tagjai közert — lefizetett díjaik arányában — felosztatik.

Ezzel szemben a szövetségi tag évi általános biztosítási értékhez képest egy évi díjösszeg trejég készíthető kezeségi nyilatkozatot ad. De ezen leköltött összeg befizetése a szövetségi tagoktól csakis azon esetben követtetik, ha a szövetségi üzletből netalán eredő veszteségek a díjhelelőből s a tartalékokból fedezhetők nem lennének. Külömben az egész 12 évi biztosítási idő tartama alatt még nagyobb veszteségek esetén sem követtetik a tagok, a szabályszerű biztosítási díjak kivételével, további fizetményteljesítésére, miután az első magyar általános biztosító társaság a szövetséggel szemben azon követtetséget vállalta, hogy mindazon üzleti veszteségeket, melyek a 12 évi időtartam alatt, az évi díjbeletelt, a tartalékoktól s a szövetségi tagok által leköltött biztosítási összegeket túlhaladják, sajátjából fogja fedezni.

Ha már most a legkedvezőlembb esettel vesszük is; az, hogy a szövetségi fizlet oly veszteséggel végződik, hogy a szövetségi tagok kényszerítve lesznek a leköltött biztosítási összegek befizetésére, az az 12 évre nem 12, hanem 13 évi díjat fizetnek, — a leggyezzerübb számításal ki lehet mutatni, hogy a szövetségi tagok ez esetben sem veszítenek, hanem nyernek.

A példa ez:

Egy zalamegyei birtokos 10,000 frt. értékű káosz terményeit jégkár ellen biztosítván, fizetett ezen biztosítás után egy évre 125 frt. díjat. Most ez a birtokos beáll a szövetségbe s a törzshevallas 8. §. alapján mely szerint a szövetségi tagok jégbiztosításai után számílandó díjak legalább is 20%-al szállítanak le azon díj-szabályhoz képest, mely az 1886 dik évben az első magyar általános biztosító társaságnál érvényben volt, fizet csak 100 frtot s ugyanilyen összegű vallal kezességét a netáni veszteségek fedezésére mint egyszerű biztosító 12 év alatt befizetne 500 frt. díjat, min a szövetségi tag, ha nem is lenne nyereség, mely a díjak évről évre való leszállításra szolgálhatna — befizet 12 év alatt 1200 frtot. Ha már most még a leköltött 100 frt. biztosítékot is meg kellene fizetnie, fizet összesen 1300 frtot, tehát 200 frttal mégis kevesebbet, mint fizetne akkor, ha be nem lépné a szövetségbe.

De azon kedvezőtlen körülmény, hogy a szövetségi tagoktól a biztosítási összegek is beköveteltetnek, aligha tartul elő, különösen nem akkor, ha a szövetség nagy terjedelmű lesz. Ujra azt kell hangsúlyoznunk tehát, csoportosuljunk a szövetségbe minél többen, s akkor biztosan számíthatunk nyereségre.

A zalamegyei gazdasági egyesület első sorban épen erre a szövetség lényegére s gyakorlatiaságára fektetett súlyt s mert az határozottan előnyösnek találta s az első magyar

általános biztosító társasággal szemben bizalmának erős alapja a régi összeköttetés, — a magyar gazdák jégbiztosítási szövetségét a legmelegebben ajánlja a birtokosság figyelmébe.

A zalamegyei gazdasági egyesület tagjai a szövetségi díjakból 4% illetve 8% engedményt élveznek. Azok, kik 100 frtnál kevesebb díjat fizetnek, 4%-ot, azok pedig, kik 100 frtnál magasabb díjat fizetnek, 8%-ot. S az első magyar általános biztosító társaság az egyesület tagjainak biztosítási után jutalékban részesíti a gazdasági egyesületet, melynek évi jövedelme ezen a réven jelentékenyen gyarapszik.

Ezen előnyökre való tekintetből is, Zalamegye gazdaközönségének figyelmét felhívjuk egyrészt a szövetségre, másrészt arra, hogy azon birtokosok, kik még nem tagjai a zalamegyei gazdasági egyesületnek, lépjenek be az egyesületbe s erre vonatkozó szándékukat jelentésk be az egyesület elnökséghez.

Az összerátás nagy erő.

Ez az erő adhat hatalmas lendületet ezen ügynek is.

Hitünk szerint, fog is adni.

Ha a szövetség tagjai országosra buzgólkodnak a szövetség terjesztése érdekében, az üdvös eszme lényes diadalt arat.

Rajtunk áll, hogy könnyítsünk terheinken!

Melt Z. Egerszeg, 1887. Feb. 8-an.
A zalamegye gazdasági egyesület nevében és meghízáshól:

HÁCZKY KÁLMÁN elnök.
SZIGETHY ANTAL titkár.

A szövetségi ügyre vonatkozólag az első magyar általános biztosító társaság nagykanizsai főgymnöksége készségeggel megadja a részletesbb tájékoztatásokat.

Terefere.

„Félre ti kishitűek, kik még most is ketekedni mertek abban, hogy Kanizsa városában állandó színház lesz! Kik nem tudjátok, hogy színtűgyük sorsa lelett védőszárnyként terpeszkedik szíjjel a színtűgyi bizottság hívása köpenyegje; hogy tombolhat a kétkedés, a hulek kishitűség szösztyár töprenkedésének nyavalygása, — tombolhat a sonda gyantu szava, — de csak 'ejünk lelett!

Mert tudjátok meg, a kik binni és bizni gyáváak vagytok, hogy legbiztosabb forrásból vett értesülésünk szerint — a színtűgyi bizottság legközelebb nyilvános ülést tart és — kiegészíti magát 25-re!

Igen, mert ezen tevékeny areopág, mely zajjalán működésének dus eredményeit nem szokta hatásvadászólóg dobra ütni, hogy avatlan hangok zavarrják meg munkalkodásának áldásos harmoniáját, — figyelembe vette a saionszerű kívánalmakat, a magyar színtűgy gyamoltásában nyilvánuló hazafis kötelesség inó parancsszavát, és a szilárdan előkelt czél gyors és hatálos keresztülvitelére a legmesszemenőbb intézkedéseket tette.

Igen! tudjátok meg lakói ez érdemtelenségek, hogy a „tizenötök“ néma társaságában a meghangosabb tárgyalások folynak a legközelebb egybehívandó értekezlet-évének meghatározása tárgyában; alkudozások történnék egy megbízható individuum kizemelésére iránt a ki az értekezletre szóló meghívókat szét hordja, sőt alapos kilátás van rá, hogy a legközelebbi decenniumban az is végleg eldőnterik, vajjon a meghívók litografizotassanak gyűlömiattassanak-e, és a nagy horderejű gyűlés programjába felvétellett azon nap is, melyig — a XX. század legelején — az utána következő értekezlet emapolfassék!

Lesz színházunk, semmi kétség! Félre ti kishitűek, kik még most is kétkedni mertek!!

És épen kapóra van most ez a nagy buzgóság: a jövő héten színtársulat érkezik a városba.

Már ki is nyomattik jövetelük híret s a színre hozandó darabok műsorába felvették a „Veteránok“ című jeles bohózatot is.

E darab nagyérdékű előadása elé méltó kíváncsisággal nézhetünk; mert már is erősen tartja magát a hír, hogy a színpadon felvonuló veterán bajjársakat a kanizsai collegák nagy ovatiokkal készülnek fogadni.

Színészeink egyébként is nyugodtak lehetnek. Soha olyan kedvező au-picumok alatt nem jöhettek volna mint épen most. Meglehetnek győződve a legmelegebb felkaroláshól.

A hangulat kitűnő. Semmi kétség benne, hogy valóságos cultussá fogja magát kinöni a színtársulat.

Mert a küöntéle casinok, társaskörök és egyletek kebelében soha olyan lázas tevékenység nem volt tapasztalható, mint most — a nemzeti színtűgy-ügyében.

E mellett azonban — megfelelőleg a szállinközö háborús híreknek — a casinok kebelében harezias dolgok is mérlelnek fel. Csak a napokban is az egyik casinóban „Párhajförténetekről“ tartottak nagy előadást. A díszes helyiség állandó látogatói tömegesen sereglettek fel, — mert az ilyen néplékelős világhoz illik a hátorító dneultör-lénetek ismerete, — de a mint beszél — azt mégis kikötötték a felolvasóval szemben, hogy beszélhet kardról, ágyuról, pus-

károl, pistolyról, vagy akármely durrano gyilkos saerszámmal tetszés szerinti, — csak el ne szálljon

No hisz aztán nem is nagyot szolt.

Verecs Diák.

Különfelek.

Ki legyen az új városi tanácsnok? Ez a kérdés foglalkoztatja most Nagy-Kanizsa város közönségének azon részét, mely a közügyek iránt érdeklődéssel viseltetik. Nem akarunk e helyen a kérdés lényegével és asse bőven foglalkozni, mert a tanácsnok választásánál két félt fog mérkőzni, melyek mindéggyikéről felfel kell tennünk, hogy szavazatában a legbiztosabb jóakarattal vezeti, a város érdekeit előmozdítandó. De mégis — éppen mert két jeltől van s a városi érdek határozottan előtérre lép, nemely megjegyzés tételét, mint a közérdek szolgálataiban álló sajtó, szükségesnek és helyén levőnek tartunk már most megtenni. Tudvalevő hogy éppen ezen szakma, mely most az új tanácsnok által betöltendő lesz; sem a múltban nem volt, sem jelenleg nincs kellőleg, egy ilyen nagy várossal szemben támasztható igényeknek megfelelő mértékben reprezentálva. A múltban ez nem volt kielégítő, a jelenben pedig még kevésbé az. Az új tanácsnoknak az árvaszéki földeki teendőknél kivül kiválólag a községi bíráskodást is kell gyakorolnia, a mi tagadhatlanul igen fontos dolog; nagy körültekintést és munkaszerítést igényel. — Mar most ezen kétrendbeli teendő ellátására lesz hivatalos az új tanácsnok. Jeltől — mint mondtuk — kettő van: *Freyler* Adolf és *Trojko* Lajos, mindkettő helybeli ügyvéd — A nékül tehát, hogy mást akármely irányban kisebbiteni akarnánk, — kijelenthetjük, hogy a candidatióhoz, mely *Freyler* Adolfot jelölte ki a tanácsnoki székre, csak gratulálhatunk, és mint kiválóan szerencsés választást üdvözöljük. Mert akár önmagában, akár viszonyítva a másik jelöltözhöz, — kit egyebiránt tiszteltünk és becsülünk, — *Freyler* Adolfot alkalmasabbnak és képezetlenebbnek tartjuk a tanácsnoki tisztségre; győzelmet a város érdekei tekintetéből szintén kívánjuk és hiszük, hogy azt a város közönsége lehetővé is teszi.

Diszes esküvő ment végbe e hó 14-iken a pusztakovezi templomban. A mondott napon ugyanis nárai Szabó Imre pusztakovezi földbirtokos, volt országgyűlési képviselő kedves szép leánya *Emília* esküdött örökhitéséget *Holdász* Miklós közhadseregbeli huszárfőhadnagyának. Az esküvő után, mely szűkebb családi körben folyt le, a fiatal pár elutazott a völgyény állomására Sopronba.

Lakodalmi dráma. Egy tragikus esetről értesít bennünke tapolczi levelezőnk, mely a Tapolcziától 3/4 órányira fekvő *Sáska* nevű községben történt. A kis falu csendjét, nyugalmát gyászos eset zavarta meg, mely sokáig kezezi szomorú nóták, fonobeli mesék megható tárgyát. — *Hoffman Bognár* Sándor 19 éves szép szál legény, nagyon szerelmes volt egy gyönyörűséges leányba, s az érzelmétől a lány szíve sem maradt menten. De legnagyobb gát volt a legénynek nagyon fiatal kora, mert még sorozat alatt sem lévén, a lány szülei aggódniak, hogy mire a fia a katonaságtól visszakérülne, a lány könnyen partaban maradhatna; így aztán mivel más legény is tiszteseségek szándékkal volt a házhoz, eljegyezték vele a leányt. *Bognár* Sándornak e hírre szava veszett, csak annyit lehetett tőle hallani, hogy ha létüvefi pistolya volna, magát is, de meg a leányt is agyonlőné, — hanem hát csak egy csőve van a pistolyának; de majd így is meglátják, hogy ő ezt tul nem éli... — A legények csak vettek szegény *Bognár* Sándor íjesztéseit. Pedig a melyen elbusult legény elhatározása komoly volt. Az esküvő napján, mikor a lány azzal a másikkal az oltár elé lépett, — *Bognár* Sándor a melének szegezte fegyverét. A lövés eldördült és *Bognár* Sándor holtan omlott össze. Mikor ennek híre a menyasszonyhoz eljutott ez keserves zokogás közt ajultan esett a megrögtült lakodalmis nép karja közé.

Az alispán Kanizsán. Zalavármegye újonnan megválasztott alispánja *Cserbán* Károly, bolnap, hétfőn, e hó 21-én teszi először hivatalos látogatását Nagy-Kanizsán. A város közönsége ez alkalomból különféle ovatiókban fogja része-iteni a megye alispánját. Nevezetesen hétfőn reggel 9 órakor Egertszeg felől érkező vonattal ele, — melyen az alispán érkezik meg, — a város képviselőisége testületileg fog kivonulni a vasúti állomásra, d. e. 10 órakor ünnepélyes üdvözlés a városházán. Este pedig a »Szarvas« szálló duszterében diszvacsorát rendeznek a tisztelekre.

Balaton hajók. »Mariska« hossz 1092 cm., szélessége 26 cm., 6 tonna; »Szélesség« hossz 210, 2 t.; »Sto« h. 50, sz. 170, 1 t.; »Steliana« yachtgyelet. — »Guedina« h. 1620, sz. 342, 22 t., »Came Coc.« propeller gőzös h. 1664, sz. 250, 14 és fél t.; »Máry« h. 953, sz. 275, 3 t.; gr. Festetics Tassó. — »Hablicsny« h. 1420, sz. 348, 13 t.; »Adria« h. 1022, sz. 175, 3 és

fél t.; gr. Nádasdy Ferencz. — »Almon« h. 1423, sz. 240, 18 t.; »Olyan nines« h. 1220, sz. 252, 10 t.; »Blue rock« h. 572 sz. 133, 1 t.; gr. Esterházy Mihály. — »Arany« h. 1865, sz. 315, 15 t.; »Mignonelle«, h. 1022, sz. 175, 3 és fél t.; gr. Károlyi László — »Arany ember« h. 850, sz. 229, 3 és fél t.; »Sarga rózsá« h. 820, sz. 229, 3 és fél t.; gr. Koglevits Gyula. — »Királyné« h. 997, sz. 215, 6 és fél t.; »Margit« h. 539, sz. 68, három negyed t.; »Szarvas Sándor« — »Florida« h. 1022, sz. 175, 3 és fél t.; gr. Andrassy Géza, »Luczter« h. 576, sz. 602, 1 és egy negyed t.; gr. Zachy Nándor — »Jófogata« h. 1124, sz. 270, 8 t.; Inkey István. — »Veszimadár« h. 1116, sz. 325, 10 t.; Mihálykoviás Tivadar. — »Ilona« h. 766, sz. 234, 3 1/2 t.; Ádám Károly. — »Alma« h. 1680, sz. 410, 20 t.; br. Todesko. Továbbá, látható még ott 31 különféle négy-szagu és alakú csónak, 6 sáundlon és egy kézzelhajtható vízikerekekkel állatott lakik. Az itt elősorolt hajók, kivéve az 5. és a 16 szám alattiakat mind a fűredi hajógyárban készültek.

Kérelem Nagy-Kanizsa város rendőrfőkapitányához! Egy igen abnormal állapot, s annak megszüntetésére kívánjuk felhívni a rendőrfőkapitány-ság figyelmét, mely már több ízben képezte bírapi tejszólalás tárgyát. — A város utczáin nem csak a helybeli koldusok csoportja hemzseg, hanem újabbai az alküüllő, top-rongyos alakok, kelet. existentiájú kóborló emberek egész rajja övönlik, házról házra járva, s veszélyeztetve mindenütt a vagyonbiztonságot. Elég kellemetlenség jár az idevaló, a »benschüff« koldusok kielegitése is, nem hogy még ilyen jött-ment haddi is is kelljen ovakodni. Tiszteletteljesen felkérjük tehát a városi rendőrséget, hogy ezen visszataszító állapot megszüntetésére erélyes rendszabályokhoz nyulni szíve kedjék, mert a közönség körében már igen írtelmetlen kifakadákat is lehet hallani.

Öngyilkosság. Turbicza Sándor keszthelyi fuvaros, ki iszábossága miatt rossz hírből állott, f. hó 16-án felakasztotta magát, azouban még elég ideje levágták a köteleit. Másnap reggel aztán neki durálta magát és részeg fővel a nyakát metszette föl. Most vivődik a halállal.

Zalamegye népfelkelés. A népfelkelési utasítás szerint a N. Kanizsán állomásozó 77 horvát zászlóalj kiegészítési területe a 64-ik, a 78-ik zászlóalj novai, perlaki, eszternyói, alsó lendvai, és letenyéi sorozó járásközpontok álló testülete a 65 számú népfelkelési járási fogja képezni. Mindkét népfelkelési járás a közhadsereg és honvédség kiegészítésére visszaadandó 2-2 legifjabb korosztálybeli katonailag kiképzett népfelkelésre kötelezettek lerovása után fennmaradó számból egy-egy népfelkelési önálló zászlóalj törzsel, 4-4 századot és 1-1 pártaszádot állít fel, mely csapatok felelgyvezésére a főzós hadsereg tulajdonát képező Wánzl-féle hátultöltő puskák loagnak kiadatul.

Fiatalon a temetőbe. A Nagy-Kanizsán állomásozó, Ernő főhercegről nevezett 43. sorgyalogezred tisztikarának gyásza van. *Wiederman* István tisztihelytlen, ki már huzamosabb idő óta betegeskedett, e hó 13-án meghalt. Ifjú kora tavaszán ragadta el a halál. Temetése vasárnap delután 3 órakor ment végbe, a katonai kórházból. A bajtársak részvéte 3 koszorúval rótták le a kegyeletűdőt. Egy koszorút a közős hadsereg, egyet a honvéd-eg tiszti kara egyet pedig az elhunyt hadapród társai helyeztek a ravatalra. A temetésen, valamint a f hó 16-án megtartott gyász istentiszteleten ugy a es. és kir. közhadsereg, mint a magyar királyi honvédség tiszti kara teljes díszben jelen volt.

Zalamegye statisztikájához. Van Zalamegyében 944.965 kataszt. föld termő föld, melyből 379 ezer hold szántó-föld, 24 ezer hold kert; 122 ezer hold rét, 119 ezer hold legelő 210 hold nádas, 41 ezer hold szőlő 257 ezer hold erdő. Egy-egy katasztrális hold átlagos évi tiszta jövedelme szántóföld után 4 frt 69 kr. kert után 9 frt 87 kr. rét után 5 frt 64 kr. legelő után 1 frt 52 kr. nádas után 62 kr.; szőlő után 13 frt 77 kr.; erdő után 1 frt 32 kr. Eszerint Zalamegyében legjobban jövedelmez a szőlőművelés. Van Zalamegyében 40.889 ló vagyis 100 lelekre esik 82 ló, van 153.331 szarvasmarha vagyis ezer lelekre 482. Az egész vármegyében van 9058 önálló iparos és 6517 segéd.

Színészek jönnek! Hosszu nélkülözés után végre alapos kilátás van rá, hogy alkalma lesz a közönségnek színi előadásokat élvezhetni. — *Saághy* Zsigmond színtársulatának művezetője *Borsodi* Vilmos ur a napokban Kanizsán jár az előleges intézkedések megterele véget. A társulat e hó 26-ikan kezdi meg előadásai sorozatát a »Szarvas« szálló nagytermében. *Saághy*ek már amugy is régi ismerősei a közönségnek s a közelgő bójti saison hihetőleg alkalmas idő lesz a társulatra nézve. *Saághy* Zs. társulata — a művezető előadásá sazerint — 58 tagból fog állani s kiválóbbjai: *Bényegné* Harmath Emma, *Bécsiné* Erzsébet, *Borsodiné* Cornelia, *Ledófszky* Mariska, *Lángli* Ilonka, *Saághy* Zs.-né, *Rózsáné*; *Deák*, *Borsodi*, *Föriss*, *Érczi*, *Vessprémi*, *Tisztai*, *Moóri*, *Havas*, *Fekete*, *Berky*. — Ezekönkül van saját zenekara. — Üdvözlőjük a társulatot s ajánljuk a közönség partiógásába.

A megromult klastrom. A kanizsai Szent Ferenczrendű szerzetesek zárójában nagy volt a raműségi hó 16-ikan. A mondott nap késő este, éjféli 12 órakor, midőn a guardián nyugalomra szándékozott térni, a hosszú folyosón egy ruhajáratu puha tárgyba böközött, mely a folyosón nyugodtan keresztül fekkent. Tüzetesebb szemle után kitudt, hogy az egy ember alak. A lárnára összecsedült szerzetes-társaság rögtön rendőri segítségért küldött s az előrehadati éji időben megérkezett rendőrség constatálta, hogy a férfi: Szabó István, helybeli nyerges mesterember, a ki azzal menti magát, hogy nagy részegségében nem tudja, miként került a szemteli lakak közé. A rendőrség, — mivel nem igen ad hitelt ezen meintegetődzésnek, bekísérte a tisztelekre méltó lértit.

Iparhatósági megbízottak. Nagy-Kanizsa város r. tanácsa és a járás szolgabiro-sága, mint 1. fokú iparhatóság mellet szükséges iparhatósági megbízottak választása e hó 13-ikan ment végbe a városház tanácsstermben. Megválasztattak, a városi tanács mellé: *Kilik* Béla, *Takács* József, *Billies* József, *Vittinger* Antal, *Tasch* Samon, *Szűcs* Imre, *Gärtner* Vilmos, *Horváth* József, *Paulusz* György, *Tóth* József, *Vokán* Antal, *Klein* Illes, *Schlesinger* Gyula, *Zellinger* Lajos, *Irmler* József, *Engländer* Lajos, *Stenmer* Kálmán, *Killer* Henrik, *Zerkovitz* Albert, *Köhler* Gyula. — A szolgabiro-ság mellé: *Abrahám* Zsigmond, *Kaszner* János, *Schapringer* Adolf, *Grósz* József, *Ring* Pál, *Lirheim* Lajos, *Szeill* János, *Simon* Kálmán, *Abrahám* Károly, *Benczik* Ferencz, *Strém* Vilmos, *Sartori* Oszkár, *Armuth* Náthán, *Huber* Henrik, *Haba* Pál, *Auspitz* Mór, *Varga* János, *Viola* József, *Tóth* Mihály, *Blau* Pál.

Keszthely grófja. Festetics Tasziló összes urodalmának jog-és jószág igazgatósági elnökévé *Pap* Sándor központi ügyeszt, főszámvevő *Hegedüs* Lajos számvévőt nevezte ki. — Festetics T. gróf urod. nak jog-és jószág igazgatósága tehát áll: *Pap* Sándor elnök, *Hauer* Géza főfelügyelő, *Hegedüs* Lajos főszámvevő és *Wolff* Frigyes titkárból.

Mit vásárlunk. Ezeknek az országkerülő, flutyós milliomas jelölteknek egy példányát ül jelenleg a kanizsai rendőrség kötéreben. Pantlikával, krajczáros tolelt-czikkekkel, káprázatos, ékköves gyűrűkkel tekeregnek faluról-falura utcahosszat-mit vásárlunk, mit vásárlunk, it az olcsó Jancsi! — Rongyos batyun, tüyölő sapon kezdik, aztán végzik sugarú palotán, vagy policzajdutyiban. (Idő előtti csőd); — *Rosenbaum* Miksa olyan üzleti összeköttesben állt *Killer* Henrik kanizsai kereskedővel, hogy az adott neki portékát, melylyel ő kigyelme taluzni jár. Most aztán be kellett volna számolni, de *Rosenbaum* ur (mikor lesz belőle »Rózsaffay«) azt a sajnálatos kijelentést tette, hogy se pénz, se portékát; mert hát az ő kocsijára Hahóton rátört valami »gaz« és a ládából mindent ellopott. — Csakhogy persze maúpság nem igen hisznek a pusztá szónak, és *Rosenbaum* ur ellen is sikkasztás miatt feljelentést tett *Killer* H., minek folytán amaz a rendőrség letartóztatta és az előnyomozatot megindította.

A háború szele. A kanizsai népfelkelési zászlóalj részere minden nap várják, hogy megérkezik 150 darab Wánzl-féle puská és 140.400 db. lötegy. Az ezek elhelyezésére szolgáló állványok már megérkeztek a helybeli honvédelmdandárhoz.

Mihályfyné kottal. Azon alkalommal, hogy a nkanizsai »Magyar Irodalom és Művészetpártoló Egyesület« a casinóban felolvasó estélyt tartotta, *Mihályfyné* Lázár Mariska urbólgyet azon kellemetlenség érte, hogy hangjegyei melyek rá nézve pótolhatlan veszteséget képeznek, elveszték. A ki megtalálja sziveskedjék azokat az irod. szakosztály titkára, *Rosenfeld* Lajos urnak át adni.

Szólóestélyi előadások. *Dezso* Miklós borászati szaktanár tolyó hó 21-en és 22-én Somogy megye Csurgói járásában Csurgón, február 23-án és 24-én *Ihárosban*, febr. 25-én és 26-án *Surdón* és febr. 27-én 28-án *Zákányban* szóló estélyi előadásokat tart. Felhívjuk az érdeklődő szóló hirdokosok figyelmét, hogy vinczellérekkel együtt a tanu-ságosnak ígérkező és időszerű előadásokon mind szívesebben jelenjenek meg. A szólóestély és horászati, ugy a gyümölcsészet köréből a nevezett tanár szóbeli és gyakorlati utasítással szolgál, a mi mindig jobb mint a sokszor száraz leírás.

Farsang. — **Hangverseny és táncvigalom.** A »Magyar Irodalom- és Műpártoló egyesület« által rendezett s már tapunk mult számában is említett estély e hó 12-én megtartatott. Az előre kitűzött műsorozat annyiban szenedett változást, a mennyiben *Hentaller* Lajos ur neje, gyermeke betegsége miatt nem jöhetett el, helyette *Mihályfyné* Lázár Mariska úrnő jött Budapestről. Az eredeti programmban kitűzött vonós négyes is elmaradt. A műsort *Polák* Miksa úr kezdte meg, zongorán játszva elég szép technikával *Jael* A. »Norma« ábránd-ját. Utánna *Mihályfyné* énekelte *Thomas* Mignon című operájából a hasonne ü dalt. *Hentaller* Lajos ur egy fél óráig párbajtörténetekkel mu'attarta a közönséget. Utánna ismét *Mihályfyné* úrnő énekelte magyar népdalokat, *Rosenberg*

Adám úr zongorakíséréte mellett. A megjelent distinguált közönség ugy az énekesnőt mint a felolvasót, valamint az első helyen nevezett *Polák* urat tapsaival és éljenelvel jutalmazta. Tíz óra körül tánczra perült a fiatalág és járta virradtig. A négyest 78 pár tánczolta. A jelenvolt hö'gyek közül a következőket jegyeztük fel: *All-statter* Lipótné, *Buncz* Mikasné, *Bölskey* Ivánné, *Breuer* Mórné, *Dr. Blau* Simonné, *Bachrachné* Eitlitz, *(Bécs)* *Berger* Adoltné, *Cserény* Sándorné, *Ebenspanger* Lipótné, *Fürst* Lajosné, *Dr. Farnék* Lászlóné, *Farnék* Kálmánné, *Fischl* Pálné, *Grünhut* Henriké, *Grünbaum* Pálné, *Dr. Gerő* Józsefné, *Heimler* Mánóné *Krausz*, *M. Jakabné*, *Helst* Sománé, *Kaiser* Sándorné, *Kanizsai* Henriké, *Köcsdi* Jenőné *Löwe* Adolfné (Alás-Dombora), *Müwinger* Ignáczné, *Maschanzker* Mórné, *Dr. Neumann* Edéné *Neu* Józsefné *Phildl* Ferenczné, *Dr. Róschild* Samuné, *Rapoch* Gyuláné, *Récséi* Sándorné, (Letenyé), *Richter* Henriké, *Dr. Roschld* Jakabné, *Rosenberg* Adámné, *Rothschild* Samuné, *Scherer* Rikárdné, *Scherer* Zsigmondné, *Schiffer* Kálmánné, *Dr. Schreyer* Lajosné, *ifj. Singer* Sománé, *Simek* Lajosné, *Sattler* Mórné, *Saller* Lajosné, *Somogyi* Henriké, *Vidor* Samuné *Strém* Adámné, *Weiler* Izidorné, *Weiser* Jánosné, *Belus* Paula, *Beck* Ela, (Keszthely), *Breier* Frigyeske, *Berger* Papiczka, *Cserény* Etelka, *Dobrin* Lotka, *Fischl* Emma (Boglár), *Fürst* Kamilla, *Goltstein* Emília *Grünbaum* nővérek *Heimler* Julcsa, *Hirschl* Paula, *Keiner* Anna, *Kaiserling* Jolán (Budapest) *Kemény* Felicza, *Löwinger* nővérek, *Phildl* Vilma, *Rechnitz* Adela, *Reichenfeld* Malvina, *Rosenfeld* Ilka *Rosenfeld* Vilma, *Rosenberg* Adél, *Scherz* nővérek *Schleifer* Regina (Pacsá), *Scheibner* Fanni (Verbeze), *Winter* Teréz, *Wortmann* Paula.

Az iparhatósági. Alig, hogy az ifju-ság által nemrég tartott táncvigalomról dicsérrel emlékeztünk meg, most hasonlóan örömlünk s megelégedésünknek adhatunk kifejezést, mert oly dologról hozhatunk tudósítást, mely a polgárság, az iparos osztály barátait ószinte örömezzel töltötte el. A nagy-kanizsai iparhatósági al-tal február 12-én a »Szarvas« szálló dísztermében rendezett táncvigalom az iparosztály előbbelölnek tömeges részvéte mellett — minden tekintetben szép, jól sikerült honeti mulatságnak mondható. A két és chamos-vinü függönyökkel s e közé toglalt fehér csipkebetéttel kiválóan jó ízléssel feldíszített teremben ott látuk a város iparosvilágának legbiztosabb családjait. A fiatal-ság *Sarközy* Jancsi nőti mellett nagy hővvel folytatta a táncot egész kiválóan kivaradtig. A tánczosnók között voltak: *Miltenyi* Sándorné, *Kilik* Beáné, *ifj. Samu* Józsefné, *Abrahám* Zsigmondné, *Trojko* Mariska, *Krem* Mariska, *Hubinka* Bertá és *Júcsa*, *Lirheim* Teréz, *Szelig* Fáni és *Rozsa*, *Tadler* Szidónia, *Kardos* Mari, *Gertner* Mari és nővere, *Jelenek* Malvina, *Muzikár* Krisztina, *Kluger* nővérek, *Bajor* Terka, *Prendler* Mari, *Csizsár* Mari, *Skergula* Mari, *Tidrik* Gizella, *Tretter* Lujza, *Harmaty* Gizella (Szöppötkéről), *Csemics* Gizella, *Vincze* Lina, *Péteri* nővérek, stb. A kedélyes társaság az iparhatósági közbecsülésben álló új elnöke megnyerő bánásmódjával kora reggelig együtt tartott.

A nagykanizsai polgári-egylet vigalomrendező bizottsága hushagyó kedden, az egylet helyiségeiben a tagok és családjuk számára belépti díj nélküli tréfás tombola estélyt rendez.

Irodalom és Művészet.

Józan cím alatt New-Yorkban egy igen érdekesnek ígérkező röpirat fog megjelenni. *Mogyorósi* Árpád tanár, hazánkba szerkesztésében. A röpirat az új világcszben minden irányban legteljesebb mértékben uralkodó szabad-ság szellemében eddig szokatlan bátorsággal fog nyilatkozni minden kérdésben úgy annyira, hogy — a mint a hozzánk beküldött »Beköszöntő« mutatja — csak a műveltebb elemek olvashatják veszély nélküli, míg a kevésbbé intelligens közönségre nézve könnyen fellrognatási tendenciákkal bíronak tűnhetnek fel. Két részre fog oszolni s az első »A nemzeti ünnepek« cz. cikksort fogja tartatni, mely annak idején az amerikai magyarság lapjában, a New-Yorkban megjelenő »Amerikai Nemzetőr«-ben látott napvilágot s annak idején nagy feltűnést keltett. A röpirat csak magyar nyelven fog szerkesztetni s ezáltal leendő hadat üzeni minden habonának, családnak hazugságnak, képmutatásnak. Csupan önálló dolgozatokat lojad el. Előfiz. ára egész évre Magyarországon 5 frt félre 4 frt negyed évre 2 frt.

A »Magyar Dal-Album« hatodik folyamának 4 ik füzete megjelent, a következő rendkívül érdekes 20 dallam tartalommal: 1. Eltemették a legszebb lányt. 2. Elvesztet a lovam ezredusta erdőben. 3. Enyhülést találmainak csak az remélheti. 4. Eresztétek jó reveséket. 5. Euk eső az arpa-tarlóra. 6. Este későn, este későn ragyognak a csillagok. 7. Esteledik haza szállong a madár. 8. Ez a kis lány de csinos. 9. Édes hazám fia! 10. Édes kedves babám, egyetlen tucicuzam. 12. En elu-enék a vásárra leipéznél. 13. En is megivom, te is megiszod, ő is megiszra. 14. Falu végen sátor áll. 15. Farsang, farsang, szánut, vén sánta ló. 16. Farkait drótonassik kend asszonyom. 17. Faj a szivem, elszakadtam tőled 18. Faj a szivem majd nedv hasad! 19. Fiuk, hej, be széles a kedvünk. 20. Fülemlé búau

Szerkesztőség:
Bathányi és Kisfaludy-utca sarkán.
Is intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városház-utca 1.
Bérmunkálatok csak ismert kasszával foglaltatnak el.

Készítők vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédegyület, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bank egyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és öns. szövetk hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre	5 ft. — kr.
Félévre	2 „ 50 „
Negyedévre	1 „ 25 „

Hirdetések jutányosan számítottak.
Árverési s egyéb hivatalos hirdetésmények 30 kr. bányadíjon felett 100 szög 1 ft. szontal minden szögért egy fél kr.

Nyilváltó pótiszora 10 kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Bőjti gondolatok.

A vig farsang után elérkezett a csöndes elmélkedés bőjti ideje is.

Illő hogy egy kis visszapillantást vessünk az elmúlt farsangi évadra, ha ennek nem is volna egyéb célja, mint újra elmerengeni azokon a fényes táncvígalmakon, jobban mondva azoknak a fényes táncvígalmak kedves emlékének, melyek mindegyike egy-egy harcztér, hová nem újabb kaliberti fegyvereket visznek élő eszköztől, hanem a régi, kipróbált fegyvereket, egyik részről a női bájt, a tűzes szemgolyókat, melyek a szivig hatnak, — másik részről a kifogástalan alakot, meg aztán a kábító, mámorító, andalító bókók özönét.

A farsangi krónika azt mutatja, hogy volt harcok mindkét részről elegendő, de a győzelem a legtöbb esetben eldöntetlen maradt. Az agglégénykedő fiatalok még egy évig fogja hordani, a reá mért terheket, — házasság kevés kötetett ezen a farsangon. Nem jól van ez így. A bálók nyomán a hímenhíreknek kellene jönniök, mint a hogy a test követi az árnyékot, s mentül több alkalmunk volt, a farsangi tovatot érdekesnél érdekesebb hírekkel betölteni, nagy sorát adva egyszermind a résztvevő hölgyek neveinek, annál soványabb volt hírrovatunk az eljegyzési és esküvői hírek tekintetében. Kívánjuk, hogy az a jövő esztendőben jobban menjen.

Hát a min' mondtuk, a farsang rövidsége dacára oly élénk volt, mint kevés esztendőben; a mulatozási vágy nem kis mértékben növekedett a tavalyi farsanghoz képest, s a mi még örvedetesebb, némi közeledés mutatkozott az a társadalmi körök között, melyek jó idő óta egymástól egészen távol tartották magukat. Tudván hogy mindenhez idő kell, s hogy egyszerre semmi sem megy, ezt a kis mérvű

közeledést is örvedetes symptoma gyanánt üdvözöljük, azon reményünknek adván ezúttal kifejezést, hogy a még táplált ellenszenv lassankénti leküzdésével, társadalmi körök együttesen mindig ott fognak találkozni, a hol társaséletük emeléséről, vagy ennek képesében üdvös és jótékony célok előmozdításáról lesz szó. — ott, a hol a feloszlott erő a legtöbb esetben semmit, vagy legalább említésre nem méltót, az egyesült erő pedig mindent képes keresztül vinni.

Minden magyar város az ő különböző elemeivel kíséiben a háza képét mutatja. Valamint ebben szükséges a különböző nemzetségek fajok egyetértése a közboldogság elérésére, úgy a városok sem lehetnek el a nélkül, amott is, itt is különérdek alárrendelése szükséges a közérdek alá, és összetartás mindenekelőtt, mert e nélkül nagyobb célokra törni nem lehet.

Most komor fellegek borítják a politikai láthatárt, ki tudja, mikor szólal meg a riadó hadi kürt, hogy a nemzet minden fiát a tettek mezejére, a hazafias áldozatok oltárához szólítsa? Nem tudná megmondani senki; s habár nem lehetetlen, hogy a béke meg fog tartani, de lehetséges az is, hogy az európai konflagratio már a közel jövőben kitör. Az bizonyos hogy az ily eshetőség együtt fogja találni a nemzetet, a nemzetnek minden fiát, nemzeti és felekezeti különbség nélkül, — de hogy béke idején egymásra törjenek ezek, egymást gyengíték a közjó kárára, egymás iránt táplálják az ellenszenvet, a gyűlölködést, az csakugyan teljesen felesleges dolog; felesleges már azért is, mert nincs neki elfogadható alapja, s ha volna is, akkor is másképpen kellene a bajon segíteni.

Kevésbé gyűlölköző volt a farsang a szellemi évek tekintetében.

Színészeink csak most jönnek, egyéb iránt úgy sem lett volna a farsangban valami bő-aratásunk, eltekintve attól, hogy nincs helyünk, a hol tanyájukat a farsang folyamában feltehetnék volna. De a felolvasások tekintetében sem volt valami különös mozzanat, mely maradandóbb nyomaot hagyott volna. Meglehet, hogy az egyesületek, melyek ezeket is felvették teendőik közé, a bőjten iparkodnak majd az elmúlás-tottakat helyre pótolni. Nézetünk szerint ezeket rendszeresen kellene, talán közönségünk is jólban beletörődnék ezek látogatásába, hogyha egy bizonyos ciklust nyújtának neki, a mit sok helyen tesznek Magyarországon, még pedig igen szép sikerrel, egybekötve az ily felolvasási estélyeket zongorával, énekkel stb. A jövő őszel esetleg meg lehet tenni erre nézve az előkészületeket. Sok helyütt jótékony czéllal kötik egybe ezeket, s tekintve a béli kiadásokhoz mérve az ezek által okozott csekély költségeket, bizonyára elég szép eredménnyel. Figyelmébe ajánlunk e körülményt az egyetemek rendező bizottságainak.

A népfölkelés fegyverkezési szükséglete.

Budapest, febr. 20. 1887.

n. — Ami tegnap a magyar képviselőházban történt, az bizonyítvánnyal egyik legjelentősebb és legfényesebb lapját fogja képezni jelenkorunk történelmének.

A magyar nemzet minden pártosztály- vallás- és nemzetiség-különbség nélkül megszavazta a honvédelem és népfölkelés fegyverkezési szükségletét, és egyúttal újra egyhangulag kimondta, hogy külpolitikánk alapját ma is a berlini szerződés sértetlen főtartása képezi.

A mostani zavaros külvilágok

mellett amily fölemelő s imponáló jelenség az első, ép oly férfias és bátor tény a második. A berlini szerződés rendezte Kelet viszonyait a nagyhatalmak azt aláírták s megpecsételték, s alig történt meg ez, mikor már az egyik nagyhatalom Oroszország megkezdte ellene az aláíró aknamunkát. Ennek a destructiv működésnek az ellenhatása, hogy ma Europa milliók meg milliók árán készül ama béke-művet szuronyok százszerenyi védővének szárnyai közé foglalni, a nem leghátul mi, akiknek ama szerződés fentartása életérdeklünkét képezi.

Nem a balkáni népek azok, melyek a létező ottani állapot felforgatására törnek. Oroszország az, melynek hagyományos politikája mindig éhes volt Európa keletére. Aláírta a berlini szerződést, mert akkor egyebet nem tehetett, de őszinte szíve azt, mihielyt lehet. E lehetőségre dolgozik évek óta, s ime a bolgár kérdéssel szemben levonta a leplet czéljairól a ki is mondotta igazi szándékát. Ama szerződés alapszámja volt hogy a balkáni népek szabadon fejlődjenek s róla minden nagyhatalom korlátozó önző befolyása el legyen hártva. Ez alapszámra össze-töré ére készült fölemelni vasmarkát Oroszország, s e készülő tényvel szemben emeljük fel tiltakozó szavunkat mi.

Ausztria-Magyarországnak nagy érdeke a béke fentartása is, de ennél nagyobbak élelünk. létünk, fenmaradásunk érdekei. A magyar képviselőházban tegnap kimondatott s Tisza miniszterelnök is hozzájárult, hogy a berlini szerződés közt, mely a mi érdekeinket képviseli, s Oroszországnak terjeszkedő töpekvései közt az össze-ütközés keleten lehetséges, de monarchiánkat ha a berlini szerződés védelmére sikra száll, a békezavaráni vád semmiképpen sem illetheti. S hogy monarchiánk csakugyan el van hatá-

Tárcza.

A byzanci császárság hölgyei.

— A „Zala“ eredeti tárcája. —
(Vége.)

Azon korra való tekintettel minden-estre nevezetes körülmény, hogy egy nő oly hosszú ideig tarthatta magát a trónon, mivel akkor egy nő önálló uralkodása sem a törvény, sem pedig a hagyomány által szokásos nem volt, a mi azt bizonyítja, hogy Iréne minden rossz tulajdonsága mellett is férfias szellemmel és akarattal bír.

Nemsokára ismét egy császárnő következik ki egész hatalmát a képtisztelet érdekében lelti ki. I. Theophilos neje Theodora. Theophilos a legkegyelenebb módon üldözte a képtiszteletet; halála után Theodora vezette a kormányt, mint gyámja kiskoru fiának, Mihálynak, sőt még 12 évig uralkodott, habár a vad és kéjelgő ifju már elfoglalta volt a trónt.

A jámbor Theodora azt a hirt becsátotta világra hogy férje haldokolva megbánja a képtisztelet elleni gyűlöletet, hosszú uralmát arra használta fel, hogy a képtiszteletet birodalmán ismét fényre hozza. Ő meggyőződésből tette azt, mit Iréne politikából tett.

II. Románus ismét egyike volt azon császároknak a byzanci trónon, ki idejét érzéki kéjelgésével töltötte, míg neje Theophano, egy alacsony származású nő, ki erős szellemmel bírt, vezette az állami ügyeket. Szerencsés hódító háborukat viselt, melyek a görög fegyvereknek rég nélkülözött dicsőségét hozták; férjének halála után gyámúságot gyakorolt kiskoru gyermekei fölött s újra férjhez ment a császárrá emelt győzelmes hadvezérhez Nikophorushoz, ki közösen uralkodott fiával két leánya, Theo-

phano és Anna arra voltak hivatalva, hogy a byzanci kultúrát és műveltséget távol országokba vigyék. Theophano II. Otto német császár neje lett és nagy befolyást gyakorolt udvarában, habár nemzeti lényegéhez nagy határozottsággal ragaszkodott. Még jelentékenyebb volt Otto kora halála után befolyása fiának, a későbbi harmadik Ottónak nevelésére. Ezen szellemes és ábrándozásra hajló ifju anyjától a rómánnyel és szokások iránt oly nagy előszeretettel örökölt, hogy a németeket egész barbároknak tartotta, kormányt székelyhét Rómába tette át, és azon volt, hogy a déli nyelvek és szokások Németországban elterjedjenek. Ottónak ezen hajlama Németországra és magára Ottóra nézve jelentékeny következményrel járt volna, ha III. Otto 21 éves korában meg nem hal.

Anna Heliodora Theophano császárnő 2. leánya Nagy Wladimirhoz ment nőül, a ki hogy kezét megnyerje, kiért, s a hercegnő ugyaszólván törzsanyja lett a mai Oroszországnak.

A II. században Byzáncz a tudós nők sajátosságos színterét mutatja. A tudományosság akkor uralkodó divat volt a byzanci udvarban: mindenki iri, logikozott a matematikával és a speculativ bölcsészettel. Még a nők is, kiknek műveltsége a keleten valami halhatatlan volt, magasabb tudományt sajátítottak el.

Tudományuk által különösen kiváltak Anna Komnena hercegnő, és Eudokia császárnő, Constantin Dukas császár neje. Eudokia, ki kiskoru fiát helyett uralkodott, ragyogó szépsége, szellemes és tudománya által tűnt ki és mint trónon is uralkodott. Kortársai iránt vannak csodálkozással és dicsérettel telve.

Eudokia képe sem teljesen mocsoktalan ugyan, de nem volt rosszabb koránál. Abból a kerből oly erőszakoskodások, és

utálatosságokról értesítenek, a melyekre a szüntelenül tartó pártküldelemek voltak okok, a melyek bizonyítják, hogy e korban, az erkölcs, a kötelességérzet, az emberiség elhatározó befolyást nem gyakorolhattak. A szemrehányás, melyet a szép és tudós Eudokia ellen emelni lehet, abban áll, hogy a haldokló férjének tett azon logadalmat, hogy többé férjhez nem megy, alig egy év múlva megszegte, hogy a szép és érdekes Romanus hadvezérhez nőül menjen, a kit uralkodó társává tett. Mikor a hadi szerencse Romanus ellen fordult, és a komneni uralkodó család, ezáltal felháborítva, felkelést kellett ellene, Eudokjának alkalmat lett volna esküszegését bátor odadás által kiengesztelni. Magaviselete azonban nagyon ingatag volt: — Romanus Diogenes az ellenség kezébe került és nyomorultul odaveszett.

A kiskoru és gyenge II. Alexius korában ismét egy szép és könnyelmű nő, annak anyja, Mária antiochiai hercegnő vezette a kormányt. — Továbbá Anna, a kiskoru Paologus Janos anyja nagy és határozott szerepet játszik.

Ettől kezdve azonban mindjohban vesztene jelentőségüklől a belső események, a mint a benyomuló oszmánok hatalma és befolyása növekszik. Byzánczok további története csak halálközletem, hősies mozzanatok nélkül. (N-ből).

H. M.

Felült szerelmes

— A „Zala“ eredeti tárcája. —

Hősünket a sors nem ajándékozta meg valami szép külsővel. Alacsony zömök teste, rövid nyaka és egyéb testi és szellemi fogyatkozásaitól nem tevéhezhető föl, hogy crinos leány feleszerethetett volna. De a mi Zsiga barátunk ezt nem is sejté, és sokkal — szorgalmasabb hivatalnok volt,

semhogy ilyen platonikus dolgokra gondolt volna. Es aztán melyik 23 éves fiatal ember — ha gondolna is ilyesmire — nem tartaná magát ellenálthatatlannak. De végre, miután a virágnak megtöltani nem lehet, az ő szívébe is belopódzott azon érzélem, me yet már sok boldog és boldogtalan embertársunk szerelmének nevezett el.

Nem régiben találkozott egy barátjával a sétateren, ki húgával és ennek barátjával élvezte a mozgás és friss levegő jótékony hatását, és az utóbbi Zsiga-ra oly benyomást tett, hogy még az nap felkereste a szép leány lakását, mely egy élénk forgalmu meliek utczában volt. A leány meg is érdemelte a figyelmet, mert kecses termete, sötét szép szeméi és kedves arca elég indok volt egy 23 éves fiatal embernek hő érzelmét felebrésztieni. Csak hogy azzal nem volt most tisztában, miképen tejezze ki a szép leány iránti érzelmét. Tudta ő jól, hogy külbömbnél külbömb módot használnak a férfiak hódolatuk kifejezésére, ha szívük választottját vélték megtalálni. Mert hiszen, az egyik a zenét tartja legalkalmasabbnak, azt gondolva, miszerint a kellemes megindító hangok találják meg legjobban az utat a szívhöz, a másik csupa bukkokkal vél ozelehoz juthatni; a harmadik poétává lesz, és édes szívet hódító, lelket emelő versekben zengi el érzelmét; egy negyedik virágokban találja föl az öszközt és így tovább . . .

Zsiga tehát elhatározta volt, hogy ő másnap reggel egy vörös rózsát és egy lukszikat fog az ablakredők közé dobni, mellékelni fog egy levelet, melybe e pár szótát írja: Tessék a virág-nyelv 28-dik lapját elolvasni. (Tudvalevőleg a vörös róza szerelmet, a lukszikának hosszúra virága a szem varázsát jelenti). Az első kísérlet tehát szerencsésen meg volna léve,

rossza föllépni a czár keleti önző céljai ellen, kitűnik Tisza azon szavaiból, hogy a háboru, ha nem is valószínű még, de lehetősége kizárva sincsen.

Európa mindenestre méltányolni fogja a férfias enunciatiót, mert az a magyar nemzet egyértelmű meggyőződése. Mi nem akarunk keleten hódítani, ellenben akarjuk a keleti népek szabad független fejlődését. S Európa összes népei így gondolkoznak; az orosz kivéve. Oriási nyomás ez az orosz önzés ellen, lesze képes azt határai közé visszahozni? Minden attól függ, hogy a német-francia érdekellentét békés megoldásra talál-e, vagy a feszültség nem explodál-e véres összeküzdésben? Ezt nem tudjuk, s azért készséggel kell.

S Magyarország a fölkészülésben nem marad hátra. A képviselőházban minden oldalról történt lelkes nyilatkozatokból láthatja Európa s láthatja Oroszország, hogy Magyarországon a keleti kérdésre nézve a pártok, nemzetiségek közt semmi véleménykülönbség nincs, hanem egy egységes leköszült nemzet, mely át van hatva politikai s műveltségi küldetésének öntudatától. Nemzet, mely elég értelmes életérdekeinek helyes megítélésére, elég hazafias azokért minden áldozat meghozására, s elég erélyes a céljaiért köröm szakadásig való küzdésre. Mi magyarok ezredéves történelmi folyamán nagyon is megismertük a háboru pusztító voltát, s ha mégis kimondjuk, hogy még ez eszköztől sem riadunk vissza, hogy céljainkat kiküzdjük az nem íres szó többé. Bizonyítja ezt a hadi költségek egyhangu megszavazása s az állás megvédése, mely a mindnyájunknak el kell mennie, dal nemcsak dalolni fogja, de megvalósítani is.

A megye alispánja Nagy-Kanizsán.

— A „Zala” eredeti tudósítása. —

Cserián Károly, Zalavármegye alispánja e hó 21-én d. e. 9 órakor érkezett Kanizsára, mely az alkalomra zászlósiszbe öltözött. Az indóháznál az Egyszeg felől érkező alispán a városi képviselők nagy száma várt, kik hosszú köröskörben indultak ki az alispán üdvözlésére. A perrenon, az alispán kiszállván a coupééből, zajos éjének hangzottak fel, melyek elhangzása után Babochay György polgármester néhány meleg üdvözlő szót intézett hozzá. Az alispán megköszönve az iránta tanúsított figyelmet, az üdvözlésre jött képviselőkkel együtt behajtatott a városházába, hol a képviselőtestületen kívül még egyéb egy-letek, testületek és intézetek tisztielegtek az alispán urnál, ki lekötözve, megnyerő modorával fogadta az üdvözlőket.

Esti hét órakor nagyszerű fakijásmenet vonult végig a főútcán, zenével, a közönség

számtól kísérve. A városház előtt kört formálva, Lengyel Lajos, v. főjegyző magvas beszédben üdvözölte az alispán urat, ki az erkélyről adott válaszában szerényen megjegyezte, hogy az ilyen ovatóra neki még érdeme nincs, s csak még ezután kell iparkodnia ezt kiérdemelni. 8 órakor több mint 100 területű banquetta volt a Polgári Egylet helyiségében, melyen intelligenciánk színe java vett részt. A lakoma parjat ritkító kedélyességgel folyt le, s így nagyon természetes, hogy a pohárköszönőkben sem volt hiány. Az első tószót Babochay György polgármester mondotta a királyi és királyi családra, melyet a társaság állva halgatott végig, s végül lelkesen megénezték. Utána Pihál Ferencz köszöntötte fel Cserián Károly alispánt, ki több ízben szólalt fel, a város polgárságára, a választási elnökökre és a megválasztott képviselőkre emelte pohárát; Simon Gábor, Babochay Györgyre, Kanizsaváros polgármesterére emelte pohárát. Szólt még Kocsis Béla a töle megköszönt szellemes modorban az alispánra, Heroldy az alispán jelenlétéről onairra és másokról. A kedélyes lakoma csak a késő éjjeli órákban ért véget. Másnap d. e. 10 órakor volt a képviselő testületnek alakuló közgyűlése. A képviselők szép számmal jelentek meg, kik az alispáni megjelenésekor lelkesen megénezték.

Alispán ur lelkes szavakkal üdvözli a megjelent képviselőket s az alakuló közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja. Főjegyző ur a megválasztott képviselők névsorát kerületenkint felolvastván, alispán ur meleg szavakat intéz a képviselőkhez, a melyekkel a megalakult képviselőtestületnek tagjait a törvény értelmében reájuk három kötelemre figyelmeztetvén, úgy a tisztikar, mint a maga részére a képviselőtestület buzgó támogatását kéri. A jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Sebestény Lajos és Hirschel Ede urakat jelölvén ki, a legközelebb megtartandó képviselőtestületi gyűlést márczius 5-ére tűzi ki, mint a meddig az igazoló bizottság munkáját befejezendő; a mely alkalommal egyszerűs mind az üresedésben levő arvaszéki ülnöki állás fog betölteni. Ezzel az alakuló közgyűlést véget ért. Alispán ur még az nap távozott.

A városi képviselők választása a városháza különféle helyiségeiben felállított szavazatszedő küldöttségek előtt d. e. 8 órától, d. u. 4 óráig felbeszálkítás nélkül folyt a szavazás, melynek eredménye a következő: Megválasztottak az I. kerületben: Cserecsényi Sándor, Garai Benó, Fichtl Pál, Stolzer Gusztáv, Danneberg Jakab, Hoffmann Mor, Dr. Tripammer Rezsó, Berger Adólf, Kohn Gábor; — a II. kerületben: Lengyel Ignác, Dirichstein David, Deutsch Sándor, Dr. Bentzik Ferencz, Nuscecz József, Fagyas Lajos, Dr. Gieró József, Knauz Boldizsár, Unger Ullman Elek, Dr. Rothschild Samu, Maschanzker Mór, Barts György; — a III. kerületben: Matkovich Sándor, Kánitz József; — a IV. kerületben: Mihényi Sándor, Somogyi Henrik, Dr. Blau Simon, Benczik Ferencz; Saller Lajos; — a V. kerületben: Kránicz Janos, Tóth Mihály, Hilez Pál, Ábrám Zsigmond, Varga Ferencz, Stepanek Albert, Staab József; — a VI. kerületben: Fülöp Páter András, Dolmányos László, Varga István, Szmodics László, Plander Károly, Kállovics József (pelyva); — a VII. kerületben: Öreg Hegedűs László, Ánek György, Gaal György, Ánek László, ifj. Hegedűs László, Imre László, Faics Lajos, Ánek István, Rózsa Károly.

Különfélék.

Zalamegye tanügyi viszonyai. Zalavármegye kir. tanfelügyelőjének a megye 1886. tanévi állapotáról és történetéről a közigazgatási bizottság elé terjesztett jelentéséből érdekesnek tartjuk kiemelni a következő adatokat: — A tankötelesek összes száma: 61,161; tehát a tankötelesek Zalamegye 35,984 lakosának 16,9 százalékat képezik. E szerint Zalamegye 5122 km. területen egy négyszög kilométeren 70,28 lakosra 11,94 tanköteles esik. — A tankötelesek közül iskolázott 1886. tanévben 51,015 növendék, az az a megye tanköteleseinek 83,45 százaléka. — A megye népoktatási tanintézetének száma ezen tanévben 409-ig emelkedett, melyekben összesen 606 tanító működött. — Az alsófokú iparisiskolák száma a jelen tanévben megnyitott kanizsai-lyal együtt ötre emelkedett. — Az óvodák száma kilenc, melyekben 11 óvó és óvodón vezetője alatt 978 gyermek található. — A falkolák száma 331 és 149 iskolakert. — Az összes népoktatási tanintézetek jövedelme volt 347,670 frt, melyből az összes egyenannyi kiadás áll, a miből tanítók fizetésére 270,479 frt esik. — Iskolai takarékpénztár 15 iskolánál kezeltetett 829 betevővel és 3291 frttal. — Népkönyvtár van 80, — 14960 kötettel. — Az igazolatlan iskolamulasztások megbüntetéséből befojott 251 frt 37 kr. — A tanfelügyelő 176 napot töltött iskolalátogatással. — A Muraköz és a zalamegyei vendékek magyarosítása tekintetéből, a magyar nyelv oktatásában és elsajátításában legkitűnőbb tanítók és növendékek közt kiosztatott 510 frt jutalom. — Zalavármegye Magyarország összes megyéi közt — a fovatósított eltekintve — tanköteleseinek számával a nyolczadik helyet foglalja el. Összes iskolai számmal a tizenegyediket. Tanítói számával a nyolczadikot, iskoláinak évi kiadásával a nyolczadikot. Összes népoktatási iskolával a tizediket. Polgári iskolával Pest, Bács-Bodrog, Csongrád, Krassó Szörény s Nyitra-megyékkel együtt a másodikikat. Felsőbb népoktatási iskolával a másodikikat.

A Balatonvidéki kör. Budapestén e hó 5-én a tagok érdeklődése mellett rendkívüli közgyűlést tartott, melyről a következő tudósítás fekszik előttünk: A közgyűlés az alapszabályokat módosította és a tisztikart a következőképen egészítette ki: Dr. Fenyesy Ferencz országgy. képviselő nagy lelkesedéssel, egyhangulag elnökke, Simegyi Vilmos, a kör eddigi titkára, alelnökke, Mende Emil titkárra, Korda Gyula és Mandel Béla jegyzőkké választották meg. A közgyűlésen jelen voltak elhatározták, úgy mint az előző években, az idén is táncmulatást rendeznek, mely márczius hó 10-én fog a vigadóban megtartatni. A kör újonnan megválasztott elnökénél e hó 13-án tisztelt a kör tisztikarát és miután dr. Fenyesy Ferencz az elnökséget elváltatni késznek nyilatkozott, egyszerűs mind ígerte, hogy a kör ügyeit, mely iránt mi-dig érdeklődéssel viseltetett, szíven fogja viselni, s töle telhetőleg céljaiban támogatni fogja és egyszerűs mind a balbizottsági elnökséget is elváltatja. A vigalmi bizottság e hó 15-én felő vasást rendezett, mely rendkívüli látogatottságnak örvendett, Kabos Ede, a Pesti Napló. belső dolgozó társa olvasta fel „Dudus az elszánt” című élénk humoros pezsög novelléjét, melyet a jelen voltak zajos tetszés nyilatkoztatással fogadtak. A kör felállása óta működést még nem fejtett ki, mint jelenben s minden tekintetben

igyeckszik kitűnő hírenek megfelelni. Midőn a tek. szerkesztőségnek eddigi érdeklődéséről és jóindulatáról köszönetünket fejezzük ki, kérjük továbbá támogatást és becses lapjának újságlepeldányát, és igyekezzünk a kör működéséről rendszeres tudósításokat beküldeni.

Veszter Imre. Az igazságügyi tárcza költségvetésének országgyűlési tárgyalása alkalmával a lendvai választókerület orsz. gyűlési képviselője, Veszter Imre is mondott egy hosszabb beszédet, melyről a napi sajtó egyhangulag mint igen figyelemre méltó felszólalásról emlékezett meg. Maga a képviselő különösen meggyekben, mint minden tekintetben kiváló egyéniség ismeretes s ezen jó hírneve mint jeles jogász szintoly mértékben megvan a parlamenten körökben is. Mi nem vagyunk ugyan abban a helyzetben, hogy a képviselő ur partelvével egyetértünk, mindazáltal, tekintve, hogy az igazságügy állapota közérdeket képviselőnek, ezen felszólalást kívántuk alkalomul megragadni arra nézve, hogy a megyének s első sorban a lendvai kerületnek e jeles képviselőjéhez gratuláljunk, bizton remélve, hogy a közbizalom — mely őt már három országgyűlési cycluson keresztül juttatta be a parlamentben öt méltán megillető helyre, — a jövő választásnál sem fog tőle elfordulni.

Igen érdekes bűnügyet tárgyalt le e hó 18-án a kanizsai kir. törvényszék. A tolmácsi kocsmában történt, hogy az uroland erdőst, Horváth Istvánt, — a ki kérelmetlen szigoráról, melylyel a legkisebb erdei kihágást is büntették, sok ellen-séget szerzett magának, — elkéseregett haragosai: Salamon Pál, Nyári Czifra Janos és Varga Dani György állítólag Tamás György biztatása folytán megtámadták, a földre ledobták s ott addig tiportak, hogy a szerencsétlen ember — a szenvedett bántalom folytán — meghalt. A törvényszék eként alakult meg: Elnök: Cserecsényi Sándor, bírák: Makay Dező és Erdődy Lajos; közvadászó: Dr. Szabó Elek. A vádlottak közül: Salamon Pál, Oroszváry Gyula, Nyári Czifra Janos és Varga Dani Györgyöt Dr. Cserecsényi Kálmán (Varga Lajos ügyvéd helyettese) védelmezte. Az egy napig tartott tárgyalás s a vad- és védbeszédek meghallgatása után a törvényszék halált okozott testi sérítés miatt (BK 306. §. 10. évig terjedő fegyház) Salamon 6 évi, Nyári 4 és Varga 4-4. évi fegyházra és Tamás Györgyöt egy évi börtönrre ítélte. — Kir. ügyész és vádlottak az ítélet ellen felbuzást jelentettek be.

Befőtítják a Balaton partját! Ha valaki a forró nyári napokban Füredre s onnét változatosság kedvéért Almádba is átrándult, s ha esténként végig nézte a Balatonon csónakázó halászt, lehetetlen, hogy meg ne lepte volna vidék természeti szépsége. A néző mégis elmondhatta, hogy a természet pazarul hintette ugyan e vidékre háját, az emberi résteg azonban még sem eugedte azt a kellő tökélyre emelni. Almádival szemben ott feléredzenek a kopár partok, s mintha csak irigyelnek a távolban kékelő Bakony zöld kos-oruval büszkélkedő hegyeit. Régi közmondás az, hogy amit századok nem bírtak megteremteni, azt néha egy szerencsés pillanat hozza meg! Megjött ezen szerencsés pillanat a Balaton kopár partjának befőtítésére nézve is. P. Akaratyából Almáduig pompás tenyes erdők fogják a sze-

— gondola magában Zsiga, — midőn kezét dörzsolgelve, melegegett hangulattal ment háza lakására. De Amor ó kegyelme nem minden szerelmesnek szokott kedvezni, és így történettel meg az is, hogy a házi kisasszonynak szánt virágot a szobaleány találta meg reggel az ablakok felnyitásánál, és nem törődve a virág eredetével, bele tűzte hajába a szép rózsát, anélkül, hogy a házbellekék ez feltűnt volna. Zsiga pedig a hivatalban üve, dobogó szívvel nézte ezüst óráját (részfelfizetésre vette s csak egy ráta van még hátra) vajjon felebredett-e már a szép leány és megtalálta-e sokat jelentő virágait. Képzetele annyira el volt Flórával foglaltva, hogy egyszerűs szinte megrendült a kellemes érzettől, hogy no most — bizonynyal most vette a szép lány az ő hódolata jelet.

Zsiga ezután szabad idejében Flóra ablakai alatt sétálgatott. A szép leány azonban őt észre sem vette, sőt néha otthon sem volt, midőn a szeládon ablakait tartotta. Végre azonban látta az imádott, hogy egy fiatal ember az ő ablakai alatt a járdát méregetti, lütyörészve e dallamot: „csillogos a holdvilágos éjszaka, gondolsz-e r-m kedves rózsám valaha.” A leány ezt meghallva, elkezdett hangosan kacagni.

Flóra közölte a szeládon do-gait barátjával és ennek fivérével, ki Zsiganak barátja volt. Ők persze tréfára vették a dolgot és valahányszor véletlenül vele találkoztak, valami kellemes megjegyzést tettek a leányra tett benyomásról. Zsiga boldog volt, hogy a barátja elől kiúthatta szíve helyi érzelmét, és nem volt nagyobb kívánsága, mint a lányval valahogy megismerkedhetni. Erre azonban nem volt mód, sem a barát nem akartak alkalmat adni. Egy gazdag csinos és művelt leány és egy 30-40 frtos kis hivatalnok! — Még ha nagyon szép, dalias vagy szellemes lett

volna; de így nevelés, legfeljebb gúnytárgynak megjárja — a mai világban.

Ki is aknázza a két kópé leány ezt az alkalmat a mulatásra, mert valahányszor a sétatérben vagy egyebütt találkoztak a holdográban uszó Zsigával — ki a szép leányon való elbámulása miatt megbóltott, hogy egyszer kalapja is leestett tejéről — kacagtak és turbékoltak, mintha csak az illemszabályokban tanulták volna meg. Bizson, bizon, hiába fáradozott szegény Zsiga a szép leány után, daczára hogy mindent elkövetelt. Nyáron délben 2 óráig, midőn mindenkik a hűvös szobába zárkozott — sőt kutyáját is ha volt, óvta a forró melegtől — nehogy viziszonnyba essék — az utcáson, honnan Flóraék ablakára lehetett látni, sóvárgóan tekintett a leeresztett redőkre, hogy talán meglelhetné ismét egyszer a kedves lány árnyékát. Telen pedig a legcsikorgóbb hidegben sem rösteltett ugyan azon helyre állni, hol nem is érezte a külső hideget, minthogy a lángoló szerelem bevittette; de mind hiába, csak nem talált módot a leánytak bemutatni magát. Ilyenkor esett egyszer meg, hogy hősünk Sándor barátjával találkozott, kinek huga Flóra barátja volt. Persze hogy nem késett, a rókra általános észrevételeket tenni többek közt, hogy néha a nők olyan szeszélyesek, hogy sórnycetekbe szeretnek. „Mit gondolsz kedves barátom, olytát Zsiga — szeret-e engem hugod szép barátja Flóra? — No ez a leány — volt a leélet — nem olyan szeszélyes.”

A balszerencse mellett Zsiga azért takarékos és jó gyerek volt; ha egyik másik barátjának a hivatalban, a több fizetés daczára a hó végén nem volt pénze, Zsiga mindig kisegítette őt pár forintocskával. Kamatot nem kívánt, ehelyett — talán mi nehezebb volt — türelmesen meghallgatta két barátja az ő szerelmi históriáját. De a

két barát úgy háladatlanágukban ezt is megunták, és azon törték fűjüket, miképen lehetne Zsigáról elhárítani ezt a szerelmi mániát, miután őket is zaklatja. Elhatározták és véghezvitték tehát a következő eszmét: Egy ismeretlen kézirtalval jelezgett kihívást küldtek neki: Uram! ön rokonomat Fenye Flórá szereti és jogtalanul gyakran közelébe tolokád. Kérem segédet hozzá küldeni a Zöldfa-utca 24-ik számú házba, hol a holnap délben tartandó párbsj részétet megbeszélhetik.

N. N.

Szegény Zsiga magánkülvöl volt, és csak annyi lélekjelenettel bírt, hogy azonnal két barátjéért küldött, kik az ő szívességét is már elezszer igénybe vették. A jó barátok a gonosz tréfának persze örüve, megjelentek, és Zsiga elkezdett a szobában föl és alá járkalva, kezét tördelve javszékeinek, hogy minő szerencsétlen ember ő, — vége van életének. De mi a baj? kérde barátai (mintha nem tudták volna) hogy annyira magadon kívül vagy? Egy székre vetette magát Zsiga, és a kihívást barátainak átadva, ismét elkezdett jajgatni: „olvastatok, olvastatok, milyen szerencsétlen ember vagyok, párbarjra hívna szerelmem végett! hisz tudjátok nem vagyok gyáva, de — de özvegy anyamát sajnálom, ha párbarjmról kap értesítést.”

Nagyon fontoskodó arccal vizsgálták a jóbarátok Zsigát, hogy ez csakugyan nem csakélység, de hát mi szándékozik tenni? Erre felkérte őket az egész testében re-egő fiatal ember segédkeül, hogy menjenek az illető urhoz és határozzanak, ha már kibeküés lehetetlen volna. Ez idő alatt Zsiga hősies elszántággal végieneliet irt olyan pontosággal, mintha csak ezekre menő ragyornó kellett volna neki intézkedni.

Este nagyképűsködő arccal jöttek vissza, hogy az illető nem akar hallani sem a kibeküésről, tehát pisztolyt választottak 15 lépésnyire, a sétatér egyik félre-eső helyén. Szegény Zsiga egész éjjel nem aludt, és ide oda hánykódva ágyában, nyugtalanul töltötte az éjt. Csak hajnal fele szunyadt el kisé, de oly borzasztó álma volt, mintha meglött, vérről borított fejével látta volna magát; hogy szinte nyögve ébredt fel, és mindjárti tejét tapogatta, debben a két barát pontosan megérkezett, és ezek egy jó napot akarván maguknak Zsiga erszenyéből szerezni, azzal kezdték, hogy a rövid útra is kocsit fogadtak. A sétatérben lévő vendéglőnél szálltak ki, és egyik barát elment a megjelzett helyre, vajjon az ellenfél is ott van-e. De bizon hiába ment, állítólag, mert a másik ur még nincs itt; addig tehát Zsiga barát ebédet volt kénytelen két ki-erőjének rendezni, és őt is nógatva különösen a szegzárdi kóstolására, jól hozza láttak az ékezéshez. Midőn végeztek, az egyik barát ismét elment nézőbe és azon indítványval jött vissza: miután az ellenfél, daczára egy órai várakozásnak nincs itt, hátra haza mehetnek mintha a lovagiaságnak eleget tettek volna. Az uton azonban megmondták Zsiganak, hogy ők oly elővigyáto-k voltak és megugták a rendőrségnek a jogtalanul tartandó párbsj és így az ellenfél valószínűleg akadályozva lett. Ebbe persze nagy örömmel egyezett bele Zsiga, hogy estére megigya az áldomást, melynél már többé nem tudták elhallgatni, miszerint az egész csak — tréfa volt.

met gyönyörködött; igaz, hogy ez nem törvényben meg oly gyorsan mint azt szeretnők. — mert a tanak női, a nővének pedig idő kell; megnyuglatunk azonban abban, hogy bár, idővel, de meg fog térteni Ott jár a múlt évben Tom Gyula miniszter, osztály tanácsos és kir. főbíró ut. Ö Nagysága, ki fögön látta, hogy mi-ként lehetne ama kopár helyet fűdrieressé átvarázsolni. Van Kenesén mintegy 30 holdnyi területtel bíró kopár terület. — az ugy-nevezett „Liba mező”. Ezen terület üdülő sétányba leendő átalkítását igerte meg Ö Nagysága Kenese községének s már a padragi erdőgazdálkodásánál el is rendelte, hogy azt még az év tavaszán fásítsa be. Mennyire az és elénkíteni Kenese közszé aprólékos napról napról fűdrieressé szaporodó fűdrieressé. Balaton partjának befásítá-sára az előleges intézkedések megtétek. Valóban örvendetes intézkedés. (P. L.)

— **Uj polgár.** Nagy-Kanizsa város tanácsa a múlt héten tartott ülésében Kordás Antalt, a helyben állomásozó, Ernő főher-czeigről nevezett 4. sorsyalegczred száza-dosát, folyamodása folytán, a város köte-jékébe felvette.

— **A zalaegezzezi ügyvédi kamara** választmánya által összeállított hiteles névjegyzék szerint ezen kamara te-rületén van összesen 172 gyskorló ügyvéd. A kamara tisztviselői és választmányi tag-jainak névsora következő. Elnök: Arvay István, eln. hely: Szizethy Antal, titkár: Hajk István, ügyész: Horváth József, hely. pénztárnok: Szalay Ferenc. **Választmányi r. tagok:** Szalay Ferenc, Dr. Czinder Ist-ván, Erdős Géza, Boschan Gyula, Dr. Va-zary János, I. oó Ferenc, Dr. Tuboly Gyula, Hertelendy Béla. **Póttagok:** Kroscec János, Dr. Arvay István, C. en. Jozsef, Dr. Hai-decker Károly. — **A kamara fejelelmi bi-róságának tagjai:** Eln.: Arvay István, eln. hely: Szizethy Antal, jegyző: Haik István, ügyész: Horváth József (mind Z. Egerszegről), Dr. Vaszary János és Dr. Haidecker Károly (Kaposvárról), Dr. Tuboly Gyula és Hertelendy Béla (N-Kanizsáról).

— **Színház.** Örömmel konstatáljuk, hogy Borsodi Vilmos, színtársulatunk műve-zetője, tapintatos fellépésével, megnyerő mo-dorával 60 bérletet gyűjtött össze, melynél fogva az idei színiévi némileg sikerese-k mutatkozik. Bizonyt e mellett az a körülmény, hogy daczára az előző években történt ecc átans üzeli kedéseknek, közönségünk még sem vonja meg a művészetétől. Az elő-adások **Rip-Rippel** kedden, márczius 1-én kezdődnek: szerda: **Koldus dék,** és **üörtökön: Protekció,** szubben: **Czigánylábó** vasár-nap: **Veteránok.** A műsor előggé válogatott arra, hogy a közönség érdeklődését felkeltse.

— **Tűzesetek Nagy-Kanizsán.** A múlt héten két ízben is tűzi láma verte fel a város különböző részei, anélkül azon-ban, hogy a pusztító lángok — szerencsére — nagyobb rombolást vittek volna végbe. — E hó 19-ikén éjjel a Csengery-utca vége felé Baum József udvarán gyuladt ki két laház s a gyulekony épületek teljesen leég-tek. Ezen tűz elfojtásánál igen dicséretre méltó buzgalmat tanúsítottak a — városi rendőrök, a kik nagy számban s lehető gyorsan érkeztek a helyszínére. A tűzoltók csak mintegy 1 1/2 óra mulva jöttek, midőn a veszedelem már jóformán elmúlt. — A másik tűzeset e hó 23-ikán volt az Atilla ut-czán, mely alkalommal 3 paja égett le. A tűzoltók sefelye itt edege korán érkezett s csakhamar sikerült nekik a tűz tovarjer-jedését megakadályozniok.

— **A Balaton-egyletnek** a 2-ik gőzhajó felállítására érdekében Veszprém-egyehez intézett átiratára kimondotta a napokban tartott közgyűlés, hogy a Balatonon még egy gőzhajó létesítését erkölcsileg és anyagilag támogatni fogja, az anyagi támo-gatás mérvé iránt csak akkor fog azonban nyilatkozni, ha a megye területén létesítendő kiálló helyekre nézve megállapodás jön létre és tájékoztatás nyerhet, hogy a kiálló helyek felállításának és fenntartásának költségei mennyire rugnak.

— **Esküvő.** Dénes Paula kisasszony e hó 21-én esküdtő örök hűséget a szepet-neki templomban Szarvaszky György uno-nan megválasztott galamboki körjegyzőnek.

— **A déli vasút létele.** Olvasó-ink még emlékezni fograk ama vagy vég-falgalyalára, mely a déli vasúttársaság kanizsai állomásán történt vasúti katasztrópha ügyében a kanizsai törvényszék előtt lefolyt, s melynek körülményeit akkoriban bőven ismerlettük; emlékezni fognak a törvényszék ítéletére is, mely Kanizs Lajos foglalmi tisz-tet 3 havi fogházra ítélte, Seitz Ferenc mozdonyvezetőt és Krizmanics József kal-nakot pedig felmentette. — Ezen ügyben most a déli vasúttársaság igazgatósága is meg-hozta legyelemi ítéletét, mely szerinti Seitz mozdonyvezető állásáa visszahelyeztetett, Krizmanics kalauz a társaság szolgálatából — nyugdíjigényeire való tekintet nélkül — végleg elbocsátott és Szokovics Ignác a 260. sz. praeferenci vonat vezetője, a ki a bűnygyben vádolva nem volt s pláne mint tanu sze-repelt. — Állásában egy rangfokozattal le-feloztatott. Kanizs Lajos pedig a déli vasú-t társaságna viselt hivataláról — lemondott.

— **A Balaton halászat elő-mozdítása.** A Balaton haltenyésztése ér-dekeltén igen erősen és üdvös intézkedé-

sek történek, érzi is ennek szükségességét már nem csak a balato: i halász, hanem azon nagyszámú közönség is, mely a Balatonon logást nem egyszerű-kénytelen a sáros iszap izú hallal az etlapon pótolni. A „Balaton halászszerzőkesei” igazgató-sága a Balaton partján ivarzó terek létesítése tárgyában tett felhívására csakugyan megindultak a mozgalmak haltenyésztésük ér-dekében. Ezen a tere a közalapítvány mint Balaton parti hagybirtokos szép példával jár elő. P. Akarattyaol egész Almádiig el-terjedő Balaton parton mindazon helyeken hol ivarzó helyek létesíthők, felállítja azo-kat Ezen ivarzó terek kijelölése tárgyában tartatott I. évi február hó 8-án Kenesén értekezlet, melyen a helyszíni vizsgálat al-kalmas ivarzó hely jelölteit ki. Az érte-kezleten jelen voltak a közalapítvány ré-széről az erdő tiszti személyzet mint meg-hatalmazott, továbbá Kenese község min-dazon birtokosai, kik az ügy iránt érdekelve voltak, végül a halászbérek. A balaton-parti birtokosok saját érdeküket mozdítják elő, ha a jó példát követik.

— **Tűz.** Tapolczáról írja levelezőnk, hogy e hó 20-én tűz ütött ki, mely két pajtát a beagne levő szénával hamvasztott el. Csak a tűzoltók ügyességének köszön-heteli, hogy a tűz nagyobb dimenziókat nem vett fel.

— **Trefás jelmezteltyt** rendez márczius 20-ikán a nagy-kanizsai casinó. Kezdeté 9 órakor, belépti díj 1 forint.

— **A nagy-kanizsai keresk. és iparbanknak** az 1886. évről szóló zár-számadása beküldetett hozzánk. Kifűnik eb-ből, hogy ezen intézetnek 13889 ftt 74 kr. évi tiszta haszna volt, melyből 12000 ftt, illetőleg minden részvény után 6 ftt osztalék fizetett ki; a megmaradó 1689 ftt 74 krból 1392 ftt 45 kr. a tartalék ap ja-vára rendkívüli beruházás gyanánt tordit-atik, a 297 ftt 29 kr. maradvány pedig új számlára előiraltik.

— **Közönetnyilvánítás.** Mind-a-zoknak, kik a n-kanizsai polgári egylet által hushagyó kedden rendezett tombolához nyereeménytárgyakat ajándékozni szivesek vol-tak, ez uton mond hálás köszönetet

A rigalmi bizottság.

Mulatságok.

— **Táncestély a polgári egyletben.** A n-kanizsai polgári egylet által hushagyó kedden rendezett, tombolával egy-bekötött táncvizgalmot ismét egyike volt amaz estelyeknek, amintek Kanizsán, — a tár-adalmi széthuzás ezen mintavárosá-ban — csak azóta lehet látni, a mióta a polgári egylet jelenlegi irányában baladva, mindinkább kedvelt közponjává kezd válni a társasértekezéseknek. Több ízben mon-dtuk már, hogy a p. egyletnek missioja van Kanizsán és az képes is lesz ezen missiót betölteni. Ezen est csak megerősíthet ben-ünket ezen tudatban; mert — hogy a leg-megelőbb kitételrel éljünk — tény az, hogy ma már a p. egyletben mindenki szet-ret járni. — Maga a vizgalmot egyébként minden tekintetben igen jól sikerült; a tom-bolatárgyak szépek voltak; a tánczmu-latságot pedig a nagyszámu hölgyközön-ségben kivül; kedélyes jó kedv és feszelen-ség jellemezte. A jelen volt hölgyek névsora a következő: Arvay Sándorné, Bartos Bé-láné, Bogay Ödöné, Dr. Beniczik Ferencné, Boronkai Károlyné, Deszényi Elekne, Deszö Beláné, Dauscha Ottóné, Darázs Csuztávné, Eperjesy Deszöné, Erdődy Lajosné, Dr. Fülöp Kázmérvé, Gózyon Sándorné, Grünhut Henrikne, Hlatko Jánosné, Janda Károlyné, Kalicoda Annóné, Klinger Béláné, Knauz Boldizsárné, Knorezer Györgyne, Morgenbes-ser Jánosné, Rát Antalné, Somssich Lőrinczné, Sebestyén Lajosné, Rituper Károlyné, Pleheisz Gusztávné, Szentgyörgyi Deszöné, Schlickné, Szöke Ferencné (Vente), Dr. Tripammer Rezsöné, Vágner Károlyné, Varga Lajosné, Varga Lőréné, Wittinger Antalne. — Arvay Gizella, Darázs Vilma, Darázs Tinka, Deszényi Annuska, Dobrin Sarolta, Geiszl nő-vérek, Halcz Nina, Hegedüs Margit, Janda Hedvig, Knauz Katinka, Kocsis Polesi, Mor-genbesser Ilonka, Rát Aranka, Rát Ilonka, Rózsacölgyi Paula, Somssich Katinika, Seas-tits Árpádné, Seastits Ida, Sebök Irma, Schlick Ilka, Szöke Erzi (Vente), Tuboly Aranka, Tri-pammer Beti, Varga Magda, Vágner Aranka. A négyeseiket 46 pár táncolták.

— **A „Társaság”** múlt szombati thesestélyén meglátstott, hogy a tarsang vizalmi más irányban foglalják el a mu-latni vágyó közönség érdeklődését. Az est-ély különben kedélyes jó kedvben folyt le. A hölgyek közül jelen voltak: Csesznák Be-nóné, Juhász Nándorné, Pihál Ferencné, Pleheisz Gusztávné, Vágner Károlyné; — Belus Paula, Csesznák Ilka, Pihál Vilma, Wágner Aranka.

— **A „Balatonvidéki kör”** I. é. márczius hó 10-én a fővárosi vizadó kis termében saját segélyalapja javára zártkörű táncvizgalmot rendez. A vizalmi bizottság tagjai: Dr. Fenyvesy Ferenc, orsz. kép-viselő, elnök. Dr. Balassa Jenő Bók Zalan Lajos b. jegyző, Darvas József, Darvas Sándor, Diamant Soma, Goldschmid Bernát, Kaiser Jakab, Karádi Ignác, Dr. Kende Ádám, Korda Gyula b. jegyző, Mandel Béla, Marton Kálmán, Mende Emil, Mende László

Gy. b. ellenőr, Reinitz Izó b. alelnök. Sándor Pál, Sebestyén Ferenc, Silbermann Vilmos, Sternberg Henrik, Sömei Vilmos b. alelnök. Szalay Lajos, Dr. Sziklay János, Vajda G. Jozsef, Weiszfeld Deszö b. pénz-tárnok. Jegyek ára: Személyjegy 2 ftt, este a pénztárnál 3 ftt. Csaldjegy 3 személyre 5 ftt, este a pénztárnál 6 ftt. Földfűzetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyug-táztatnak. Jegyek a meghívó előmutatása mellett e hó 20-tól delután 1-2 ig, este 8-10-ig a kör saját helyiségében Andrássy ut 35 sz. I. em., a táncvizgalmot estéjén a pénztárnál kaphatók. A tiszta jövedelem 5%-a a hirlapirók nyugdíjintézete javára adatik.

— **Vonós négyes.** A Heckman-féle vonós négyes márczius 8-án fogja megtar-tani előre hirdetett hangversenyét a Casino disztermében. Heckman kamaraművész val-amint társait is jó hírnev előzi meg. Hans-lick a világhírű zenebíró e vonós négyest a legkiválóbbnak mondja. A műsor a kö-vetkező: 1. *Volkman R.*, op. 37 F-moll vonós-négyes. 2. a) *Beethoven*, variációk op. 18 5. sz. A-dur vonós-négyesből. b) *Mendelssohn*, Assai agitato op. 41 3 sz. A-dur vonós-négyesből. d) *Grieg Ede*, Finale a) Saltarello op. 27 G-moll vonós-négyesből. 3. *Schubert*, nagy vonós-négyes op. 161 G-dur; a) Allegro molto moderato, b) Andante un poco moto, c) Scherzo, Allegro vivace, Trio, Allegretto, d) Allegro assai. — A vonós-négyes tagjai: Heckmann Róbert, kamara-művész; Forberg Otto; Aleskotte Tivadar; Bellmann Rikárd kamaraművész. — Jegyek ára: 1. sor 2 ftt, 2., 3. és 4. sor 1 ftt 50 kr., többi sor 1 ftt., karzati ülöhely 1 ftt, 20 kr., állóhely 60 kr. Jegyek előre vált-hatók Práger Béla ér. gyógyszerárában és este a pénztárnál. E ritka művelőzetre figyelmeseztük közönségünket.

— **A kereskedő-ijak önképző egylete** betegsegélyző alapja javára Nagy-Kanizsán, 1887. febr. 26-án a „Casino” disztermében Rosenber Ádám zenetanár ur vezetése alatt és Garai Benóné úrnő, Fleischer Aranka, Grünfeld Emma, Keindl Jánka, Rosenber Adél, Rosenfeld Vilma s Weisz Riza kisasszonyok szives közreműködé-sével hangversenyt rendez. — Kezdeté 9 órakor. — Helyárak: 1. és 2. sorban 1 ftt. 50 kr., 3. és 4. sorban 1 ftt 20 kr., a többi sorokban és karzati ülöhely 1 ftt., állóhely 60 kr. — Jegyek előre válthatók Práger Béla ur gyógyszerárában. — Tekintettel a jótékony célra felhívzésekét közönséggel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztainak. — A hangversenyt táncz követi.

— **Iparos bál Keszthelyen.** A keszthelyi ipartestület 21 tagja e tarsang elején arra a jó gondolatra jött, hogy bált rendez a testület könyvtára javára s ezzel elszólítsák iparos társasáikat egy rövid éjre a munkaasztaltól. Mert hát, nemcsak kenyér-rel él az ember. . . . Aztán meg a hol anny: sok jóruvuló, törekvő iparos él, mint Keszthelyen, elvégre is szükséges megalapi-tani egy, eventkint meg megszűző „iparos bál” jövőjét. A 21-es bizottság — élén a derek két elnökkel: Górocsin György és Nagy Istvánval, — czélt ért. F. hó 12-én az „Ama-zon” termeibe összehozta a helyh. iparos-ság színe, javát, szép neműek pedig ékes virágait. Két kolomban táncolták (40—40 párt) a négyest; a tánczok jól mentek, mert az ügyes Kraft Józsi rendezte; a mulatók vigak, udvariasok, előzékenyek voltak. Szó-lid, jó munkát csináltak iparosaink — di-cséreftükre legyen mondva. A jelenleg Pa-rishan időző Keszthely grófia Festetics T., ki igen becsüli az iparossgát, képviseltette magát a báln. Pap Sándor elnök képvis-elte s örömet lejezte ki a bál sikerén.

— **A Zalaegezzezi „Kereske-delmi Kör”** könyvtára javára f. é. márczius hó 5-én saját helyiségében a „Zöldá-” vendéglőben zártkörű jelmezbált rendez. Be-lépti díj: személyeg 1 ftt, családjegy 3 ftt. — Kezdeté 1/2 9 órakor. — A paraszt la-kodalom felvonulása 9 órakor. — A ven-degek bál ülőzékben is megjelenhetnek.

— **A kanizsai önkéntes-tűzoltó-egylet** által e hó 20-ikán a „Szarvas-szállóban” rendezett, tombolával egybekötött táncestély a körülményekhez képest jól sikerült. A tombolára 200-on felül érkeztek be nyereeménytárgyak, melyek közt igen csio-nosak is nagy számban voltak. A terem egészen megtelt vendéggel. A tombolajáték közben azonban egy ízben azon tévedés követelteti el, hogy a nyerő számok huzá-sával megbízott kikiáltó más számot kial-tott ki, mint a mely kihuzatott.

Szerkesztői üzenet.

— **T. V. Helyben.** Ezen számlra már későn érkezett.

Nyilttér*)

— **A székrekedésséről.** A szorulás akkor áll elő, ha azok a föl nem használ-ható anyagok, melyeket testünknek magából ki kellene ürítnie, az altesti szervek pe-lyhűsége miatt, mely a belek mozgását meg-lasztja s a gyűrő alakú végbél izmok feszítő s összehuzó erejét megtompítja, testünkben megkekednek. A megemésztendő táplálék hosszas vesztelése a gyomorban s bélsator-nákban gázokat telepszatvid ki (feltávozás) kezellenen nyomást, feszültséget érzünk s e különösen a hízásra hajló s inkább kövér testűeknek fordul elő (terhes nőknél vagy a gyermekágyaság után is gyakran). Aztán

panaszokdunk, hogy a fejünk fá, mellünkben hátunkban, altestünkben, gyomrunkban, bele-inkben nyomást, szúrást érzünk, hogy szé-dülés, vértörlődés, aranyér, rázkórnág s hystéria stb. bánt, tagjainkban lankadás s zibbadás, étvágyunk nincs stb. s mind e jelenségeket különálló betegségnak tekintjük, pedig csupán másodlagos bajok s a székre-kedes következményei. Legjobb bizonyosága ennek az, hogy mihelyt a kiürülés megtör-ténik, a többi bajok is megszűnnek. A fönt említett esetekben Brandt R. gyógyszerész svajeci labdacsaít (egy doboz ára 70 kr., a gyógyszerárakban) az orvosok is számokban mint legjobb szerit ajánlják, mert kellemes, biztos hatásu s egyáltalában nem ártalmas. 847 1—1

Egy oly egyén keres alkalmazást — mint m. gazda, ki a mezzei kül-gazdaságban, ju-hászati és borintenyésztésben — szóval: a gazdaság minden ágában teljes jártasággal bír. Bővebben értekezhetni Váry József tan. urnál, Kiszty-utca 25 h. sz. N-Kanizsa. 838 2—2

Felelős szerkesztő
V A R G A I A J O N.

*) Az e rovatban közlöttéért sem vállal magára felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

7538/1kv. Érk. 1886. november 19-én
ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék (kvi osztálya részéről közhírré tételik, hogy Hertelendy Béla ügyvéd végrehajtatónak Sznopek János végrehajtási szenedő merényei lakos elleni 113 ftt 50 kr. tőke 1886. évi február hó 9 naptól járó 6% kamatai 19 ftt 95 kr. per 6 ftt 95 kr. végrehajtás ké-relmj, 9 ftt 65 kr. jelenlegi és még telme-rülendő költségek iránti végrehajtási ügye-ben a fentnevezett kir. törvszék területéhez tartozó a merényei 61 tükben I. — 10 sorsz. ingatlannoknak Sznopek Jánost illető s 415 ftrra becsült 1/3 rész; továbbá a merényei 316 tükben + 426 hrsz. ingatlannak Sznopek Jánost illető s 90 ftt 33 krra becsült 1/3 része 788 hrsz. ingatlannak Sznopek Jánost illető 16 ftt 33 krra becsült 1/3 része 790 hrsz. ingatlannak Sznopek Jánost illető 20 ftt 33 krra becsült 1/3 része 795 hrsz. ingatlannak Sznopek Jánost illető 36 ftt 33 krra becsült 1/3 része 797 hrsz. ingatlannak Sznopek Jánost illető 18 ftt 33 krra becsült 1/3 része 799 hrsz. ingat-lannak Sznopek Jánost illető 20 ftt 33 krra becsült 1/3 része 801 hrsz. ingatlannak Sznopek Jánost illető 28 ftt 33 krra be-csült 1/3 része 804 hrsz. ingatlannak Szno-pek Jánost illető 20 ftt 33 krra becsült 1/3 része + 37 hrsz. ingatlannak Sznopek Jánost illető 6 ftt 33 krra becsült 1/3 része

1887. évi mártius hó 24 napjának délelőtt 10 órakor

Merénye község házánál Hertelendy Béla felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöt-telvel megtartandó nyilvános árverésen el-adatni fog

A n-kanizsai kir. törvszék telekvi osztálya Nagy-Kanizsán 1886. évi novem-ber hó 27 napján.

GULYAS EVELL
h. elnök. 845 1—1 jegyző.

85/1kv. 1887. Érk. január 5
ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

A n-kanizsai kir. törvszék telekvi osztálya részéről közhírré tételik, hogy Isóó Ferenc alsó-landvai lakos ügyvéd végre-hajtatónak Maschansker (Lipót) László végre-hajtás szenedő dobri lakos elleni 1048 ftt 95 kr. tőke, 1884. évi november 8-tól járó 8% kamatai, 12 ftt 15 kr. végrehaj-tás kérelmi, 10 ftt jelenlegi s még telme-rülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvszék területéhez tartozó a vöröskői 233 tükben + 242 hrsz. a. Maschansker László tulajdonánál felveit, 196 ftrra becsült váltáság köteles ingatlan, a + 246 hrsz. a. ugyannak tulajdonánál felveit, 430 ftrra becsült váltáság köteles ingatlan, — továbbá a vöröskői 251 tükben + 261 hrsz. alatt Maschansker László tu-lajdonánál felveit 158 ftrra becsült váltáság köteles ingatlan

1887. évi május hó 7-én delután 2 órakor

Vöröskőn a község házánál Isóó Ferenc felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöt-telvel megtartandó nyilvános árverésen el-adatni fog

Kikiáltási ár a leonabb kielt becslár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes pa-pírban a kikiáltótt kezéhez letenni.

Vevő köteles a vetelárt három egyenlő részletben, meg pedig: az első az árverés jogerőre emelkedéséig számítandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott hely-en és módzatok szerint letelni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék, mint teleknyvi hatóságnak 1887. évi jan. hó 22 napján tartott üléséből.

Gr. HUGONNAI EVELL. kir. tszéki h. elnök. kir. tszéki jegyző. 842 1-1

6231/ik. 886. szept. 17.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

A n. kanizsai kir. tszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Zalamegye ösz. árvalára végrehajtások Sebők István végrehajtást szuevő egyedui lakos elleni 356 frt 41 kr. tőke 1881. janár 1-étől járó 7% kamatok és ezeknek 7% késed. kamatai, 23 frt 60 kr. per 8 frt 75 kr. végrehajtás kérelmi s még felmerülő költségek iránti végrh. ügyében a fentirt kir. tszék területehez tartozó egyedui 207 tkben 1-9 sorsz. a felvett ingatlanból Sebők Istvánt illető erdő és levélő illetéssel együtt 415 frtra becsült 1/2 rész, az egyedui 201 tkben 1-6 sorsz. a felvett ingatlanból Sebők Istvánt illető, 376 frtra becsült 1/2 rész

1887. mártius 26-án délelőtt 10 órakor

Egyedui a község házána Mátyás János felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitélt becsár. Árverési kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 1 hónap alatt a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint letézeti.

Kir. tkvi hatóság Nagy-Kanizsán 1886. évi nov. 20-án.

CSERESNYÉS EVELL. elnök. 841 1-1 jegyző.

6294/ik. 886. Szept. 21.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

A nagy-kanizsai kir. törvépszék teleknyvi osztálya részéről közhírré tétetik hogy Zalamegye ösz. árvalára végrehajtások Pozsai György végrehajtást szuevő hóröncei lakos elleni 51 frt 81 kr.

tőke 1882. június 1-től járó 7% kamatok s ezeknek 7% késed. kamatai 10 frt per 5 frt 95 kr. végrehajtás kérelmi 8 frt 6152/186 sz. n. árverés kérelmi s még felmerülő költségek iránti végrh. ügyében a fentirt kir. tszék területehez tartozó hóröncei 297 tkben 1-3 sorsz. a felvett ingatlanból Pozsai Györgyöt illető 618 frtra becsült fele rész

1887. évi március 21-én délelőtt 10 órakor

Hóröncei a község házána Dr. Tuboly Gyula felügyvéd v. helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitélt becsár. Árverési kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 1 hónap alatt a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6% kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint letézeti.

Kir. tkvi hatóság Nagy-Kanizsán 1886. évi nov. 20-án.

CSERESNYÉS EVELL. elnök. 844 1-1 jegyző.

Szt. Jakab-csöppek. Minden-oly gyomor- és légy. bajnak, melyek minden eddigi gyógyszernek ellenállottak... Szt. Jakab-csöppek, az Astra nevű görög szárdabell mezitl. has baratok vénye szerit a 22 legjobb gyógyszerény. ből összealkotta, melyeknek mindegyike külön-külön még ma is első rangot foglal el, ez használatra folytan csöppek használatát illető kivánt eredményt biztosít. Kapható 40 kros és 1 frt 20 kros sz. tkben. Főraktár: H. SCHULZ, Hannover, Schillerstrasse. Balyator-gyógyszertár és Közel A. gyógyszerész Zórákban. - Könyg Yenezel gyógyszerész Marburg. 769 9-24

Balyator-gyógyszertár és Közel A. gyógyszerész Zórákban. - Könyg Yenezel gyógyszerész Marburg. 769 9-24

Pezső AVALA & Co. Egyedui raktár Nagy-Kanizsán Fesselholer József urnál. 478 69-100

Farugony-matracok 6 frt. Cs. kir. osztrák-magyar szabadalmazott. Pótlék szalmaszákok és sodronybetétek helyett. Főraktár: BÉCS, I. Neuer Markt 7. sz. 707 7-12

A világ csodája! Eremmel díjazott. Szabadalom. Eredeti. Mint 100 egységnyi csendes ényhe fényvel, fehér láng. Egy óra csak 2 kr. Elismeret legjobb és legolcsóbb világítás hőmély helyiségben, harmoniz. petroleummal. Képes árjegyzékeket közi az egyedui gyaraktár Európában és egyedui intézet valódi amerikai kályha szellőztetési szisztem és szab. újságokról a ház és konyha részert. C. Otto Pellikán, Wien Praterstrasse 78 Praterseu.

Gyógyszertár Bécsben Pserhofer J.-féle Singerstrasse 15. Vértisztító labdacok. A köszönő levelekből néhányat ide írunk: Leongang, 1883. május 15. Tisztelt Uram! Az ön labdacai valóban csodás hatással nem olyanok mint sok más kiderített szer, ezek valóban minden baj ellen segítséget nyújtanak. A hűvötre rendelt labdacok legnagyobb részét barátain és ismerőseim között osztottam sz 1 s vala-mennyen jó hasznukat vették, még magunkon és külföldi bajban, betegségekben szenvedők is ezek által. Ha nem is teljes egészséget, de tetemes javulást nyertek és tovább is akarják használni. Fogadja az én legbensőbb hálámát és mindazokat akiknek s e részünk volt az ön labdacai segítségével nyerni vissza egészségüket. Deutinger Márton. Bécs-Szt. György, 1885. február 16. Tisztelt Uram! Nem felejtetm ki előggé leg-mélyebb hálámát az ön labdacaiért, mert isten segítsé-ge után egyedül az ön labdacai gyógyultam fel, több, ki már évek óta szenvedett; miszerint: L. sz. a már egy-lőre még néha be kell vennie a labdacai, hol, de egészsé-ge már annyira helyreállt, hogy hatalmas köszönettel

Építészeti-mész, hidraulik-mész, roman-cement, I. roman-cement, valódi perlmooi portland-cement, mező és vakolat-gipsz. SARTORY OSCÁR Nagy-Kanizsán.

Fagybálsam Pserhofer J.-től, évek óta elismerve, mint legbiztosabb szer bármiféle gyomor- és légy. baj ellen, minden 1 tégely 40 kr. Golyvabálsam, biztos szer a golyványak ellen, 1 üveg 40 kr. Életesszenczia, aprágó csöppek megromlott gyomor, rossz emésztés, minden nemű alvástalajk ellen, kitűnő bálsam 1 üveg 20 kr. Utifüvedv, általánosan ismert kitűnő hálszer ka-tarhis, rekedtség, szárazhurut stb. ellen, 1 üveg 50 kr. Amerikai Kőszvény-kenőcs, legjobb szer Kőszvény-és rheumazserű bajk ellen, 1 frt 20 kr. Alpesi fő-likőr, W. O. Berthardtól 1 üveg 2 frt 60 kr. egy 60 üveg 1 frt 40. Dr. Romershausen féleszemeszencia 1 üveg 2 frt 50 kr. egy 60 üveg 1 frt 50 kr. Minden fajtájú homöopathikus szerek folyton raktáron vannak. Postai küldemények 5 frt alatti megrendelés-eknél csak az öszeg előleges be-küldése mellett vagy öszeg-eknél utánvétellel is eszközölhetnek. Az öszegnek előleges beküldése mellett (legjobb pénzütalvány mellett a portó sokkal előbb mint utánvételi küldeményeknél.

A legjobb kávé pótlék Manila-Velim vörös dobozokban jeggyel. Velimi világkávét faládáskákban földtekével. Fügekávét cukorsüveg alakban és a Legfinomabb csokoládék nevű Chocolat Velim a velimi részvénytársulat gyáraiból Prágában. 827 4-10 Kapható minden fűszerkereskedésben.